

«ΘΕΛΟΝΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ»

Ανouxία της Ε.Ε. για παρατεταμένη κρίση

Οι Βρυξέλλες συσπoύτoυν σtoυς «27» μείωση χρήςης πετρελαιοίου και φυσικού αερίου. Τα «εθελoντικά μέτρα εξοικονόμησις» που ζήτησε με επιστολή του προς τα κράτη μέλη ο επίτροπος Ενέργειας Νταν Γιόργκενσεν, σύμφωνα με όσα ανέφερε κοινοτική πηγή στην «Κ», ενδέχεται τελικά να προσλάβουν «αναγκαστικό χαρακτήρα». Και μέσα σε όλα αυτά, επικριρείται να επανέλθει στο προσκήνιο δειλά-δειλά, το ενδεχόμενο εξομάλυνσις των σχέσεων μεταξύ της Ε.Ε. και της Μόσχας. **Σελ. 7**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΑ ΤΙΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. ΣΥΜΦΩΝΩΝΤΕΣ ΤΟΝ ΕΛΛΕΓΜΕΝΟ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΥ ΣΑΤ.

ΕΛΛΑΔΑ

Ενεργειακή καταιγίδα

Στον ένα μήνα των πολεμικών συγκρούσεων, η μέση τιμή της βενζίνης στην αντλία αυξήθηκε στην Ελλάδα κατά 17,2% και του πετρελαιοίου κίνησης κατά 34,2%, με τα δύο προϊόντα να διατίθενται πάνω από τα 2 ευρώ ανά λίτρο. Το πλάφον στα περιθώρια κέρδους δείχνει να έχει αποδώσει, αλλά η συνολική αποτελεσματικότητα του μέτρου θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια του πολέμου. **Σελ. 14**

5 291296 000378

ΚΟΣΜΟΣ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΚΤΙΝΑΞΕ ΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΩΝ ΠΙΕΤΡΕΛΑΪΚΩΝ ΚΟΛΟΣΣΩΝ

Σελ. 13

ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Η ΣΥΡΡΑΞΗ ΦΕΡΝΕΙ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Σελ. 9

Εντός των τειχών κινείται το Πάσχα ο τουρισμός

Οι ξενοδόχοι αναθεωρούν προς τα κάτω τις τιμές για να καλύψουν τις απώλειες από τον πόλεμο

Ποντάρουν στον εγχώριο τουρισμό φέτος το Πάσχα οι επιχειρηματίες της ξενοδοχειακής βιομηχανίας με δέλεαρ προσφορές που θα έμοιαζαν εκτός πραγματικότητας τα προηγούμενα χρόνια. Δεδομένων των συνεχόμενων ακυρώσεων τουριστικών κρατήσεων, κυρίως από την αγορά του Ισραήλ η οποία αποτελεί τη

δύτερη σημαντικότερη αγορά για την Κύπρο, αλλά και του Ηνωμένου Βασιλείου, οι επιχειρηματίες στην ξενοδοχειακή βιομηχανία που έχουν αποφασίσει να ανοίξουν κατά την περίοδο των εορτών του Πάσχα, έβαλαν σε εφαρμογή το «σχέδιο β». Ειδικότερα φέτος οι τιμές φτάνουν ακόμη και στο 50% χαμηλότερα, σε

σχέση με τα συνθή επιπέδα, ενσωματώνοντας παράλληλα επιπλέον παροχές και υπηρεσίες, με στόχο την ενίσχυση της ζήτησης. Στόχος των μειώσεων των τιμών είναι να δοθεί κίνητρο τόσο σε ντόπιους όσο και σε επισκέπτες να επιλέξουν τη χώρα μας, σε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από αβεβαιότητα, ακυρώσεις κρατήσεων και χαμηλή ροή νέων κρατήσεων. Στο μεταξύ, οι ξενοδόχοι ζητούν επισταμένους την εντατικοποίηση και επικαιροποίηση των μέτρων που εξήγγειλε η κυβέρνηση, σε μια προσπάθεια να πειστούν περισσότεροι επιχειρηματίες να κρατήσουν ανοικτές τις μονάδες τους. **Σελ. 4**

ρόσεις κρατήσεων και χαμηλή ροή νέων κρατήσεων. Στο μεταξύ, οι ξενοδόχοι ζητούν επισταμένους την εντατικοποίηση και επικαιροποίηση των μέτρων που εξήγγειλε η κυβέρνηση, σε μια προσπάθεια να πειστούν περισσότεροι επιχειρηματίες να κρατήσουν ανοικτές τις μονάδες τους. **Σελ. 4**

ΑΘΗΝΑ: ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ ΣΤΑ ΧΑΡΤΙΑ

Στολίδια, εγκαταλελειμμένα στην τύχη τους

Δεκάδες διατηρητέα κτίρια της Αθήνας είναι επί δεκαετίες εγκαταλελειμμένα στη φθορά του χρόνου. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους, η γραφειοκρατία, οι συνθήκες της αγοράς, νομικές εκκρεμότητες και αντιδίκιες συνεχίζουν να λειτουργούν ως «αναχώματα» για την αναβίωση ορισμένων από τα πιο σημαντικά ακίνητα της πόλης, που χρονολογούνται ακόμη και από τον 19ο αιώνα. Τα δίδυμα κτίρια της πλατείας Ομονοίας «Μ. Αλέξανδρος» και «Μπάγκειον», οι κινηματογράφοι «Απόλλων» και «Αττικών», το κτίριο ΤΤΤ και το Grand Hotel Majestic αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα. Στη φωτογραφία τα δίδυμα «Μ. Αλέξανδρος» και «Μπάγκειον» που λεηλοήγησαν σε μια περίοδο άνησις της πλατείας Ομονοίας, αποτελώντας το κέντρο της κοσμικής ζωής της πόλης. Τα δύο «δίδυμα», ιστορικά κτίρια στην αρχή της οδού Αθηνάς, έργα του φημισμένου αρχιτέκτονα Ερνέστου Τσιλλερ, αναζπύουν επί χρόνια την ενεργότερη επιστροφή τους στον αστικό ιστό. **Σελ. 20**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Καλοκαίρι χαμηλών προσδοκιών

Καθώς μπαίνουμε στην καλοκαιρινή περίοδο η κρίση στη Μέση Ανατολή και η αβεβαιότητα σε σχέση με την κατάληξη του πολέμου προκαλούν σοβαρά προβλήματα στις χώρες που επηρεάζονται από το θέατρο των επιχειρήσεων. Ιδιαίτερα όταν αυτές οι χώρες στηρίζονται στον τουρισμό για να ενισχύσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα.

Για την ώρα, το τουριστικό ενδιαφέρον απομακρύνεται από την Ανατολική Μεσόγειο και επικεντρώνεται προς τη δυτική πλευρά που θεωρείται «ασφαλής» προορισμός. Ως εκ τούτου, χώρες όπως οι Ισπανία, Μάλτα, Πορτογαλία και Κροατία κερδίζουν έδαφος και ενισχύουν ακόμα περισσότερο την τουριστική τους ελκυστικότητα αυτό το καλοκαίρι.

Από την άλλη, χώρες όπως η Κύπρος, η Ελλάδα και η Τουρκία βιώνουν τις συνέπειες του πολέμου και της νευρικότητας που προκαλείται στους τουρίστες, που είναι προς το παρόν δισταχτικοί να περάσουν το καλοκαίρι στην περιοχή. Προς το παρόν η εικόνα δεν είναι καλή και επιβεβαιώνεται από τις ακυρώσεις κρατήσεων, ενδεικτικό της ανησυχίας που επικρατεί.

Σύμφωνα με τους financial times, ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή επηρεάζει τουριστικά έσοδα στην περιοχή ύψους \$600 εκατ. την ημέρα. Η δύσκολη κατάσταση αποτυπώνεται με ακυρώσεις κρατήσεων, μειωμένο ενδιαφέρον, καθυστερήσεις πτήσεων, παρεμβολές στον εναέριο χώρο και αυξημένο αίσθημα ανασφάλειας.

Αν και οι «ζεστοί μήνες» απέχουν, τα πρώτα σημάδια πτώσης των τιμών έγιναν ορατά στις κρατήσεις Απριλίου και Μαΐου, όπου οι διανυκτερεύσεις υποχωρούν από 10-12%. Απόλυτα φυσιολογικό και το γεγονός ότι οι σημαντικές αγορές του Ισραήλ και του Κόλπου παρουσιάζουν σήμερα διψήφια ποσοστά μείωσης των κρατήσεων. Σε σχέση με τις βραχυχρόνιες μισθώσεις υποστατικών οι ακυρώσεις για τον μήνα Μάρτιο ξεπέρασαν το 45%.

Η κυβέρνηση αλλά και οι αρμόδιοι φορείς βρίσκονται σε επιφυλακή, αφού ο τουρισμός αντιπροσωπεύει το 14% του ΑΕΠ και έχει σημαντική συνεισφορά στην πραγματική οικονομία της Κύπρου. Ήδη, η Κεντρική Τράπεζα, υιοθετώντας το σενάριο της διμηνσις σύγκρουσις, μείωσε τις ανα-

πτυζιακές προοπτικές για το 2026 στο 2,7% από 3% προηγούμενων.

Αν και η πίεση μπαίνει και πάνω στις Ελλάδα και Τουρκία, η Κύπρος προς το παρόν εισπράττει το μεγαλύτερο πλήγμα. Η άσχημη συγκυρία επιβεβαιώνεται από τις αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους και τους ταξιδιωτικούς πράκτορες που στρέφουν το βλέμμα Δυτικά για κάλυψη των κενών.

Εφόσον οι συγκρούσεις ξεπεράσουν τους δύο μήνες, το φετινό καλοκαίρι θα πρέπει να θεωρείται στην καλύτερη κουτσουρεμένο, χωρίς να υπάρχει βεβαιότητα ότι το πρόβλημα δεν θα επεκταθεί σε ολόκληρη τη χρονιά. Όταν άρχιζε ο πόλεμος, το σενάριο των συγκρούσεων ενός μηνός σήμαινε 11% μείωση στις αφι-

ξεις και ανέβαινε στο 27% για μεγαλύτερη διάρκεια.

Η κατάσταση είναι ζοφερή και όσο το σκηνικό αβεβαιότητας παραμένει, θα πρέπει να αναμένονται ακυρώσεις κρατήσεων και μειώσεις αεροπορικών θέσεων. Ακόμη και αν ο πόλεμος σταματήσει τον άλλο μήνα, η ανάκαμψη θα αργήσει, αφού οι πεποισθήσεις γύρω από την έλλειψη ασφάλειας που δημιούργησαν τα ΜΜΕ και προκάλεσαν οι αεροπορικές εταιρείες με τις μαζικές ακυρώσεις πτήσεων θα συνεχίσουν να βαραίνουν την περιοχή.

Δυστυχώς, το καλοκαίρι του 2026 δεν θα είναι όπως όλοι ανέμεναν στο ξεκίνημα του χρόνου – άλλη μια χρονιά ρεκόρ. Το καλοκαίρι του 2026 θα είναι στην καλύτερη περίπτωση ένα καλοκαίρι χαμηλών προσδοκιών.

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΕΒΑ

Κοντά, αλλά δεν τα κατάφερε η Κύπρος

Ο **Κωνσταντίνος Ηροδότου** έφτασε στο «top 2» για την προεδρία της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, με καλή παρουσία στις συνεντεύξεις, αλλά η πολιτική στήριξη της Κύπρου δεν του έδωσε το προβάδισμα, αφήνοντας χαμένη μια μεγάλη ευκαιρία για τη χώρα. **Σελ. 6**

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΚΑΪΡΟΥ

ΕΝΙ - TOTAL πιέζουν για το «Κρόνος»

Η **κυβέρνηση** απορρίπτει επικρίσεις ότι η συμφωνία του Καΐρου αποσκοπούσε να σκεπάσει την καθυστέρηση στη λήψη τελικής επενδυτικής απόφασης από την ιταλική ΕΝΙ για το κοιτάσμα ΚΡΟΝΟΣ. Η καθυστέρηση θεωρείται πως πηγάζει από κυβερνητικούς χειρισμούς οι οποίοι δείχνουν σημάδια πίεσης που ενδεχομένως να επαναλάβουν το σκηνικό σύγκρουσις που είχε στηθεί για αρκετό χρονικό διάστημα και με την Chevron στο κοιτάσμα ΑΦΡΟΔΙΤΗ. Ωστόσο, εναντιθέσει με τον ΚΡΟΝΟ το έργο του κοιτάσματος ΑΦΡΟΔΙΤΗ εξελίσσεται ικανοποιητικά. **Σελ. 5**

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΑΝΤΟΧΕΣ

Κρίση και χρέος δοκιμάζουν χώρες και κυβερνήσεις

Τα **μέτρα** στήριξης των νοικοκυριών παγκόσμια επιβαρύνουν τους προϋπολογισμούς, σε μια στιγμή που οι κυβερνήσεις έχουν ιδιαίτερα περιορισμένη δημοσιονομική άνεση. Τα μέτρα που ανακοινώθηκαν ανά τον κόσμο προς στήριξη των νοικοκυριών –μείωση των φόρων στα καύσιμα, κάλυψη μέρους των λογαριασμών θέρμανσις, πλάφον στις τιμές της βενζίνης– συγκρατούν μεν τον πληθωρισμό, αλλά επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο κρατικούς προϋπολογισμούς. **Σελ. 10**

Κατέβασε το app, πλήρωσε με κάρτα & κέρδισε ευρώ Επιστροφή σε Κύπρο & Ελλάδα!

Πλήρωσε με κάρτα Eurobank σε 800+ σημεία πώλησης στην Κύπρο και 8500+ στην Ελλάδα και κέρδισε ευρώ Επιστροφή, απευθείας στον λογαριασμό σου.

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. eurobank.cy/epistrofi

Κατέβασε το Επιστροφή app και ξεκίνα να κερδίζεις!

Σμαράγδα – I Got Thick Skin and I Can't Jump

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΡΟΔΟΣΞΕΝΟΥΣ

Στην πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του Αιμίλιου Αβραάμ, «Σμαράγδα – I Got Thick Skin and I Can't Jump», μια αμιγώς κυπριακή παραγωγή, η ομώνυμη ηρωίδα βρίσκεται σε ένα μεταίχμιο όχι κρίσης, αλλά αλλαγής. Πρόκειται για μια ιστορία ωρίμανσης που αρνείται την εύκολη κάθαρση μιας θεαματικής κατάρρευσης και επιλέγει να παρακολουθήσει τη σωπιπλή, πεισματική αντοχή μιας γυναίκας που, όπως υποδηλώνει και ο τίτλος, έχει αναπτύξει ένα σκληρό δέρμα προστασίας. Ο Αβραάμ και η εξαιρετική πρωταγωνίστρια του, Νιόβη Χαραλάμπους, παραδίδουν μια ταινία σπάνιας ευαισθησίας, όπου οι καθημερινές πιέσεις του νοικοιού και το υπαρκτικό άγχος της επαξίωσης αποκτούν το βάρος ενός επικού αώνα.

Η Νιόβη Χαραλάμπους, μια αληθινή δύναμη της φύσης, δίνει μια εξαιρετικά πολυεπιπέδη και λεπτοδουλεμένη ερμηνεία. Ενσαρκώνει όλες τις αντιφάσεις της Σμαράγδας: την οξεία ευρυμία της που συγκρούεται με την ευαλωτότητά της, τις αντιναταλιστικές της πεποιθήσεις που αντιφάσκουν με την έμρμητη τρυφερότητά της απέναντι στα παιδιά, την έντονη οικολογική της ευαισθησία που συνυπάρχει με έναν κόσμο φαινομενικά αδιάφορο τόσο για την περιβαλλοντική όσο και για την προσωπική φθορά και όλα αυτά με μια σπάνια, ακατέργαστη αυθεντικότητα. Η οπτική γλώσσα της ταινίας, αριστοτεχνικά διαμορφωμένη από τον διευθυντή φωτογραφίας Γιώργο Ραχματούλην, τη σκηνονόμο Κρίστη Πολυδώρα, τον συνθέτη Γιώργο Σόλωνος και τον ενδυματολόγο Μάριο Μέσσιο, ανυψώνει τη διαδρομή της ηρωίδας σε κάτι σχεδόν ζωγραφικό. Ο φωτισμός και τα χρώματα έχουν αποδοθεί με τέτοια εικονολατρική σχολαστικότητα που θυμίζουν κλασικό πίνακα, προσφέροντας μια νέα οπτική αναπαράσταση της Αγίας Νάπας.

Το κάδρο του Γιώργου Ραχματούλην αποτυπώνει την παραλακή πόλη όχι απλώς ως τουριστικό παράδεισο, αλλά σε στιγμές και ως πόλη-φάντασμα, με τη λουσμένη στον ήλιο ερμιά της να καθρεφτίζει τη μοναξιά της Σμαράγδας. Αυτή η αισθητική κορυφώνεται σε ένα αξεχαστο πλάνο της Χαραλάμπους καθισμένης στην παρλιά, μια ακίνητη, μεγαλοκλή μορφή που μεταμορφώνεται σε μια κυπριακή εκδοχή της Μικρής Γοργόνας του Έντβαρντ Έρικσεν, σε ένα μνημείο αναμονής και ανεκπλήρωτου πόθου.

Το σενάριο του Αβραάμ διερευνά με δεξιοτεχνία το οξύ δίλημμα της χρήσης των social media ως μέσου φε-

τισιτικής έκθεσης και οικονομικής επιβίωσης, μια λεπτή ισορροπία που γεννά έντονη αγωνία. Η ταινία δημιουργεί μια απτή ένταση καθώς περιμένουμε τη Σμαράγδα να δεχθεί την επίπληξη του διευθυντή του ξενοδοχείου της (ένας εύστοχος Νεκτάριος Θεοδώρου), μια αντανάκλαση της σύγχρονης εργασιακής επισφάλειας που μοιάζει οδυνηρά πραγματική. Αυτή η οικονομική αγωνία εντείνεται ακόμη περισσότερο από τη διαρκή δυσκολία πληρωμής του νοικοιού, προσγειώνοντας την υπαρκτική της πορεία μέσα σε μια απολύτως συγκεκριμένη απόγνωση. Και η ερωτική της ζωή αντανάκλα την ίδια αστάθεια, ταλαντευόμενη ανάμεσα στην άβωλη, σχεδόν παραβατική έξαψη του να βγαίνει με τον γιο ενός κοντινού της προσώπου και στο απρόβλεπτο χάος του να σχετίζεται με απόλυτους αγνώστους. Οι ανδροικοί ρόλοι της ταινίας (Πάρις Ερωτοκρίτου, Φοίβος Παπακώστας, Patrick Myles) είναι καθόλα άρτιοι, λειτουργώντας ως ουσιαστικά αντίβαρα στις σύνθετες επιθυμίες της Σμαράγδας.

Ωστόσο, η πιο δυνατή και τραυματική στιγμή της ταινίας έρχεται χωρίς προειδοποίηση. Όταν η Σμαράγδα δέχεται σωματική και λεκτική κακοποίηση από μία παράε αγοριών στο κέντρο της παραθεριστικής πόλης, η Χαραλάμπους αποδίδει τη σκηνή με συγκλονιστικά αληθινό και ωμό συναίσθημα. Είναι μια οσάνς στοιχειωτική μέσα στη βιαστικότητα της, που σκίζει το σκληρό δέρμα της ηρωίδας και αποκαλύπτει τη βαθιά ευαλωτότητα που κρύβεται από κάτω. Παράλληλα με τη μοναξιά της, η ταινία της δίνει και έναν πιστό σύντροφο, τον σκύλο της, που προσφέρει μια τρυφερή αντίστιξη στην απομόνωσή της.

Το φινάλε παραμένει αμφοίσημο, μια ανοικτή πόρτα που μας αναγκάζει να αναμετρηθούμε ξανά με ολόκληρη τη διαδρομή της Σμαράγδας, τη σωπιπλή της επανάσταση, αλλά και τη δική μας ενσυναίσθηση απέναντι σε μια γυναίκα που προσπαθεί να επιβιώσει μέσα σε έναν κόσμο που αρνείται να την καταλάβει. Σε παραγωγή της Τώνιας Μισιαλή, η ταινία «Σμαράγδα» στέκεται ως μια σύγχρονη, θαρραλέα και αφοσιωτική ειλκρινής ματιά πάνω στην γυναίκεια εμπειρία στα 46, ως το πορτρέτο μιας γυναίκας μέσα σε έναν τόπο, μια κοινωνία και έναν κόσμο που αδυνατούν να την κατανοήσουν, και της επιμονής, ακατάστατης αντοχής της να συνεχίσει απλώς να υπάρχει.

Ο ρφ Γιώργος ΡοδόςΞένους είναι καθηγητής Theatre Directing, University of Leeds.

Κινηματογραφικές Μέρες Κύπρος για Παιδιά και Νεαρά Άτομα

Με ένα δυναμικό πρόγραμμα από εμπνευσμένα masterclasses, δημιουργικά εργαστήρια κινηματογράφου, τον Παγκύπριο Διαγωνισμό Ταινίας Μικρού Μήκους και φυσικά μια ψαγμένη επιλογή ποιοτικών διεθνών κινηματογραφικών προβολών επιστρέφει το Τμήμα για Παιδιά και Νεαρά Άτομα του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογραφικές Μέρες–Κύπρος 2026, προσκαλώντας παιδιά, εφήβους και νέους να ανακαλύψουν τη μαγεία του σινεμά όχι μόνο ως θεατές, αλλά κι ως δημιουργοί.

Από τις 17 έως τις 25 Απριλίου οι νέοι σινεφίλ έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τον κόσμο του κινηματογράφου τόσο μέσα από προσεκτικά επιλεγμένες διεθνείς ταινίες που έχουν διακριθεί σε σημαντικά φεστιβάλ, όσο και μέσα από βιωματικές δράσεις και εργαστήρια που φέρνουν τους συμμετέχοντες σε άμεση επαφή με τη διαδικασία της κινηματογραφικής δημιουργίας.

Υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση της σκηνοθέτριας, σεναριογράφου και παραγωγού Αθηνάς Ξενίδου, οι δράσεις αυτές εστιάζουν στη δημιουργική έκφραση, τη συνεργασία και τη δύναμη της προσωπικής φωνής μέσα από τα οπτικοακουστικά μέσα.

Στο επίκεντρο του φετινού προγράμματος βρίσκονται τέσσερα δημιουργικά εργαστήρια και masterclasses, τα οποία φέρνουν τους συμμετέχοντες σε άμεση επαφή με διαφορετικές πτυχές της κινηματογραφικής δημιουργίας: από τη συγγραφή σεναρίου και τη διαδικασία του casting έως την υποκριτική μπροστά στην κάμερα και τη δημιουργία κινηματογραφικών σκηνών.

Παγκύπριος Διαγωνισμός

Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ πραγματοποιείται για 3η χρονιά ο Παγκύπριος Διαγωνισμός Ταινίας Μικρού Μήκους για Παιδιά και Νεαρά Άτομα, ο οποίος απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου, με την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, καθώς και σε νέους δημιουργούς ηλικίας έως 24 ετών. Το θέμα του φετινού διαγωνισμού είναι «Γενναίες ιστορίες της καθημερινής ζωής», ιστορίες που αναδεικνύουν τη δύναμη να μιλήσουμε, να δράσουμε και να εκφρασθούμε ποιοι πραγματικά είμαστε. Μέσα από τις μικρού μήκους ταινίες τους, οι συμμετέχοντες καλούνται να αφηγηθούν στιγμές θάρρους, αλληλεγγύης και προσωπικής αναζήτησης, ιστορίες που εμπνέουν και μας βοηθούν να φανταστούμε έναν κό-

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΡΙΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Στο επίκεντρο του φετινού προγράμματος βρίσκονται τέσσερα δημιουργικά εργαστήρια και masterclasses, τα οποία φέρνουν τους συμμετέχοντες σε άμεση επαφή με διαφορετικές πτυχές της κινηματογραφικής δημιουργίας.

Το Τμήμα για Παιδιά και Νεαρά Άτομα εντάσσεται στο πλαίσιο του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογραφικές Μέρες – Κύπρος 2026, που συνδιοργανώνουν το Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού του Υφυπουργείου Πολιτισμού και το Θέατρο Ριάλτο.

σμο πιο δίκαιο και ανοικτό. Οι ταινίες θα αξιολογηθούν από 7 μέλη κριτική επιτροπή επαγγελματιών του κινηματογραφικού χώρου, με πρόεδρο τον casting director Σταύρο Ράπτη και μέλη τους Μίνω Παπά, Άννα Φωτιάδου, Άθω Αντωνίου, Μαργαρίτα Ζαχαρίου, Ανδρέα Τσέλιο και Γιάννη Αντωνά. Η προθεσμία υποβολής συμμετοχών είναι η 5η Απριλίου 2026.

Δωρεάν εργαστήρια

Τα δωρεάν εργαστήρια πραγματοποιούνται στο K Cinplex Prime στη Λευκωσία υπό την καθοδήγηση καταξιωμένων επαγγελματιών του χώρου, όπως ο σεναριογράφος και δημιουργός Marc Bechar, ο casting director Σταύρος Ράπτης, καθώς και ο ηθοποιός Μάριος Ιωάννου και η διευθύντρια φωτογραφίας Μαρία Ανδρονίκου. Η συμμετοχή σε όλα τα εργαστήρια είναι δωρεάν. Μέσα από βιωματικές διαδικασίες,

οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να εξερευνήσουν πώς γεννιέται μια κινηματογραφική ιστορία, πώς χτίζεται ένας χαρακτήρας και πώς η εικόνα, ο ήχος και η ερμηνεία συνθέτουν τη μαγεία της μεγάλης οθόνης. Θα γνωρίσουν τόσο τη διαδικασία ανάπτυξης μιας ιστορίας όσο και τη δουλειά μπροστά και πίσω από την κάμερα. Τα εργαστήρια ενθαρρύνουν τη φαντασία και τη δημιουργικότητα, δίνοντας χώρο στις προσωπικές εμπειρίες και στις φωνές των νέων δημιουργών.

Το Σάββατο 18 Απριλίου (11π.μ.–4μ.μ.) ο σεναριογράφος και δημιουργός Marc Bechar θα πραγματοποιήσει το masterclass συγγραφής σεναρίου «Η τέχνη του να γράφεις για το Netflix. Η αναπόφευκτη έκπληξη» (16+), μια εντατική εκπαιδευτική εμπειρία που εξετάζει την ανάπτυξη χαρακτήρων και τη δημιουργία απρόβλεπτων, αλλά ουσιαστικών αφηγηματικών διαδρομών.

Την Κυριακή 19 Απριλίου (11π.μ.–4μ.μ.) ο καταξιωμένος casting director Σταύρος Ράπτης θα καθοδηγήσει ένα ειδικά σχεδιασμένο Casting Masterclass για εφήβους και νεαρά άτομα (14+), εισάγοντας τους συμμετέχοντες στη διαδικασία του casting και στην παρουσία μπροστά στην κάμερα για τη συμμετοχή απαιτείται η αποστολή σύνομου self-tape μονόλογου διάρκειας έως 40 δευτερολέπτων.

Την Τετάρτη 22 Απριλίου (4-8μ.μ.) Με κινηματογραφικό εξοπλισμό, η διευθύντρια φωτογραφίας Μαρία Ανδρονίκου και ο ηθοποιός Μάριος Ιωάννου θα παρουσιάσουν το εργαστήρι «Η μαγεία του κάδρου: από την ερμηνεία στον φακό»,

όπου οι συμμετέχοντες θα πειραματιστούν με τη δημιουργία κινηματογραφικών σκηνών και θα εξερευνήσουν πώς η υποκριτική, το κάδρο, ο φακός και ο φωτισμός διαμορφώνουν το τελικό αποτέλεσμα στην οθόνη.

Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται το Σάββατο 25 Απριλίου (10π.μ.–1μ.μ.) με ένα εργαστήρι υποκριτικής για παιδιά ηλικίας 8–13 ετών με τον Μάριο Ιωάννου, ένα διαδραστικό μονοήμερο εργαστήρι που εισάγει τα παιδιά στον κόσμο της υποκριτικής μέσα από ασκήσεις κίνησης, φωνής και δημιουργικής έκφρασης.

Οι προβολές ταινιών

Στον πυρήνα του προγράμματος του Τμήματος για Παιδιά και Νεαρά Άτομα βρίσκονται, πάντα, οι προβολές διεθνών ταινιών μεγάλου και μικρού μήκους που έχουν διακριθεί σε σημαντικά φεστιβάλ και απευθύνονται στο συγκεκριμένο κοινό, ενώ ταυτόχρονα αποτελούν μια εγγυημένη απολαυστική εμπειρία για ολόκληρη την οικογένεια.

Οι φετινές επιλογές εστιάζουν στη δύναμη της προσωπικής φωνής και της συλλογικής διεκδίκησης, αναδεικνύοντας ιστορίες ενγλικίωσης, φιλίας και αναζήτησης ταυτότητας μέσα σε έναν κόσμο γεμάτο προκλήσεις.

Αναλυτικές πληροφορίες για τις ταινίες και το πρόγραμμα προβολών θα ανακοινωθούν τις επόμενες εβδομάδες.

Πληροφορίες
17-25 Απριλίου 2025 (Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός - Κινηματογράφος K Cinplex Prime, Λευκωσία). www.cypriusfilmdays.com

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

«I Got Thick Skin and I Can't Jump»

Η **κυπριακή** ταινία μεγάλου μήκους με τίτλο «Σμαράγδα - I Got Thick Skin and I Can't Jump», σε σκηνοθεσία του Αιμίλιου Αβραάμ, έρχεται στις κυπριακές κινηματογραφικές αίθουσες, παρουσιάζοντας μια συγκινητική ιστορία αυτογνωσίας, απώλειας και προσωπικής επανεκκίνησης. Η Σμαράγδα, 46 ετών, μετακομίζει στο σπίτι της πρόσφατα αποβιώσαςς μητέρας της στην Αγία Νάπα, αναλαμβάνοντας παράλληλα τη φροντίδα της Μπέλλας, του σκύλου - οδοντού της. Με περιβαλλοντικές ανησυχίες, αποτυχημένες σχέσεις και μια καριέρα που έχει βαλτώσει, η Σμαράγδα αναζητά τον σκοπό της. Αναγκάζεται να εργαστεί ως ψυχαγωγός παιδιών σε τουριστικό θέρετρο και στρέφεται στα social media, γνωρίζοντας τόσο τη γοητεία της αναγνωρισμότητας όσο και την πίεση της δημόσιας έκθεσης. Η ταινία θα προβάλεται στους κινηματογράφους Rio Premier Cinemas και Πάνθεον στη Λευκωσία, Rio Cinemas στη Λεμεσό, από την Πέμπτη, 2 Απριλίου 2026.

«Η ελληνική φωτογραφία του Σεφέρη και της Άλκωνας»

Το **Κοινοτικό** Συμβούλιο Άλκωνας και ο Όμιλος Λογοτεχνίας και Κριτικής διοργανώνουν παρουσίαση του βιβλίου του Κυριάκου Ιωάννου «Η ελληνική φωτογραφία του Σεφέρη και της Άλκωνας». Χαιρετισμό θα απευθύνουν ο πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου Άλκωνας, Μιχάλης Νικηφόρου, η υπεύθυνη Τύπου του Ο.Α.Κ., Ζήνα Λυσάνδρου-Παναγιώδη, ο πρόεδρος της Ε.Α.Κ., Λευτέρης

Η **κυπριακή** ταινία «Σμαράγδα - I Got Thick Skin and I Can't Jump», σε σκηνοθεσία του Αιμίλιου Αβραάμ, από την Πέμπτη 2 Απριλίου έρχεται στις κυπριακές κινηματογραφικές αίθουσες.

Πλουτάρχου, η πρόεδρος του Ε.Π.Ο.Κ., Χρυσόθεμις Χατζηπαναγή, ο πρόεδρος της Ε.Λ.Α.Β.Μ., Γιώργος Πετούσης, και η πρόεδρος του ΠΕΝ Κύπρου, Αγγέλα Χριστοφίδου. Για το βιβλίο θα μιλήσει ο Γιώργος Ανδρειωμένος, καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας και κοσμήτορας ΣΑΕΠΣ του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Στο βιβλίο ο Κυριάκος Ιωάννου αναφέρεται στην άφιξη του νομπελίστα ποιητή στην Άλκωνα και, στη συνέχεια, εστιάζει στη δημοφιλή αυτή φωτογραφία. Σάββατο 4 Απριλίου, ώρα 11:00 π.μ., στην Άλκωνα, Αίθουσα: «Ανδρέας Αργυρού».

«Μεταφράσεις» του Μπράιαν Φρίνλ

Η **Κεντρική** Σκηνή του ΘΟΚ σπκώνει αulαία, αυτό το Σάββατο 28 Μαρτίου, με το έργο «Μεταφράσεις» του σπουδαίου συγγραφέα του ιρλανδικού θεάτρου Μπράιαν Φρίνλ, σε σκηνοθεσία Patrick Myles. Γραμμένο το 1980, το έργο του

Η **Κεντρική** Σκηνή του ΘΟΚ σπκώνει αulαία, αυτό το Σάββατο 28 Μαρτίου, με το έργο «Μεταφράσεις» του σπουδαίου συγγραφέα του ιρλανδικού θεάτρου Μπράιαν Φρίνλ, σε σκηνοθεσία Patrick Myles.

Φρίνλ μας μεταφέρει στην Ιρλανδία του 1833, σε μια περίοδο ριζικών εξωτερικών και εσωτερικών ανακατατάξεων. Σε ένα υπαίθριο αγροτικό σχολείο στο

Ντόνεγκαλ, μια μικρή κοινότητα βρίσκεται αντιμέτωπη με την πρώτη βρετανική χαρτογράφηση της χώρας και τον εξαγγιισμό των ιρλανδικών τοπω-

νυμίων, αλλά και με την αντικατάσταση της παραδοσιακής εκπαίδευσης από το νέο εθνικό σύστημα εκπαίδευσης. Ο σκηνοθέτης προσεγγίζει τον σφυγμό της εποχής με ρεαλιστική ακρίβεια, ενεργοποιώντας παράλληλα ένα σύστημα αναφορών που γεφυρώνει την Ιρλανδία του 19ου αιώνα με την αποικιοκρατούμενη Κύπρο. Παίζουν: Αλεξία Αλέξη, Graham Butler, Ανδρέας Δανιήλ, Nigel Hastings, Σεμίλη Κυριαζή, Μαρίνα Μανδρή, Ανδρέας Παπαμιχαλόπουλος, Γιώργος Μουαΐνης, Μιχάλης Μουστάκας, Ανδρέας Τσέλιος. Θέατρο ΘΟΚ, Κεντρική Σκηνή «Εύης Γαβριηλίδης». Παραστάσεις Παρασκευή, Σάββατο στις 8:00 μ.μ. και Κυριακή στις 6:00 μ.μ.

«Παράξενες ιστορίες για κανονικούς ανθρώπους»

Οι **Εκδόσεις** Αλμύρα παρουσιάζουν το βιβλίο του Chris Pinturicchio «Παράξενες ιστορίες για κανονικούς ανθρώπους». Στην παρουσίαση θα

συμμετάσχουν οι: Αλέξανδρος Χρονίδης ποιητής, Μαρία Κούβαρου διδάκτωρ μουσικολογίας-ποιήτρια, Chris Pinturicchio συγγραφέας. Παρασκευή 3 Απριλίου, ώρα 7:00 μ.μ. Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών Λάρνακας, Αρχιεπισκόπου Κυπριανού 16-18, Λάρνακα. Πληροφορίες τηλέφωνο 99658683 ekdoseisalmura@gmail.com

Rutter: Requiem

Γραμμένο το 1985, το Requiem του John Rutter αποτελεί έναν οικείο, στοχαστικό και λυρικό διαλογισμό πάνω στα θέματα της ζωής και του θανάτου. Η μεγαλοπρέπεια και η δραματικότητα που χαρακτηρίζει συνήθως το είδος αυτό παραμερίζεται, καθώς το εξάισιο αυτό αριστούργημα κινείται προς το φως αντί προς το σκοτάδι, σαφώς επηρεασμένο από το Requiem του Gabriel Faure. Για να επικοινωνήσουν τα βαθιά, πανανθρώπινα του μηνύματα, η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου συμπτράττει επί σκηνής με τον εξάετο Γεωργιανό μάστορα Levan Jagaen, τις διακεκριμένες σοπράνο Μαρίζα Αναστασιάδη και Ελένη Χαραλάμπους, καθώς και τη Νεανική Χορωδία της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων Κύπρου. Το Sanctus, το οποίο ο συνθέτης περιγράφει ως «εορταστικό και καταφατικό», βρίσκεται στο επίκεντρο του έργου και αποτελεί επιβεβαίωση της θείας δόξας, συνοδευόμενο από καμπάνες, όπως συμβαίνει και στη Ρωμαϊκή Λειτουργία. Λεμεσός: Πέμπτη 2 Απριλίου, Θέατρο Ριάλτο, 8:30 μ.μ. Λευκωσία: Παρασκευή 3 Απριλίου, Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, ώρα 8:30 μ.μ. Πληροφορίες τηλέφωνο 22463144, www.cyso.org.cy

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΟΥ • Αρχισυντάκτης: ΚΩΣΤΗΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπίδου 2 & Λεωφ. Λυκαβηπού, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: +357 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

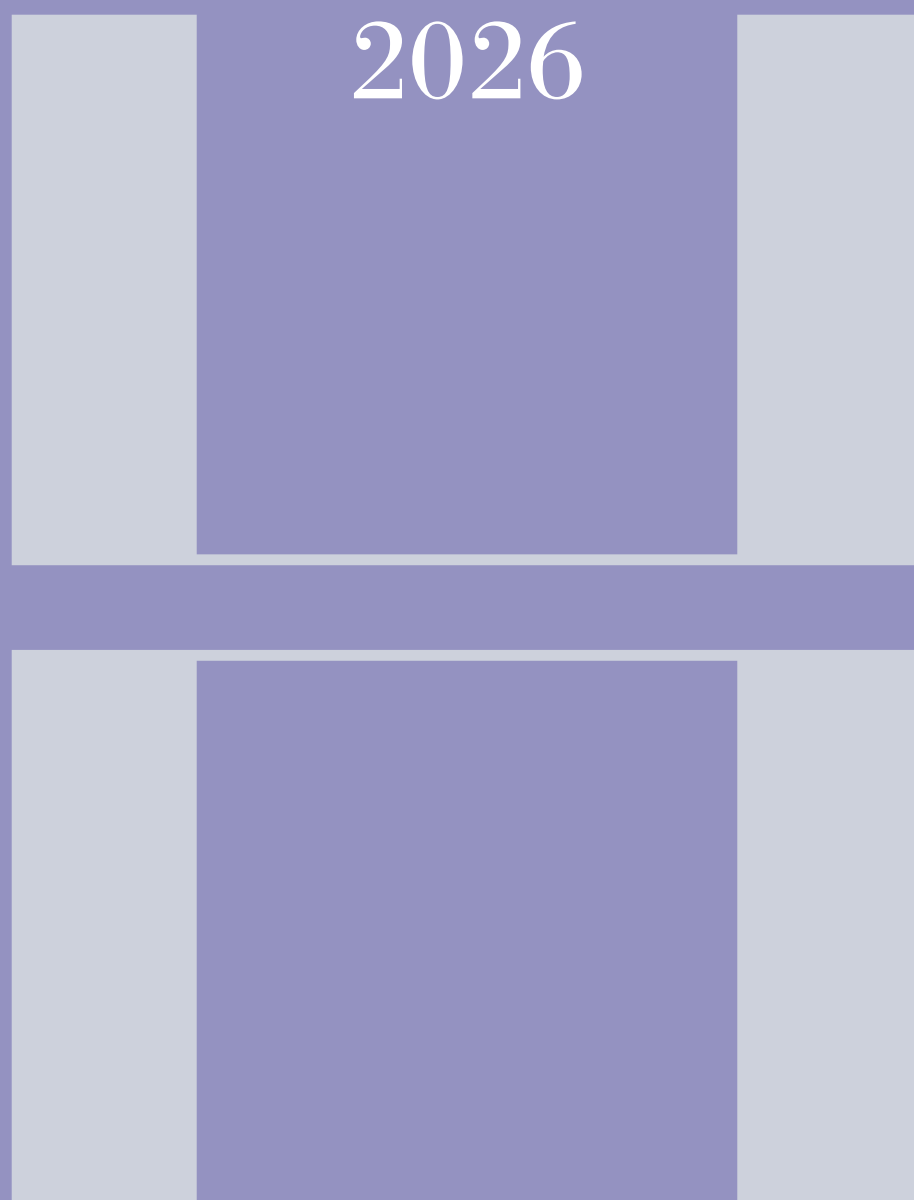
Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Αναπληρωτής Διευθυντής: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • Σύμβουλος έκδοσης: ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφηση ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

ΗΓΕΤΙΔΕΣ

2026

Η ηγεσία
δεν έχει φύλο· έχει όραμα,
ευθύνη και αποφασιστικότητα

ΚΥΡΙΑΚΗ
05/04

Της **ΑΔΡΙΤΙΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Σούπερ deals προσφέρουν οι ξενοδόχοι της Κύπρου για την περίοδο του Πάσχα προκειμένου να καταφέρουν να προσελκύσουν κόσμο και να μειώσουν τις απώλειες που επέφερε ο αντίκτυπος του πολέμου στο Ιράν. Δεδομένων των συνεχόμενων ακυρώσεων τουριστικών κρατήσεων οι επιχειρηματίες στην ξενοδοχειακή βιομηχανία που έχουν αποφασίσει να ανοίξουν κατά την περίοδο των εορτών του Πάσχα, έβαλαν σε εφαρμογή το «σχέδιο β». Πιο συγκεκριμένα, οι ξενοδόχοι ποντάρουν πλέον στον εγχώριο τουρισμό με δέλεαρ τις ανέλπιστα καλές προσφορές που θα έμοιαζαν εκτός πραγματικότητας τα προηγούμενα χρόνια. Όπως πληροφορούμαστε, ορισμένα ξενοδοχεία προσφέρουν διανυκτερεύσεις σε τιμές που φτάνουν ακόμη και στο 50% χαμηλότερα, σε σχέση με τα συνήθη επίπεδα, ενωματώνοντας παράλληλα επιπλέον παροχές και υπηρεσίες, με στόχο την ενίσχυση της ζήτησης. Στόχος των μειώσεων των τιμών είναι να δοθεί κίνητρο τόσο σε ντόπιους όσο και σε επισκέπτες να επιλέξουν τη χώρα μας για τις διακοπές του Πάσχα, σε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από αβεβαιότητα, ακυρώσεις κρατήσεων και χαμηλή ροή νέων κρατήσεων.

Προς τα κάτω

Νέες συνθήκες φαίνεται ότι έχουν δημιουργηθεί στον τουρισμό της χώρας ελέω των συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή, με την κατάσταση να προκαλεί πρωτοφανή φαινόμενα για την εγχώρια αγορά. Την ώρα που τα προηγούμενα χρόνια, την αντίστοιχη περίοδο, οι τιμές των ξενοδοχείων στην Κύπρο εκτοξεύονταν και η ζήτηση χτυπούσε «κόκκινο» και όσοι επιθυμούσαν να κλείσουν διακοπές για το Πάσχα δυσκολεύονταν να εξασφαλίσουν διαθέσιμο δωμάτιο, καθώς οι κρατήσεις εξαντλούνταν από πολύ νωρίς, φέτος διαφοροποιείται το κλίμα. Ειδικότερα σήμερα, στην προσπάθειά τους να ανταπεξέλθουν οι ξενοδόχοι στην όλη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί με τις συνεχείς ακυρώσεις τουριστικών κρατήσεων, προσφέρουν προσφορές σοκ για την περίοδο των εορτών του Πάσχα. Σύμφωνα με αρμόδιους τουριστικούς φορείς, το μήνυμα που έχει σταλεί στην αγορά είναι σαφές, οι επιχειρηματίες καλούνται να προχωρήσουν σε μειώσεις τιμών, τουλάχιστον για τη συγκεκριμένη

Τηρούν στάση αναμονής οι επιχειρηματίες, δεν προχωρούν σε νέες προσλήψεις - Περιορισμούς θέτει η κυβέρνηση σε σχέση με τις επιχορηγήσεις, με 10% πληρότητα τα ξενοδοχεία δεν θα λειτουργήσουν, σημειώνουν οι φορείς.

περίοδο, με στόχο την τόνωση του εγχώριου τουρισμού, προσφέροντας κίνητρα που θα τους επιτρέψουν να διατηρήσουν μέρος των εσόδων τους. Παράλληλα, οι επιχειρηματίες εκτιμούν ότι καταλυτικά θα λειτουργήσει και η επιδότηση των μισθών των απολαβών εργαζομένων στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, για μονάδες και τουριστικά καταλύματα που θα είναι σε λειτουργία για όλη την περίοδο από την 1η Απριλίου μέχρι τις 30 Απριλίου 2026 που προανήγγειλε η κυβέρνηση. Αφίζει να σημειώσουμε ότι σε ορισμένες επαρχίες όπως η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου και η Πάφος οι προσφορές φτάνουν μέχρι και το 50%. Την ίδια ώρα, στην τελική τιμή ορισμένων από τις προσφορές, περιλαμβάνεται ένα ολοκληρωμένο πακέτο υπηρεσιών, το οποίο εκτός από τη διαμονή καλύπτει γεύμα και δείπνο, θεραπείες σπα, καθώς και μια σειρά από επιπρόσθετες παροχές. Με τον τρόπο αυτό, οι επιχειρηματίες επιδιώκουν να ενισχύσουν την ελκυστικότητα των προσφορών τους, προσφέροντας αυξημένη αξία στους πελάτες και δημιουργώντας ένα πιο αντα-

γωνιστικό και δελεαστικό προϊόν για την περίοδο των γιορτών.

Στα χαμηλά η πληρότητα

Την εντατικοποίηση και επικαιροποίηση των υφιστάμενων κινήτρων ζητούν οι φορείς του τουρισμού, σε μια προσπάθεια να πειστούν περισσότεροι ξενοδόχοι να κρατήσουν ανοικτές τις μονάδες τους, καθώς οι μαζικές ακυρώσεις και η χαμηλή ζήτηση προκαλούν έντονο προβληματισμό στον κλάδο.

Όπως επισημαίνουν, με πληρότητες που κινούνται μόλις γύρω στο 10%, πολλά ξενοδοχεία δεν θεωρούν βιώσιμη τη λειτουργία τους, ανεξαρτήτως των υφιστάμενων επιχορηγήσεων. Την ίδια στιγμή, οι ακυρώσεις συνεχίζονται και για τον Μάιο, ενώ οι νέες κρατήσεις παραμένουν σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα, γεγονός που δεν δημιουργεί θετικές προοπτικές για το άμεσο μέλλον. Όπως επισημαίνουν αρμόδιοι φορείς, οι προσδοκίες παραμένουν στο ναδίρ και για το καλοκαίρι, καθώς η συγκεκριμένη περίοδος αποτελεί ένδειξη για τις κρατήσεις της θερινής περιόδου αφού τώρα πραγματοποιούνται παραδοσιακά οι κρατήσεις

για το σύνολο της θερινής σεζόν. Ωστόσο, η εικόνα που διαμορφώνεται είναι απογοητευτική, με τις κρατήσεις να χαρακτηρίζονται χαμηλού επιπέδου σε σύγκριση με προηγούμενα χρόνια.

Ιδιαίτερα έντονο είναι το πλήγμα από την απώλεια βασικών αγορών. Οι αφίξεις από το Ισραήλ, που αποτελεί τη δεύτερη σημαντικότερη αγορά για την Κύπρο, έχουν ουσιαστικά μηδενιστεί, ενώ σημαντικό μέρος ακυρώσεων καταγράφεται και από τη βρετανική αγορά.

Όπως αναφέρεται, ακόμη και ένα ποσοστό ακυρώσεων της τάξης του 15% από το Ηνωμένο Βασίλειο μεταφράζεται σε απώλεια 150 έως 200 χιλιάδων επισκεπτών. Παράλληλα, μειωμένες είναι και οι ροές από άλλες χώρες, όπως η Γερμανία και η Πολωνία, με τη συνολική εικόνα να χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα αρνητική.

Σε επίπεδο επαρχιών, τη μεγαλύτερη ζημιά έχουν υποστεί οι ξενοδοχειακές μονάδες που παρέμειναν ανοικτές τον Μάρτιο και τον Απρίλιο, κυρίως στην Πάφο, η οποία τα τελευταία χρόνια είχε προσεγγίσει τον στόχο του ολόχρονου τουρισμού. Αντίστοι-

χα, σημαντικές απώλειες καταγράφονται σε Λεμεσό και Λάρνακα. Από την άλλη, η επαρχία Αμμοχώστου, που δεν λειτουργούσε τον Μάρτιο και προγραμμάτιζε να ανοίξει αργότερα τον Απρίλιο, απορρόφησε λιγότερους κραδασμούς, ωστόσο και εκεί επικρατεί έντονος προβληματισμός λόγω της χαμηλής ζήτησης.

Οι απαιτήσεις και οι διευκρινίσεις

Μετά την εξαγγελία των μέτρων για 30% επιδότηση των μισθών των εργαζομένων στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, η κυβέρνηση φαίνεται να κινείται με προσοχή ως προς τα μέτρα στήριξης, καθώς υπάρχουν περιορισμοί στις δαπάνες, υπό τον φόβο ενδεχόμενης παράτασης της κρίσης και ανάγκης λήψης πρόσθετων μέτρων σε μεταγενέστερο στάδιο.

Σημειώνεται ότι ξενοδόχοι ζητούν την εφαρμογή πιο αποφασιστικών μέτρων στήριξης, με βασικό αίτημα την αύξηση της επιδότησης μισθών από το 30% στο 50%, καθώς και την επέκταση του σχεδίου και για τον Μάιο. Όπως υποστηρίζουν, μια τέτοια κίνηση θα μπορούσε να λειτουργήσει

ως κίνητρο ώστε να ανοίξουν περισσότερες ξενοδοχειακές μονάδες.

Σύμφωνα με το υφιστάμενο σχέδιο, προβλέπεται επιχορήγηση του 30% του μισθού για το 80% των εργαζομένων, εξαιρουμένων των ιδιοκτητών και της διοίκησης, με ανώτατο όριο τα €1.340. Για παράδειγμα, εργαζόμενος με μισθό €1.600 θα λάβει το 30% του ποσού αυτού, εντός του καθορισμένου πλαφόν.

Οι φορείς του κλάδου εκτιμούν ότι με αύξηση της επιδότησης στο 50% θα πειστούν περισσότεροι επιχειρηματίες να επαναλειτουργήσουν, συμβάλλοντας στη διατήρηση της τουριστικής δραστηριότητας και στην αποστολή του μηνύματος ότι η Κύπρος παραμένει ανοικτός και λειτουργικός προορισμός.

Στο πλαίσιο αυτό, αναμένεται νέα συνάντηση των τουριστικών φορέων με τον υπουργό Εργασίας, κατά την οποία θα τεθούν επί τάπητος διευκρινίσεις για την εφαρμογή του σχεδίου, περιλαμβανομένων ζητημάτων όπως ο αριθμός προσωπικού που απαιτείται να εργοδοτείται για την ένταξη στο πρόγραμμα.

Επιχειρήσεις σε αναμονή

Στάση αναμονής τηρούν προς το παρόν οι επιχειρήσεις της ξενοδοχειακής βιομηχανίας, αποφεύγοντας να προχωρήσουν σε απολύσεις προσωπικού, εν αναμονή των εξελίξεων.

Σύμφωνα με φορείς του κλάδου, τα ξενοδοχεία δεν προχωρούν σε νέες προσλήψεις, επιδιώκοντας να διατηρήσουν το βασικό τους προσωπικό. Ωστόσο, ξεκαθαρίζεται ότι δεν προτίθενται να λειτουργήσουν με «αναιμικά» ποσοστά πληρότητας.

Οι επιχειρήσεις δεν αντιμετωπίζουν, προς το παρόν, σοβαρά ζητήματα με τη μισθοδοσία, τα αποθεματικά ή τη ρευστότητα. Αντίθετα, το βάρος πέφτει καθημερινά στο αυξανόμενο κόστος λειτουργίας, κυρίως ενέργεια και καύσιμα, που επηρεάζει άμεσα την ανταγωνιστικότητά τους.

Παρά τις πιέσεις, δεν λήφθηκαν δραστηκά μέτρα, ωστόσο, παρατηρείται πάγωμα νέων προσλήψεων, συγκράτηση επεκτατικών σχεδίων και προσεκτική διαχείριση κόστους. Ειδικότερα οι ξενοδοχειακές μονάδες που απασχολούν εκατοντάδες εργαζόμενους έχουν ήδη επιλέξει να μην προχωρήσουν σε νέες προσλήψεις, διατηρώντας το υφιστάμενο προσωπικό.

Το κρίσιμο ερώτημα: μέχρι πότε; Όπως μας αναφέρουν αρμόδιοι φορείς του κλάδου, εάν η αβεβαιότητα συνεχιστεί και επηρεαστεί η τουριστική περίοδος (ιδιαίτερα Μάιος-Ιούλιος), τότε το ενδεχόμενο πιο δραστηκών μέτρων γίνεται ορατό. Σε ένα τέτοιο σενάριο, οι επιχειρήσεις ενδέχεται να στραφούν πρώτα στη μείωση εποχικού προσωπικού, τη μη ανανέωση συμβολαίων και τον περιορισμό αλλοδαπού εργατικού δυναμικού. Την ίδια ώρα, τόσο οι φορείς όσο και η κυβέρνηση αναγνωρίζουν ότι στην κυπριακή αγορά εργασίας και ιδιαίτερα στον τουρισμό, η εύρεση ντόπιου προσωπικού παραμένει δύσκολη και αυτό λειτουργεί ως αντικίνητρο για απολύσεις, ειδικά σε εξειδικευμένες θέσεις.

Το ανθρώπινο δυναμικό

Παράλληλα με τη μειωμένη ζήτηση και την αβεβαιότητα που επικρατεί στον τουριστικό τομέα, αναδεικνύεται και ένα δεύτερο, λιγότερο ορατό αλλά εξίσου σημαντικό ζήτημα που αφορά την ποιότητα και τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού.

Τα τελευταία χρόνια, πολλές επιχειρήσεις επέλεξαν λύσεις ταχείας στελέχωσης με χαμηλό κόστος, στρεφόμενες κυρίως σε εισαγόμενο εργατικό δυναμικό. Ωστόσο, η προσέγγιση αυτή φαίνεται πλέον να φτάνει στα όριά της, καθώς συνοδεύεται από συγκεκριμένες προκλήσεις, όπως χαμηλότερη παραγωγικότητα, αδυναμία σωστής αντιστοίχισης θέσεων και δεξιοτήτων, αλλά και αυξημένο λειτουργικό κόστος σε βάθος χρόνου.

Το επόμενο δίλημο αναμένεται καθοριστικό. Σε περίπτωση που η βεβαιότητα επιμείνει και το εξωτερικό περιβάλλον δεν παρουσιάζει βελτίωση, η σημερινή κατάσταση ενδέχεται να μετατραπεί σε πίεση και η πίεση σε ουσιαστικές επιχειρηματικές αποφάσεις.

Αγωνία για τον τουρισμό σε Ελλάδα και Τουρκία

Εάν ο πόλεμος συνεχισθεί, θα πληγεί η θερινή σεζόν, λένε επιχειρηματίες

Στην Τουρκία το κόστος της διανυκτέρευσης σημειώνει δραματική πτώση που φτάνει στο 25% στην Αλικαρνασσό.

Ο πόλεμος των ΗΠΑ και του Ισραήλ κατά του Ιράν έχει αντίκτυπο πολύ πέραν της άμεσης ζώνης κινδύνου όπως καταδεικνύουν τα πρώτα στοιχεία που φέρουν Ελλάδα και Τουρκία να δέχονται πλήγμα στον τουρισμό τους. Στην Ελλάδα ο αντίκτυπος έχει γίνει αισθητός στην αεροπορική εταιρεία Aegean Airlines που αναφέρει πως από την αρχή του πολέμου έχει καταγράψει διψήφια πτώση στις κρατήσεις της από τις χώρες του Κόλπου και από το Ισραήλ. Μιλώντας στο Reuters, ο Γιώργος Βερνίκος, γενικός γραμματέας του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων και πρόε-

Μείωση κρατήσεων από Ισραήλ και χώρες του Κόλπου στην Ελλάδα, «βουτιά» του κόστους διανυκτέρευσης στην Τουρκία.

δρος του Ινστιτούτου του ΣΕΤΕ, τόνισε πως καταγράφεται επιβράδυνση στις αρχικές κρατήσεις που, ωστόσο, αναπληρώνεται εν μέρει καθώς μερίδα ταξιδιωτών έσπευσε να κάνει κράτηση των αεροπορικών τους εισι-

τηρίων προτού εκτοξευθούν περαιτέρω οι τιμές του πετρελαίου και συμπαρασύρουν στα ύψη το κόστος των εισιτηρίων. Παράλληλα, όμως, ο κ. Βερνίκος τόνισε πως υπάρχει σαφής μείωση της ζήτησης για διακοπές στην Ελλάδα από τις μεγαλύτερες αγορές της βόρειας Ευρώπης και από τις ΗΠΑ. Όπως υπογράμμισε χαρακτηριστικά, «είμαστε σε φάση αναμονής καθώς υπάρχει πρόβλημα αλλά η χρονιά εξελίσσεται θετικά και είχε πολύ ικανοποιητική εικόνα προτού αρχίσει ο πόλεμος».

Στην Τουρκία το κόστος της διανυκτέρευσης σημειώνει δραματική πτώση που φτάνει στο 25% στην Αλικαρνασσό.

Στο μεταξύ, οι μετοχές της εταιρείας On The Beach που κλείνει online πακέτα διακοπών έχουν σημειώσει πτώση άνω του 12% μέσα στον τελευταίο μήνα και αναφέρει πως από την αρχή του πολέμου σημειώθηκε «σημαντική μείωση» των κρατήσεων για τους δημοφιλείς προορισμούς σε Ελλάδα, Τουρκία και Αίγυπτο. Όπως χαρακτηριστικά σχολιάζει ο Κέντον Τζάρβις, διευθύνων σύμβουλος της αεροπορικής χαμηλού κόστους EasyJet, η ζήτηση «εμπρεάζεται ακριβώς με τον τρόπο που θα περίμενε κανείς να επηρεαστεί από τον πόλεμο».

Πιέσεις ENI - TOTAL για το εμπορικό κομμάτι του ΚΡΟΝΟΣ

Επαναβεβαίωση παλαιότερης συμφωνίας
οι υπογραφές που έπεσαν στο Κάιρο με την Αίγυπτο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Αντιδράσεις και ποικίλες απόψεις αφήνει πίσω της η συμφωνία που υπεγράφη στο Κάιρο μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Αιγύπτου για την εμπορική αξιοποίηση των κυπριακών κοιτασμάτων Φ.Α. μέσω Αιγύπτου. Τις πομπώδεις κυβερνητικές ανακοινώσεις δεν συμμερίζονται παράγοντες με πείρα στον τομέα των υδρογονανθράκων, υποστηρίζοντας πως η νέα συμφωνία στην ουσία είναι ένα Μνημόνιο Συναντίληψης μη δεσμευτικό για τα δύο μέρη, που στόχο έχει να τύχει εκμετάλλευσης σε πολιτικό επίπεδο. Οι ίδιες απόψεις εντοπίζουν προσπάθεια της κυβέρνησης να ρίξει στα μαλακά την καθυστέρηση που παρατηρείται στην κατάληξη συμφωνίας με τις εταιρείες ENI και TOTAL για την τελική επενδυτική απόφαση που αφορά το κοιτάσμα ΚΡΟΝΟΣ στο τεμάχιο 6. Απόφαση που αναμενόταν να ληφθεί από την ENI εντός Μαρτίου. Τα όσα υποστηρίζονται για την καθυστέρηση που παρατηρείται, διέψευσε η κυβέρνηση με τον Κωνσταντίνο Λετυμιωτή να διαβεβαιώνει ότι «δεν έχουν διαφοροποιηθεί τα

μειώνουν τη σπουδαιότητα της νέας συμφωνίας.

Συγκεκριμένα, αμφισβητείται η αναγκαιότητα της νέας συμφωνίας, μιας και όπως λέγεται οι συμφωνίες κλειδιά για το εμπορικό κομμάτι του κοιτάσματος ΚΡΟΝΟΣ –φιλοξενούσας χώρας και πέντε εμπορικές συμφωνίες– έχουν υπογραφεί από τον περασμένο Οκτώβριο. Αυτό το οποίο τίθεται ως ερωτηματικό είναι το κατά πόσο οι κυβερνητικοί χειρισμοί ενθαρρύνουν τις εταιρείες που διαχειρίζονται τεμάχια εντός της ΑΟΖ να πιέσουν προκειμένου να εξασφαλίσουν καλύτερους οικονομικούς όρους στην εμπορική εκμετάλλευση των κοιτασμάτων που έχουν εντοπιστεί και είναι σε φάση παραγωγής (ΚΡΟΝΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΤΗ). Το σκεπτικό των απόψεων εδράζεται στην προσπάθεια, όπως λέγεται, της κυβέρνησης να εκμεταλλευτεί

Επικρίσεις για επικοινωνιακούς χειρισμούς δέχεται η κυβέρνηση, με αφορμή τη συμφωνία που υπογράφηκε στο Κάιρο με την Αίγυπτο για την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων ΚΡΟΝΟΣ και ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Η κυβέρνηση απέρριψε απόψεις που υποστηρίζουν πως η συμφωνία του Καΐρου αποσκοπούσε να σκεπάσει την καθυστέρηση που παρατηρείται στη λήψη τελικής επενδυτικής απόφασης από την ιταλική ENI για το κοιτάσμα ΚΡΟΝΟΣ.

χρονοδιαγράμματα, συνεχίζονται ασφαλώς οι συζητήσεις». Η κυβέρνηση ήδη γίνεται δέκτης επικριτικών σχολίων για τους χειρισμούς της, οι οποίοι όπως λέγεται τυγχάνουν εκμετάλλευσης από τις εταιρείες προκειμένου να πετύχουν καλύτερους οικονομικούς όρους.

Η συμφωνία

Με βάση όσα ανακοινώθηκαν, η συμφωνία που υπεγράφη στην αιγυπτιακή πρωτεύουσα αφορά την εμπορική εκμετάλλευση των κοιτασμάτων Φ.Α. ΚΡΟΝΟΣ και ΑΦΡΟΔΙΤΗ και τη μεταφορά του κυπριακού Φ.Α. σε ένα από τα δύο τερματικά υγροποίησης της Αιγύπτου. Με βάση τα όσα δήλωσε ο υπουργός Ενέργειας γίνεται παραδεκτό πως η νέα συμφωνία δεν διαφοροποιείται από αντίστοιχη συμφωνία που υπογράφηκε στο παρελθόν. Κατά τον Μιχάλη Δαμιανό, κεντρικό στοιχείο της νέας συμφωνίας είναι η σύσταση κοινής τεχνικής επιτροπής, η οποία θα αναλάβει τη διαπραγμάτευση των όρων πώλησης του Φ.Α. «Επί της ουσίας, θα δημιουργηθεί μια κοινή επιτροπή όσον αφορά την πώληση του Φ.Α. στην Αίγυπτο ή στις κρατικές εταιρείες της Αιγύπτου». Συμπληρώσε ότι η επιτροπή θα λειτουργεί σε τεχνικό επίπεδο και θα εξετάζει τόσο τις εμπορικές όσο και τις τεχνικές παραμέτρους, με στόχο –όπως σημειώνεται και στο επίσημο πλαίσιο– τη βέλτιστη αξιοποίηση των κυπριακών υδρογονανθράκων και την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών της Αιγύπτου.

Παζάρι

Απέναντι στα όσα τοποθετεί ψηλά η κυβέρνηση ήλθαν να προστεθούν απόψεις που

Πορεία
Χριστοδούλας
2026

να είσαι
ΕΚΕΙ

Αυτό το ταξίδι, κανείς δεν πρέπει να το περπατήσει μόνος. Ενίσχυσε το έργο του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου.

Μάθε περισσότερα poreiachristodoulas.cy

Άδεια Εράνου Υπουργείου Εσωτερικών
Ν.Π. 77/2025 (01/01-30/06/2026)

Κάνε τη δική σου εισφορά τώρα:

QuickPay
care

Apple & Google Pay

ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΚΥΠΡΟΥ
THE CYPRUS ANTI-CANCER SOCIETY

ΚΟΙΝΟ
ΚΥΠΡΙ
ΛΩΝ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το πρόβλημα του αεροπορικού εισιτηρίου

Του ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ

Πάνω από 1,1 εκατ. ξένοι τουρίστες επισκέφθηκαν την Ελλάδα τον φετινό Ιανουάριο, έναντι περίπου 679.000 τον Ιανουάριο του 2025. Με δεδομένο ότι τα περισσότερα νησιά ήταν κλειστά, πρόκειται για τουρίστες που επισκέφθηκαν κατά κύριο λόγο την Αθήνα και πιθανότατα τη Θεσσαλονίκη. Τα δε έσοδα θύμιζαν ανοιξιάτικο μήνα και μάλιστα με τα μισά να προέρχονται από χώρες εκτός ευρώ, από ΗΠΑ, Μεγάλη Βρετανία και Ισραήλ. Εχοντας σταθεροποιηθεί την τελευταία τριετία στα 200-300 εκατ. –παλαιότερα μετά βίας ξεπερνούσαν τα 100 εκατ.– τον φετινό Ιανουάριο έπιασαν τα 473 εκατ. ευρώ, όσα περίπου συνέσπερε ο Απρίλιος του 2025. Επίδοση ασύλληπτη για τα ιστορικά δεδομένα, τη διάρθρωση του προϊόντος και τη δομή του ελληνικού τουρισμού και φαίνεται ότι συνεχίστηκε και τον Φεβρουάριο. Εκκίνηση μοναδική σε μια χρονιά που

Είναι πολύ πιθανό να είμαστε γεμάτοι από ευρωπαϊκές αφίξεις, αλλά με τουρίστες οικονομικά «εξαντλημένους».

πολλοί θεωρούσαν ότι είχαμε πιάσει ταβάνι από την προηγούμενη. Και μπορεί να επιβεβαιωθούν, λόγω των επιπτώσεων του πολέμου, με πρώτο και κυριότερο το πανάκριβο πλέον μεταφορικό κόστος.

Οι αεροπορικές εταιρείες παγκοσμίως θα πρέπει να αντιμετωπίσουν το έως και διπλάσιο κόστος των αεροπορικών καυσίμων (περίπου το 30% των εξόδων τους). Η πρώτη λύση, για όσους δεν είχαν επαρκή αντιστάθμιση κινδύνου (hedging), ήταν να περάσουν το επιπλέον κόστος στις τι-

Οι αεροπορικές εταιρείες παγκοσμίως θα πρέπει να αντιμετωπίσουν το έως και διπλάσιο κόστος των αεροπορικών καυσίμων (περίπου το 30% των εξόδων τους).

μές των εισιτηρίων. Ήδη σε αυξήσεις με τριψήφια ποσοστά έχουν προχωρήσει μεγάλες αεροπορικές εταιρείες. Ειδικά το κόστος των μεγάλων ταξιδιών έχει εκτοξευθεί. Αλλά και οι μικρότερες απο-

στάσεις αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Είναι σαφές ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια μεγάλη ανατροπή. Για περισσότερο από δύο δεκαετίες η Ευρώπη στήριχτηκε σε ένα μοντέλο υπερπροσβα-

σιμότητας, με φθηνά εισιτήρια, υψηλή συχνότητα πτήσεων και εκπληκτικά αύξηση των εταιρειών χαμηλού κόστους, που διαμόρφωσαν μια κουλτούρα συνεχούς μετακίνησης. Τα city break έγιναν συνήθεια και μήνες όπως ο Ιανουάριος βρέθηκαν και αυτοί στην αιχμή της κίνησης. Αυτό δείχνει να περιορίζεται λόγω του πολέμου. Το μεγάλο όπιοι στοιχείο είναι το πώς θα σωθούν οι βασικοί τουριστικοί μήνες.

Και με τη μεγαλύτερη ζήτηση να βρίσκεται μπροστά μας, στους καλοκαιρινούς μήνες, δεν υπάρχει χειρότερη περίοδος για να αυξηθεί το κόστος των διακοπών. Τώρα που λαμβάνονται οι αποφάσεις για το καλοκαίρι και με το ενεργειακό κόστος να απειλεί τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς. Ένα «καπέλο» 15%-20% στο τουριστικό πακέτο, που έρχεται με βεβαιότητα, μπορεί να προκαλέσει πλήρη ανακατανομή της αγοράς. Ειδικά προορισμοί όπως οι ελληνικοί που εξαρτώνται σε συντριπτικό βαθμό από το αεροπλάνο,

είναι δύσκολο να μην επηρεαστούν. Το ερώτημα είναι σε ποιο βαθμό και με ποιο τρόπο. Γιατί πολλοί εκτιμούν ότι το πιθανότερο είναι να δούμε σημαντική αύξηση των αφίξεων και φέτος –όχι απαραίτητα με τον ρυθμό του Ιανουαρίου– που θα συνοδεύεται όμως από σημαντική συμπίεση των τιμών των καταλυμάτων, ώστε να εξισορροπηθεί στο τουριστικό πακέτο η αύξηση στις τιμές των πτήσεων. Χώρες όπως η Ελλάδα, διατηρούν το στρατηγικό πλεονέκτημα λόγω εγγύτητας στις αγορές της Ευρώπης, ενώ θα πρέπει να αναμένουμε κάμψη από τις μακρινές αγορές, όπου το κόστος μετακίνησης γίνεται καθοριστικός παράγοντας. Πολύ πιθανό δηλαδή να είμαστε γεμάτοι από ευρωπαϊκές αφίξεις, αλλά με τουρίστες οικονομικά «εξαντλημένους» από το αεροπορικό εισιτήριο και με μικρή δυνατότητα για επιπλέον κατανάλωση. Και αυτή μπορεί να είναι η σημαντικότερη επιπτώση του πολέμου για το σύνολο της τουριστικής μας οικονομίας.

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Ο κύβος ερρίφθη. Ο νέος πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΒΑ) είναι ο Γάλλος Φρανσουά - Λουί Μισό, ενώ ο Κύπριος Κωνσταντίνος Ηροδότου έφτασε μια ανάσα πριν από την κορυφή. Αν και ο πρώην κεντρικός τραπεζίτης της Κύπρου προκρίθηκε στο «τοπ-2» των επικρατέστερων για τη θέση του προέδρου της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΒΑ) που άρπασε κενή ο Ισπανός Χοσέ - Μανουέλ Καμπά από το 4ο τρίμηνο του 2025, το επίπεδο στήριξης που έτυχε σε πολιτικό επίπεδο δεν ήταν αρκετό για να τον φέρεi στην κορυφή.

Αφήνοντας προς στιγμήν στην άκρη την επίδοση του Κύπριου Ηροδότου στις συνεντεύξεις (που ήταν βασικό μέρος της όλης διαδικασίας), εκείνο που μένει είναι ότι η Κύπρος έχασε μια ευκαιρία να πρωταγωνιστήσει στα τραπεζικά ευρωπαϊκά δρώμενα και να αποκτήσει φωνή σε μία «γαλλοκρατούμενη» τραπεζική ανώτατη ευρωπαϊκή ηγεσία. Μην ξεχνάμε πως, η Γαλλία έχει ήδη την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕCΒ) και έχει και την Προεδρία του Ενιαιού Συμβουλίου Εξυγιάνσης (SRB). Την ίδια ώρα, η ανάδειξη της Κύπρου στην Προεδρία της ΕΒΑ θα ενίσχυε σημαντικά το κύρος και την επιρροή της χώρας στο ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό σύστημα

Ο Ηροδότου προκρίθηκε στο «τοπ-2» των επικρατέστερων για τη θέση που άφησε κενή ο Ισπανός Καμπά και θα ενίσχυε σημαντικά το κύρος και την επιρροή της χώρας στο ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό σύστημα.

και η έκβαση της διαδικασίας αφήνει μία «ελαφρά πικρία» όχι για τη μονάδα που ονομάζεται Ηροδότου, αλλά για πλήρωση μίας θέσης όπου δεν δημιουργείται συχνά κενό, πόσο μάλλον να φτάσει να πρωταγωνιστεί πρόσωπο από μία τόσο μικρή χώρα όπως η Κύπρος.

Σύμφωνα με πληροφορίες, που ωστόσο δεν μπορούν να επιβεβαιωθούν, ο Κύπριος Ηροδότου είχε πολύ καλή παρουσία κατά τη διαδικασία των συνεντεύξεων, ενώ φέρεται να υπερίχε κιόλας τον Γάλλου ανταγωνιστή του. Εκεί που έχασε «κατά κράτος» ήταν σε κάτι που δεν περνούσε από το χέρι του, δηλαδή στο lobbying από πλευράς κυπριακής πολιτικής σκηνής, όταν δεν έγινε κατορθωτό να διαμορφωθούν οι απαραίτητες συμμαχίες για να λάβει η Κύπρος τις απαραίτητες ψήφους από τα κράτη-μέλη που ψήφισαν.

Απέτυχαν δύο φορές για Lobbying
Στην όλη διαδικασία η Κύπρος είχε συ-

Χαμένη ευκαιρία για Κύπρο η Προεδρία της ΕΒΑ

Το επίπεδο στήριξης που δόθηκε σε πολιτικό επίπεδο από το εγκώριο περιβάλλον στον Ηροδότου δεν ήταν αρκετό

Η Κύπρος δεν εκμεταλλεύτηκε στο έπακρο το «μομέντουμ» για να πρωταγωνιστήσει στα τραπεζικά ευρωπαϊκά δρώμενα και να αποκτήσει φωνή σε μία «γαλλοκρατούμενη» τραπεζική ανώτατη ευρωπαϊκή ηγεσία.

νολικά δύο ευκαιρίες για να πετύχει στο «Lobbying» και φέρεται να απέτυχε και στις δύο. Πρώτα, υπήρξε η ψήφος των υπουργείων Οικονομικών των κρατών-μελών ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όπως είχε γράψει η «Κ» σε προηγούμενο ρεπορτάζ της, η Γαλλία ως κράτος έφερε καλύτερο αποτέλεσμα στο να επικοινωνήσει με άλλα 25 κράτη και να πεί-

σει το γιατί έπρεπε να ψηφίσουν Γάλλο και όχι Κύπριο.

Όμως, έγινε και μία δεύτερη διαδικασία που «παίχτηκε» σε διαφορετικό πολιτικό ταμπλό. Το παιχνίδι πέρασε σε επίπεδο υπουργείων Εξωτερικών, όπου απόφαση για τον Γάλλο ή για τον Κύπριο θα λάμβαναν αντιπρόσωποι των κρατών-μελών «COREPER», πρακτικά οι μόνιμοι αντιπρό-

σωποι των κρατών-μελών στις Βρυξέλλες που έχουν επικοινωνία με τα υπουργεία Εξωτερικών. Και στις δύο διαδικασίες η Κύπρος απέτυχε να πείσει τα άλλα κράτη να ψηφίσουν Κύπριο.

Τα πήγε καλά στη συνέντευξη
Έστω και αν δεν επιλέγνε, είναι μια σημαντική εξέλιξη και για τη μονάδα που

λέγεται Ηροδότου. Για την πλήρωση της θέσης, που ήταν μία ανοιχτή διαδικασία επιλογής, υπήρξαν 4 στάδια συνεντεύξεων, ενώ αν θέλουμε να μιλήσουμε με αριθμούς, από τους αρχικούς υποψήφιους που ενδιαφέρθηκαν, έμεινε μία τελική 10άδα, οι 10 έγιναν 6 και οι 6 έγιναν δύο. Ο νυν πρόεδρος της ΕΒΑ, κ. Φρανσουά - Λουί Μισό και ο κ. Κωνσταντίνος Ηροδότου.

Το Συμβούλιο ανακοίνωσε στο κοινό τη Δευτέρα 30 Μαρτίου 2026 τον Γάλλο Φρανσουά - Λουί Μισό ως πρόεδρο της ΕΒΑ. Ο κ. Μισό θα αναλάβει τα καθήκοντά του στις 16 Απριλίου 2026, ενώ η θητεία του θα διαρκέσει πέντε έτη και μπορεί να παραταθεί για μία φορά. Όπως μεταφέρει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην επίσημη ανακοίνωση, για τον διορισμό του νέου προέδρου της Αρχής οι πρέσβεις στην Ε.Ε. συμφώνησαν προσωρινά στον διορισμό του κ. Μισό έπειτα από μυστική ψηφοφορία, ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επιβεβαίωσε τον διορισμό του στις 10 Μαρτίου 2026.

Η ΕΒΑ είναι μια ανεξάρτητη χρηματοπιστωτική αρχή της Ε.Ε. με έδρα το Παρίσι, η οποία εργάζεται για τη διασφάλιση αποτελεσματικής και συνεπούς προληπτικής ρύθμισης και εποπτείας σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό τραπεζικό τομέα. Μεταξύ άλλων καθηκόντων, η ΕΒΑ αξιολογεί τους κινδύνους και τα τρωτά σημεία του τραπεζικού τομέα της Ε.Ε. μέσω της εκπόνησης τακτικών εκθέσεων αξιολόγησης κινδύνων, καθώς και μέσω της διενέργειας ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε επίπεδο Ε.Ε. Είναι επίσης κύριος εποπτικός φορέας για κρίσιμους τρίτους παρόχους υπηρεσιών ICT σε χρηματοπιστωτικές οντότητες στην Ε.Ε.

Ο κ. Κωνσταντίνος Ηροδότου υπήρξε σύμβουλος διεθνών ομίλων/επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα σε μεγάλες χρηματοοικονομικές συναλλαγές, καθώς και σε θέματα χρηματοοικονομικής στρατηγικής. Τον Μάρτιο του 2017 διορίστηκε ως εκτελεστικός σύμβουλος και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, τον Απρίλιο του 2019 διορίστηκε διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας όπου υπηρέτησε μέχρι τον Απρίλιο του 2024. Από τον Απρίλιο 2025 (μετά από υποχρεωτική περίοδο αποχής από τον ευρωπαϊκό χρηματοοικονομικό τομέα) διατελεί πρόεδρος Δ.Σ. και ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος της CrediaBank στην Ελλάδα.

Παρόλο που ο κ. Ηροδότου παρουσιζόταν εξ αρχής ως «εκτός φαβορί» λόγω του ότι ο Γάλλος ήταν ήδη εκτελεστικός διευθυντής της ΕΒΑ, θα πρέπει να καταγραφεί πως είναι για πρώτη φορά που Κύπριος πρωταγωνιστεί για μία τόσο υψηλή θέση σε έναν θεσμό.

Μειωμένη κατά 5,5% τον Απρίλιο η τιμή ρεύματος έναντι Μαρτίου

«Οι πολίτες είναι σε απόγνωση» δηλώνουν βουλευτές και Σύνδεσμος Καταναλωτών

Τον Απρίλιο η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος θα παρουσιάσει μείωση σε σχέση με τον Μάρτιο κατά περίπου 5,5%, λόγω της μείωσης του ΦΠΑ κατά 4% και λόγω αλλαγής στο μείγμα καυσίμων που χρησιμοποιεί η ΑΗΚ, ανέφερε εκπρόσωπος της Αρχής, ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, η οποία εξέτασε αυτεπάγγελτα το θέμα «αύξηση της τιμής των καυσίμων και οι επιπτώσεις στην οικονομία και στον Κύπριο πολίτη γενικότερα».

Από την πλευρά του, ο διευθυντής Υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή Κωνσταντίνος Καραγιώργης διαβεβαίωσε ότι η Υπηρεσία «παρακολουθεί καθημερινά» τις τιμές των καυσίμων και διασφαλίζουμε, όπως είπε, «ότι οι τιμές που διαμορφώνονται είναι σύμφωνες με τα διεθνή δεδομένα και δεν προκύπτουν οποιαδήποτε φαινόμενα υποχρεώσεων».

Εξάλλου, ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (ΚΟΔΑΠ) ανέφερε ότι ο Οργανισμός διατηρεί στρατηγικά αποθέματα έκτακτων ανάγκων, ενώ ο Ντίνο Λευκαρίτης από τη δημόσια εταιρεία Πετρολίνα (Holdings) ανέφερε ότι «είναι άθλος αυτή την στιγμή να έχουμε προϊόν και να μπορούμε να εισάγουμε προϊόντα».

Μιλώντας στην Επιτροπή, ο διευθυντής Υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή, Κωνσταντίνος Καραγιώργης, διαβεβαίωσε ότι η Υπηρεσία «θα παρακολουθεί καθημερινά» τις τιμές των καυσίμων και θα διασφαλίζουμε, όπως είπε, «ότι οι τιμές που διαμορφώνονται είναι σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και δεν προκύπτουν οποιαδήποτε φαινόμενα υπερχρεώσεων».

Οι τιμές των καυσίμων

Επικαλούμενος στοιχεία με βάση το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο, ο διευθυντής της Υπηρεσίας είπε ότι αναφορικά με την τιμή της βενζίνης 95 οκτανίων, τον μήνα Φεβρουάριο και μέχρι τις 23 Μαρτίου, η μεταβολή της μέσης τιμής ήταν 8,1 σεντ ανά λίτρο, στην Ευρώπη 16,1 σεντ, στην Ελλάδα 16,1 σεντ και 10,6 σεντ στην Ιταλία.

Πρόσθεσε ότι το αντίστοιχο για το πετρέλαιο κίνησης, για την Κύπρο η μέση τιμή ήταν 14,7 σεντ, για την Ευ-

ρώπη ήταν 28,1 σεντ, για την Ελλάδα 29,3 σεντ και για την Ιταλία 21,9 σεντ ανά λίτρο.

Επιπλέον, ανέφερε ότι οι τιμές της βενζίνης 95 οκτανίων που πωλούνται διυλιστήρια στις εταιρείες πετρελαιοειδών είναι κατά 52% αυξημένες, σε σύγκριση με πριν την έναρξη του πολέμου, του πετρελαίου κίνησης είναι 89% αυξημένες και του πετρελαίου θέρμανσης κατά 88% αυξημένες, ενώ το αργό πετρέλαιο έχει αυξηθεί 58%.

Είπε ακόμη ότι σε λιανικές τιμές η αντίστοιχη αύξηση, που υπάρχει στην Κύπρο για τη βενζίνη 95 ήταν 20%, αντί που 52% που ήταν οι τιμές των διυλιστηρίων, για το πετρέλαιο κίνησης 29% αντί 89% και για το πετρέλαιο θέρμανσης 38% αντί 88%.

Παρατηρούμε ότι στην Κύπρο με βάση όλα τα στοιχεία και τα δελτία παραλαβής των εταιρειών, «οι αυξήσεις που σημειώνονται είναι συγκρατημένες σε σχέση με το τι υφίσταται σήμερα στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες», πρόσθεσε.

Αναφορικά με το υγραέριο, ο κ. Κωνσταντίνου είπε ότι σύμφωνα με έρευνα της Υπηρεσίας, «και σε αυτή την περίπτωση τα δύο συστατικά που αποτελούν το υγραέριο, προπάνιο και βουτάνι, έχουν αυξηθεί κατά 87,22% από τις αρχές του χρόνου και 52% όσον αφορά μόνο το προπάνιο.

Το ενεργειακό απόθεμα

Εκπρόσωπος του υπουργείου Ενέργειας Μαρία Κυριακού είπε ότι δεν υπάρχει θέμα τροφοδοσίας στα καύσιμα και «διατηρούμε 90 μέρες ενεργειακό απόθεμα». Ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (ΚΟΔΑΠ) ανέφερε ότι ο Οργανισμός διατηρεί στρατηγικά αποθέματα έκτακτων ανάγκων 215.000 μετρικών τόνους, με το μεγαλύτερο απόθεμα να βρίσκεται εντός Κύπρου, προσθέτοντας ότι αυτό αντιστοιχεί γύρω στο «42% της συνολικής υποχρέωσης των συνολικών 542.000 μετρικών τόνων που αντιστοιχούν σε 90 μέρες» αποθέματα.

Πιο αναλυτικά σε σχέση με τα στρατηγικά αποθέματα, ο εκπρόσωπος του ΚΟΔΑΠ είπε ότι ο Οργανισμός διαθέτει 214.378 μετρικούς τόνους ιδιόκτητα αποθέματα, τα οποία «βρίσκονται στον μεγαλύτερό τους βαθμό στην Κύπρο».

Οι αυξήσεις των τιμών των καυσίμων «θα έχουν κάποια καθυστέρηση στην επίδραση στην τιμή του ρεύματος», λόγω των αποθεμάτων που διατηρεί η Αρχή.

Ανέφερε ότι 30.000 βρίσκονται στην Ελλάδα και τα υπόλοιπα στο ενεργειακό κέντρο Βασιλικού, ενώ σημείωσε ότι πέραν αυτών, «υπάρχουν εννοιάσεις από την ΑΗΚ», η οποία διατηρεί «αποθέματα 145.000 μετρικούς τόνους, εκ μέρους μας για να συμπληρώσει την έλλειψη σε περίπτωση έκτακτων ανάγκων».

Σημείωσε ότι στην ΑΗΚ καταβάλλεται «ένα αντίτιμο για να διατηρεί αυτά τα αποθέματα».

Εξηγώντας περαιτέρω ανέφερε ότι ο ΚΟΔΑΠ έχει υποχρέωση να διατηρεί συνολικά αποθέματα περίπου 540.000 μετρικούς τόνους και «αυτή την υποχρέωση ο οργανισμός την εξυπηρετεί».

Απαντώντας σε ερώτηση για τυχόν ανάγκη αποδέσμευσης αποθεμάτων, ανέφερε ότι για να προχωρήσουμε σε αποδέσμευση πρέπει να εκδοθεί διάταγμα από τον υπουργό Ενέργειας και πρόσθεσε ότι αυτή την στιγμή δεν τίθεται τέτοιο θέμα καθώς υπάρχει απόθεμα στην αγορά.

Σημαντική αύξηση πληθωρισμού

Η εκπρόσωπος του υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι το Υπουργείο παρακολουθεί τις τιμές μέσω του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και πρόσθεσε

ότι Ιανουάριο και Φεβρουάριο η αύξηση δεν ήταν ιδιαίτερα σημαντική και αναμένεται αυτό να φανεί από τον Απρίλιο και μετά.

Είπε ακόμη ότι για το 2026 αναμένεται να υπάρξει σημαντική αύξηση του πληθωρισμού, λόγω αύξησης των τιμών πετρελαίου και πρόσθεσε ότι μετά τη δημοσιοποίηση την Πέμπτη των στοιχείων για τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή «θα αναθεωρήσει και το ΥΠΟΙΚ τις προβλέψεις του για τον πληθωρισμό».

Εκπρόσωπος της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού διαβεβαίωσε ότι η Επιτροπή «παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή τις εξελίξεις και τη λειτουργία της αγοράς των καυσίμων» και «παραμένει σε εγρήγορση για να παρέμβει εκεί και όπου δικαιολογείται για να εξετάσει ενδεχομένως παραβίασεις της κείμενης νομοθεσίας».

Ο πρόεδρος του Δημοσιονομικού Συμβουλίου Μιχάλης Περισάνης είπε ότι θα πρέπει να αναμένεται σημαντική αύξηση πληθωρισμού και οι αρχικές εκτιμήσεις ότι θα κινηθεί πλησίον αλλά λίγο πιο ψηλά του 2% «θα πρέπει να αναθεωρηθούν σημαντικά προς τα πάνω». Ανέφερε ότι ο πληθωρισμός είναι ενεργητικός για τα δημόσια οικονο-

μικά, καθώς αυξάνει τα δημόσια έσοδα και πρόσθεσε ότι το ονομαστικό ΑΕΠ θα αυξηθεί σημαντικά και το δημόσιο χρέος θα καταγράψει επιπλέον μείωση. «Για τα δημόσια οικονομικά η εικόνα δεν είναι άσχημη. Για το 2026 υπάρχουν ανησυχίες μεσοπρόθεσμες που υφίσταντο και πριν τον πόλεμο και οι οποίες πλέον εντείνονται από τα μέσα του 2027 και μετά», πρόσθεσε.

Εκπρόσωπος της ΑΗΚ ανέφερε ότι οι αυξήσεις των τιμών των καυσίμων «θα έχουν κάποια καθυστέρηση στην επίδραση στην τιμή του ρεύματος», λόγω των αποθεμάτων που διατηρεί η Αρχή. Για τον Απρίλιο, λόγω της μείωσης του ΦΠΑ κατά 4% και λόγω αλλαγής στο μείγμα καυσίμων που χρησιμοποιεί η ΑΗΚ τον προηγούμενο μήνα, η τιμή του ρεύματος θα παρουσιάσει μείωση σε σχέση με τον Μάρτιο κατά 5,5%, πρόσθεσε.

Ανέφερε, ωστόσο, ότι αυτή η μείωση «θα χαθεί στους επόμενους μήνες που αναμένεται ότι οι επόμενες αγορές καυσίμων» –αν συνεχίσουν με τις σημερινές τιμές τα καύσιμα– θα οδηγήσουν σε αύξηση της τιμής του ρεύματος.

Είπε ακόμη ότι η ΑΗΚ αγόρασε σε σχετικά χαμηλές τιμές ένα εκατομμύριο δικαιώματα ρύπων μέρος των οποίων «χρησιμοποιήσαμε και έχουμε τώρα 923.000 δικαιώματα ως απόθεμα για να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση που η τιμή των δικαιωμάτων αυξηθεί επιπλέον».

Αυξήσεις για τους καταναλωτές

Ο πρόεδρος του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών Μάριος Δρουσιώτης είπε ότι οι καταναλωτές βιώνουν όλες αυτές τις αυξήσεις και πρόσθεσε ότι τον Μάρτιο σημειώθηκαν «τρομερές αυξήσεις» στα καύσιμα, καθώς «υπάρχουν αυξήσεις 26 σεντ το λίτρο στη Βενζίνη, 42 σεντ στο πετρέλαιο κίνησης και 36 σεντ στο πετρέλαιο θέρμανσης».

Ανέφερε επίσης στα κυβερνητικά μέτρα αφαίρεσαν το πετρέλαιο θέρμανσης που είναι «πολύ κακή απόφαση και αδικαιολόγητη», προσθέτοντας ότι η δικαιολογία ότι μπαίνουμε στο καλοκαίρι δεν ευσταθεί καθώς «σύμφωνα με τα δεδομένα της Στατιστικής Υπηρεσίας Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο είχαμε μέση κατανάλωση 2.549 τόνους πετρελαίου θέρμανσης».

Εκπρόσωπος της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ ανέφεραν ότι το θέμα των αυξήσεων δεν εξαρτάται από εμάς αλλά από την κατάσταση της αγοράς διεθνώς και ότι επιπρεαζόμαστε και από την κατάσταση στη Μέση Ανατολή, ενώ αναφέρθηκαν στην ανάγκη να απεξαρτηθούμε από τα καύσιμα.

Εκπρόσωποι των εταιρειών πετρελαιοειδών ανέφεραν ότι εύκολα οι τιμές μπορούν να αλλάξουν καθώς ο πόλεμος συνεχίζεται.

«Οι πολίτες είναι σε απόγνωση»

Σε δηλώσεις μετά τη συνεδρία, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κυριάκος Χατζηγιάννης είπε μεταξύ άλλων ότι «δυστυχώς, συμπολίτες μας έξω βρίσκονται σε απόγνωση, όπως και να θέλουν να τα παρουσιάσουν και να τα δικαιολογούν κάποιοι». Ανέφερε ότι «οι αυξήσεις θα είναι εκτός δυνατότητων των καταναλωτών, θα είναι πρωτόγνωρες για τα κυπριακά δεδομένα τόσο σε σχέση με τον ηλεκτρισμό όσο και σε σχέση με τα καύσιμα» και πρόσθεσε ότι «αυτές οι αυξήσεις δημιουργούν πολλαπλά υπέρμετρα έσοδα για το κράτος».

Ο κ. Χατζηγιάννης κάλεσε το κράτος να μελετήσει πολύ βαθύτερα το θέμα και πρόσθεσε ότι «υπεραπλουστευμένες προσεγγίσεις στη βάση μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ ή άλλα μέτρα, ενδεχομένως στο τέλος της ημέρας να οδηγήσουν σε αύξηση της ζήτησης που να πολλαπλασιάζει την τιμή».

Ανέφερε επίσης ότι δεν τον ικανοποιεί το ότι η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού «δεν έχει δώσει τεκμηριωμένες απαντήσεις ότι όντως παρακολουθεί τον ανταγωνισμό».

Ο βουλευτής του ΑΚΕΛ Κώστας Κώστα είπε ότι η κοινωνία δεν αντέχει άλλες αυξήσεις ούτε στο ηλεκτρικό ρεύμα, ούτε στα καύσιμα και πρόσθεσε ότι «αυτό που συμβαίνει είναι για ακόμα μια φορά αισχροκέρδεια και καμία πρόθεση από τους αρμόδιους θεσμούς του κράτους να προστατεύσουν τον πολίτη».

Πώς μπορεί να είναι συνταξιούκος ένας ανάπηρος, μία οικογένεια μονογονής, μια οικογένεια πολύτεκνη και να πληρώνει σήμερα €26 τον κύλινδρο υγραερίου; Πώς γίνεται με ορισμένες ημέρες να αυξάνονται τα καύσιμα; διερωτήθηκε.

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

Ανησυχία και αβεβαιότητα για τον ενεργειακό εφοδιασμό των 27 κρατών-μελών της Ε.Ε. επικρατεί στις Βρυξέλλες, το Βερολίνο και το Παρίσι, οδηγώντας την Κομισιόν να ζητήσει από τους υπουργούς Ενέργειας όλων των χωρών του ευρωπαϊκού μπλοκ να εξετάσουν το ενδεχόμενο περιορισμού της χρήσης πετρελαίου και φυσικού αερίου. Ο φόβος των τριών ισχυρών κέντρων της Ε.Ε., απορρέει από ένα σενάριο «παρατεταμένης διακοπής» του ενεργειακού εφοδιασμού, κάτι που ανάγκασε τον επίτροπο Ενέργειας Νταν Γιόργκενσεν, να απευθύνει επιστολή στα 27 κράτη-μέλη, περιλαμβανομένων και της Κύπρου, στο πλαίσιο της οποίας συνιστά την εξέταση «εθελοντικών μέτρων για εξοικονόμηση της ζήτησης». «Εθελοντικά μέτρα», τα οποία όπως ανέφερε κοινοτική πηγή στην «Κ», ενδέχεται τελικά να προσλάβουν «αναγκαστικό χαρακτήρα», αναλόγως της πορείας των αβέβαιων εξελίξεων στο μέτωπο του Ιράν. Επίκεντρο των εθελοντικών μέτρων αποτελεί ο τομέας των μεταφορών, ο οποίος σύμφωνα με τον αρμόδιο επίτροπο, αντιμετωπίζει αυξανόμενο κόστος και ελλείψεις στον εφοδιασμό λόγω της μεγάλης εξάρτησης του κλάδου από τον Περσικό Κόλπο, στον οποίο η Ε.Ε. βασίζοταν για περισσότερο από το 40% των εισαγωγών καυσίμων αεριωθουμένων (jet fuel) και ντίζελ, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Και μέσα σε όλα αυτά, επιχειρείται να επανέλθει στο προσκήνιο δειλά-δειλά, το ενδεχόμενο εξομάλυνσης των σχέσεων μεταξύ της Ε.Ε. και της Μόσχας.

Το θέμα αυτό, όπως και όλες οι συνέπειες του πολέμου στο Ιράν, αποτέλεσαν αντικείμενο τηλεδιάσκεψης των υπουργών Ενέργειας των «27», ενώ οι G7, που συνήλθαν προχθές Δευτέρα, αισθάνθηκαν την ανάγκη να προειδοποιήσουν όλα τα κράτη να αποφύγουν να επιβάλουν «αδικαιολόγητους περιορισμούς» στην εξαγωγή υδρογονανθράκων και «σχετικών προϊόντων». Τοποθέτηση, από την οποία απορρέει ανησυχία για το ενδεχόμενο υιοθέτησης πρακτικών «ενεργειακού εθνικισμού», καθώς οι G7 επιδιώκουν να διασφαλιστεί η παγκόσμια ροή και να αποφευχθούν φαινόμενα προστατευτισμού. Παράλληλα, τα εν λόγω επτά κράτη (ΗΠΑ, Καναδάς, Ιαπωνία, Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία), επενδύουν στη χρήση στρατηγικών αποθεμάτων, όπως για παράδειγμα στη σταδιακή αποδέσμευση 400 εκατομμυρίων βαρελιών πετρελαίου από τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας (ΔΟΕ), διαδικασία η οποία ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη, συνεπεία της απόφασης που έλαβαν ομόφωνα τα 32 κράτη του ΔΟΕ, πριν από τρεις εβδομάδες.

Πέραν τούτου, ο ΔΟΕ επανέφερε στο τραπέζι τη συνταγή ανακαίτησης της κρίσης του 2022, συνιστώντας στο πλαίσιο «πειγούσας οδηγίας» τη λήψη άμεσων μέτρων για περιορισμό της ζήτησης πετρελαίου, περιλαμβανομένων της μείωσης της ταχύτητας στους αυτοκινητόδρομους, την επέκταση της τηλεργασίας, την επιβολή «Κυριακής χωρίς αυτοκίνητα» σε μεγάλες πόλεις, ως επίσης και τη χρήση μέσων μαζικής μεταφοράς, τα οποία στην Κύπρο έχουν περιορισμένο εύρος και κατ' επέκταση περιορισμένες δυνατότητες.

Και μέσα σε όλα αυτά, επιχειρείται να επανέλθει στο προσκήνιο δειλά-δειλά, το ενδεχόμενο εξομάλυνσης των σχέσεων μεταξύ

Ανησυχία στην Ε.Ε. για «παρατεταμένη ενεργειακή διακοπή»

Οι Βρυξέλλες συνιστούν στους «27» μείωση χρήσης πετρελαίου-φυσικού αερίου – Ανησυχία G7 για «ενεργειακό εθνικισμό»

Τα «εθελοντικά μέτρα», ανέφερε κοινοτική πηγή στην «Κ», ενδέχεται τελικά να προσλάβουν «αναγκαστικό χαρακτήρα».

της Ε.Ε. και της Μόσχας. «Εξομάλυνση» η οποία, όπως δήλωσε ο πρωθυπουργός του Βελγίου Μπαρ Ντε Βέβερ, στηρίζεται από αρκετούς ηγέτες της Ε.Ε. πίσω από κλειστές πόρτες, αλλά απορρίπτεται δημοσίως. Σημειώνεται ότι η πλειοψηφία των ηγετών των κρατών-μελών της Ε.Ε. και κυρίως του πρώην ανατολικού μπλοκ, με ελάχιστες εξαιρέσεις, δεν συζητά καν ένα τέτοιο ενδεχόμενο, το οποίο δεν υφίσταται ως επιλογή, ούτε για την Κομισιόν.

Η επιστολή Γιόργκενσεν

Στην επιστολή του προς τα 27 κράτη-μέλη, ο επίτροπος Ενέργειας Νταν Γιόργκενσεν ζήτησε από τα 27 κράτη-μέλη να εξετάσουν τη μείωση της χρήσης πετρελαίου και φυσικού αερίου, ιδίως στον τομέα των μεταφορών, προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν ένα σενάριο «παρατεταμένης διακοπής» του ενεργειακού εφοδιασμού, λόγω του πολέμου στο Ιράν. Ανέφερε χαρακτηριστικά ότι οι χώρες της

Ε.Ε. θα πρέπει να προβούν σε «έγκαιρη προετοιμασία εν αναμονή μιας πιθανής παρατεταμένης διακοπής» του ενεργειακού εφοδιασμού.

Επεσήμανε ακόμη ότι «τα κράτη-μέλη θα πρέπει να απέχουν από τη λήψη μέτρων που ενδέχεται να αυξήσουν την κατανάλωση καυσίμων και (θα πρέπει να απέχουν από τη λήψη μέτρων που ενδέχεται) να περιορίσουν την ελεύθερη ροή προϊόντων πετρελαίου», προσθέτοντας ότι οι «27» θα πρέπει να εξετάζουν τις διασυνοριακές επιπτώσεις των εθνικών μέτρων για τη διατήρηση της «συνοχής σε επίπεδο Ε.Ε.», θέση η οποία είναι απολύτως ευθυγραμμισμένη με τους G7.

Σύμφωνα με τον Ευρωπαίο επίτροπο, η αυξανόμενη έλλειψη επιδεινώνεται από την «περιορισμένη διαθεσιμότητα εναλλακτικών προμηθευτών και δυναμικότητας διύλισης για συγκεκριμένα προϊόντα εντός της Ε.Ε.». Συνέστησε προς τα κράτη-μέλη να βρισκονται σε συνεχή επαφή και συντονισμό μετα-

ξύ τους και να ανταλλάσσουν πληροφορίες γύρω από τις εξελίξεις, να αναβάλουν όσες εργασίες συντήρησης διυλιστηρίων δεν κρίνονται ως απαραίτητες, καθώς και να εξετάσουν την αύξηση των βιοκαυσίμων προς αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων.

Ο δεκάλογος του ΔΟΕ

Τα 32 κράτη-μέλη του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας έχουν ήδη αποφανθεί ομόφωνα, στις 11 Μαρτίου, τη δρομολόγηση μιας συντονισμένης και σταδιακής αποδέσμευσης αποθεμάτων 400 εκατομμυρίων βαρελιών πετρελαίου, προκειμένου να διαχειριστούν διακοπές στον εφοδιασμό, συνεπεία του πολέμου στη Μέση Ανατολή. Παράλληλα, πριν από μερικές ημέρες, ο ΔΟΕ αποφάσισε να επαναφέρει στο τραπέζι τη «συνταγή» του 2022 (συνεπεία της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία), ώστε να αντιμετωπιστεί μια ενδεχόμενη παρατεταμένη ενεργειακή κρίση, κάτι στο οποίο στοχεύει και η Ε.Ε., όπως άλλωστε προκύπτει και μέ-

σα από την επιστολή του επιτρόπου Νταν Γιόργκενσεν προς τα 27 κράτη-μέλη.

Στο πλαίσιο αυτής της γενικότερης κοινής προσπάθειας, ο ΔΟΕ παραπέμπει ξανά στον εξής «δεκάλογο», στοχεύοντας αφενός στον περιορισμό της χρήσης καυσίμων και αφετέρου στη διαχείριση μιας ενδεχόμενης παρατεταμένης ενεργειακής διακοπής, συνεπεία του πολέμου ΗΠΑ-Ισραήλ με το Ιράν:

- Μείωση ορίων ταχύτητας: Μείωση των ορίων στους αυτοκινητόδρομους κατά τουλάχιστον 10 χλμ./ώρα.
- Τηλεργασία: Εργασία από το σπίτι έως και 3 ημέρες την εβδομάδα, όπου είναι εφικτό.
- Κυριακές χωρίς αυτοκίνητο: Εφαρμογή της απαγόρευσης κυκλοφορίας αυτοκινήτων τις Κυριακές σε μεγάλες πόλεις.
- Φθηνότερες δημόσιες συγκοινωνίες: Παροχή κινήτρων για τη χρήση λεωφορείων και τρένων αντί του ιδιωτικού αυτοκινήτου (κάτι που δύσκολα μπορεί να εφαρμοστεί στην Κύπρο, καθώς τρένα και μετρό δεν υπάρχουν).
- Εναλλάξ κυκλοφορία: Περιορισμός της πρόσβασης ιδιωτικών οχημάτων στους δρόμους των πόλεων (π.χ. με βάση τον αριθμό κυκλοφορίας).
- Κοινή χρήση αυτοκινήτου (Car pooling): Ενθάρρυνση της μετακίνησης με περισσότερους επιβάτες ανά όχημα και βελτίωση της οδγηικής συμπεριφοράς.
- Αποδοτικότητα φορτηγών: Βελτιστοποίηση των φορτίων και των διαδρομών για τα οχήματα μεταφοράς εμπορευμάτων.
- Περιορισμός πτήσεων: Αποφυγή επαγγελματικών αεροπορικών ταξιδιών όταν υπάρχουν εναλλακτικές (π.χ. βιντεοκλήσεις ή τρένα υψηλής ταχύτητας που βεβαίως δεν υπάρχουν στην Κύπρο).
- Ηλεκτρικά οχήματα: Επιτάχυνση της υιοθέτησης ηλεκτρικών και πιο αποδοτικών οχημάτων.
- Αλλαγή καυσίμου στη μαγειρική: Μετάβαση από το υγραέριο στην ηλεκτρική μαγειρική, για να διατηρηθούν τα αποθέματα υγραερίου για πιο κρίσιμες χρήσεις.

Σε βάθος χρόνου η επάνοδος

Στην τηλεδιάσκεψη των υπουργών Ενέργειας της Ε.Ε., υπό την Κυπριακή Προεδρία, ο επίτροπος Νταν Γιόργκενσεν έδωσε τον τόνο της δυσκολίας επανόδου στην κανονικότητα, σημειώνοντας ότι ακόμη κι αν ο πόλεμος στο Ιράν τελειώσει σήμερα, «δεν θα επανέλθουμε στην κανονικότητα στο προβλεπτό μέλλον». Αναφέρθηκε σε άνοδο των τιμών κατά 70% στο φυσικό αέριο και κατά 60% στο πετρέλαιο, συνεπεία του πολέμου, κάτι που μεταφράζεται σε επιπλέον κόστος 14 δισεκατομμυρίων ευρώ, σε 30 μόλις ημέρες, για το ευρωπαϊκό οικοδόμημα.

Παρέπιψε σε μια ισχυρή εργαλειοθήκη στήριξης των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και νοικοκυριών, αποφεύγοντας πάντως να προσδιορίσει το ακριβές χρονικό σημείο υποβολής και υιοθέτησης του πακέτου. Αναφέρθηκε επανειλημμένα στα μέτρα που είχαν ληφθεί στη διάρκεια της κρίσης του 2022, ως επίσης και στον δεκάλογο του ΔΟΕ, καθιστώντας σαφές ότι αναμένει από τα κράτη-μέλη να υιοθετήσουν τις εν λόγω συστάσεις, προκειμένου να μειώσουν τη χρήση φυσικού αερίου και πετρελαίου στο μέτρο του δυνατού.

Ο Μιχάλης Δαμιανός, υπουργός Ενέργειας της Κύπρου, η οποία ασκεί την Προεδρία του Συμβουλίου Ε.Ε., ανέφερε ότι «πρέπει να συντονιστούμε και η προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αυτό το θέμα είναι να είναι ενωμένη. Πρέπει να διασφαλίσουμε ότι ενισχύουμε την ασφάλεια του εφοδιασμού μας, προστατεύουμε την ανταγωνιστικότητα μας και διασφαλίζουμε το οικονομικό μας μέλλον».

Επιστροφή στον άνθρακα για Ασία λόγω έλλειψης LNG

Οι χώρες της περιοχής αναπροσαρμόζουν αναγκαστικά την ενεργειακή τους πολιτική

Ο πόλεμος στο Ιράν, που μπήκε στον δεύτερο μήνα του, και ο αποκλεισμός των Στενών του Ορμούζ προκαλούν πρωτοφανή ενεργειακή κρίση, ιδίως στην Ασία, με τις χώρες της περιοχής να δίνουν μάχη για την εξασφάλιση φυσικού αερίου. Οι ιρανικές επιθέσεις στο Κατάρ, το μεγαλύτερο κέντρο εξαγωγής υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) παγκοσμίως, έχουν αφαιρέσει από την αγορά περίπου 28 εκατ. τόνους καυσίμου μόνο για το τρέχον έτος, απώλεια που ισοδυναμεί με το σύνολο της προβλεπόμενης προσφοράς για το 2026. «Πρόκειται για σημαντική ασφυξία στην αγορά, μιλάμε για μειωμένη παραγωγή μέχρι το τέλος της δεκαετίας», προειδοποίησε ο Χένινγκ Γκλόισταϊν, διευθύνων σύμβουλος στο Eurasia Group, μια εταιρεία έρευνας πολιτικού κινδύνου.

Εξάρτηση από Μέση Ανατολή

Μέχρι πρότινος οι μεγάλες ασιατικές οικονομίες βασίζονταν σε φορτία που βρίσκονταν ήδη εν πλω πριν από το κλείσιμο των Στενών του Ορμούζ. Καθώς όμως και τα τελευταία από αυτά τα πλοία φτάνουν στους προορισμούς τους, οι εισαγωγείς που απορροφούν το 90% της παραγωγής της Μέσης Ανατολής έρχονται αντιμέτωποι με ένα δυσαναπλήρωτο κενό. Ιδιαίτερα κρίσιμη θεωρείται η επόμενη εβδομάδα, καθώς τότε θα γίνει αισθητός ο αντίκτυπος της μη παράδοσης νέων φορτίων. Με τις ΗΠΑ να μιν προβλέπεται να ριχούν νέους όγκους στην αγορά πριν από το 2028, η Ασία οδηγείται –σύμφωνα με

αναλυτές– σε μια βίαιη προσαρμογή των ενεργειακών της μοντέλων.

Για να διασφαλίσουν τη βιομηχανική τους επιβίωση, χώρες όπως η Νότια Κορέα, η Ιαπωνία και η Ινδία στρέφονται δυναμικά στον άνθρακα, παρά το βαρύ περιβαλλοντικό κόστος και την υπονόμευση των πράσινων στόχων τους. Η παραγωγή ενέργειας από άνθρακα απελευθερώνει περίπου διπλάσια ποσότητα διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα από το φυσικό αέριο και κινδυνεύει να εκτροχιάσει τα χρονοδιαγράμματα απαλλαγής από τον άνθρακα, καθώς

Νότια Κορέα, Ιαπωνία και Ινδία στρέφονται δυναμικά στον άνθρακα. Εκτροχιάζονται οι στόχοι για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

και τους κλιματικούς στόχους. Αυτές οι κινήσεις, ωστόσο, είναι πιθανό να ενταθούν, καθώς η διακοπή των ενεργειακών ροών λόγω του πολέμου συνεκίζεται, λένε οι ειδικοί στον τομέα της ενέργειας. Η Νότια Κορέα –η οποία εισάγει σχεδόν το ένα πέμπτο του LNG της από τη Μέση Ανατολή– ήρε ήδη τα ανώτατα όρια στη χρήση μονάδων άνθρακα που είχαν επιβληθεί για την προστασία της ποιότητας του αέρα,

Μέχρι πρότινος οι μεγάλες ασιατικές οικονομίες βασίζονταν σε φορτία υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) που βρίσκονταν ήδη εν πλω πριν από το κλείσιμο των Στενών του Ορμούζ. Καθώς όμως και τα τελευταία από αυτά τα πλοία φθάνουν στους προορισμούς τους, οι εισαγωγείς που απορροφούν το 90% της παραγωγής της Μέσης Ανατολής έρχονται αντιμέτωποι με ένα δυσαναπλήρωτο κενό.

ενώ η Ινδία, ένας ακόμη σημαντικός εισαγωγέας LNG της Μέσης Ανατολής, έδωσε εντολή στα εργοστάσια άνθρακα να λειτουργούν στο 100% της δυναμικότητάς τους, αρχής γενομένης από τον Απρίλιο.

Η Κίνα διαθέτει επίσης τεράστια εγχώρια αποθέματα άνθρακα, τα οποία, μαζί με το φυσικό αέριο που εισάγεται από τη Ρωσία, έχουν προστατεύσει τη χώρα από τις χειρότερες κρίσεις εφοδι-

σμού με LNG. Την ίδια στιγμή, Σαούλ και Τόκιο επιστρατεύουν την πυρηνική ενέργεια ως σανίδα σωτηρίας.

Μονά-ζυγά στη Ν. Κορέα

Τα μέτρα που λαμβάνουν οι ασιατικές οικονομίες επεκτείνονται και σε κινήσεις που επηρεάζουν την καθημερινότητα των πολιτών. Η Νότια Κορέα εξετάζει σοβαρά το ενδεχόμενο να επιβάλει περιορισμούς στην κίνηση

των αυτοκινήτων, σε περίπτωση που οι τιμές του πετρελαίου ξεπεράσουν τα 120-130 δολάρια το βαρέλι. Το σχέδιο είναι να εφαρμοστεί ένα σύστημα όπου τα αυτοκίνητα θα κυκλοφορούν εναλλάξ, ανάλογα με τον αριθμό της πινακίδας τους (π.χ. άλλες μέρες τα μονά, άλλες τα ζυγά).

Αν τελικά εφαρμοστεί σε όλους τους πολίτες, θα είναι η πρώτη φορά που τίθεται τέτοιος γενικός περιορισμός στην

οδήγηση από την εποχή του πολέμου του Κόλπου το 1991.

Οι Φιλιππίνες, αντιστοιχώς, πειραματίζονται με μειωμένο ωράριο εργασίας, ενώ το Πακιστάν προχωράει στο κλείσιμο σχολείων και πανεπιστημίων για την εξοικονόμηση ενέργειας.

Σε δεινή θέση οι φτωχοί

Η κρίση αυτή πλήττει δυσανάλογα τις αναδυόμενες οικονομίες, καθώς οι πλουσιότερες χώρες της Βορειοανατολικής Ασίας μπορούν ακόμη να εξαγοράζουν ακριβά φορτία από την ελεύθερη αγορά (spot market), εκτοπίζοντας τους φτωχότερους ανταγωνιστές. «Επειδή είναι πλουσιότεροι μπορούν να το λύσουν αυτό με χρήματα», λέει ο Γκλόισταϊν του Eurasia Group.

Μεγαλύτερες οικονομίες, όπως η Ιαπωνία λόγω χάρη, όταν έχουν ανάγκη μπορούν να αρπάξουν ακριβά φορτία από την αγορά spot. «Αυτό, φυσικά, θα γίνει εις βάρος των φτωχότερων χωρών», είπε. Στο Βιετνάμ, στο Πακιστάν και στην Ινδία η έλλειψη αερίου έχει ήδη οδηγήσει σε κλείσιμο βιομηχανικών λιπασμάτων και χάλυβα, ενώ χιλιάδες μικρές επιχειρήσεις αδυνατούν να λειτουργήσουν.

Υπό το βάρος της γεωπολιτικής ανασφάλειας, η αντίληψη του φυσικού αερίου ως ενός «καυσίμου-γέφυρας» για την πράσινη μετάβαση φαίνεται να καταρρέει, αναγκάζοντας τις κυβερνήσεις να επανεξετάσουν πλήρως τον σχεδιασμό νέων υποδομών LNG, καθώς η επιστροφή στην πρότερη κανονικότητα φαντάζει πλέον αδύνατη.

Γαστρονόμος

Πάσχα των Ελλήνων Πάσχα

Τα πάντα
της λαμπριάτικης
μαγειρικής
σε ένα τεύχος.
Έθιμα, παραδόσεις
και συνταγές
από όλη την Ελλάδα.

ΕΚΤΑΚΤΩΣ

Κυριακή

05

Απριλίου

Αναλυτικός οδηγός για
ΑΡΝΙ ΣΤΗ ΣΟΥΒΛΑ,
ΚΟΚΟΡΕΤΣΙ και ΟΦΤΟ,
βήμα βήμα

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

THE KYPRIAKI

Προδοσία

«**Προδοσία**» χαρακτηρίζει ο κάτοχος Νομπέλ Οικονομίας Πολ Κρούγκμαν τα στοιχήματα με εσωτερική πληροφόρηση για θέματα του πολέμου, τονίζοντας πως «άνθρωποι με πρόσβαση σε σχέδια της χώρας να βομβαρδίσει ή να μη βομβαρδίσει μια άλλη, εκμεταλλεύονται αυτήν την πληροφόρηση για να κερδοσκοπήσουν».

10.000

δολάρια κέρδισε κάθε ένας από τους 109 λογαριασμούς όσων στοιχημάτισαν πως η Ουάσινγκτον θα βομβαρδίζει το Ιράν στις 28 Φεβρουαρίου ακριβώς προτού το κάνει.

6.200

προθεσμιακά συμβόλαια του Brent και του αμερικανικού αργού άλλαξαν χέρια ακριβώς πριν από τις δηλώσεις του Τραμπ που εκτόξευσαν τις τιμές τους στα ύψη.

Προβληματική εξήγηση

Αναφερόμενος στον «ύποπτο» καταιγισμό στοιχημάτων στην εκτόξευση του πετρελαίου, ο Μπεν Σίφριν, υπεύθυνος πολιτικής τίτλων της οργάνωσης Better Markets που προωθεί τη βελτίωση των αγορών, επισήμανε ότι «η πλέον προβληματική εξήγηση είναι πως γνώριζαν περί των επικείμενων ανακοινώσεων προτού στοιχηματίσουν».

Να ξεκινήσουν έρευνες

Ανίσχυος για «την εκπληκτική αύξηση των στοιχημάτων σε μεγάλες πλατφόρμες πριν ακριβώς από τις εξελίξεις που τα επιβεβαίωσαν», ο Στίβεν Πίλγκρας, στέλεχος της νομικής εταιρείας Troutman Pepper Locke, τάσσεται υπέρ «της έναρξης ερευνών σε αυτό που υπάρχει πίσω από αυτά τα στοιχήματα».

Της **ΜΕΓΚΑΝ ΜΙΝΕΪΡΟ**
THE NEW YORK TIMES

Μία ημέρα προτού ο πρόεδρος Τραμπ επιτεθεί στο Ιράν, περισσότεροι από 150 άνθρωποι στοιχημάτισαν ότι θα το κάνει στις 28 Φεβρουαρίου, όπως και έγινε. Τουλάχιστον οι 109 από τους λογαριασμούς των στοιχημάτων σε μια από τις μεγαλύτερες πλατφόρμες στοιχημάτων και προβλέψεων, την Polymarket, κέρδισαν περισσότερα από 10.000 δολάρια. Και 16 από αυτούς τους λογαριασμούς στοιχημάτων κέρδισαν ακόμη περισσότερα. Ο μεγάλος και διαρκώς αυξανόμενος όγκος στοιχημάτων του είδους έχει ενσπείρει ανησυχία ανάμεσα στα μέλη και των δύο κομμάτων του αμερικανικού Κογκρέσου. Ως εκ τούτου ασκούν πιέσεις για να ψηφιστεί νομοθεσία που θα πατάξει την τακτική πολιτικών παραγόντων να συμμετέχουν σε τέτοια στοιχήματα. Τις τελευταίες ημέρες όσοι υποστηρίζουν τη θέσπιση τέτοιων νο-

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει ιδιαίτερος δημοφιλή τα στοιχήματα γεωπολιτικής σε πλατφόρμες όπως οι Polymarket και Kalshi.

μοθεσίας επικαλούνται τα στοιχήματα για τις εξελίξεις στον πόλεμο με το Ιράν και για την εισβολή των ΗΠΑ στη Βενεζουέλα ως ένδειξη πως αξιωματικοί της ομοσπονδιακής κυβέρνησης εκμεταλλεύονται εμπιστευτικές πληροφορίες στις οποίες έχουν πρόσβαση λόγω της θέσης τους. Προειδοποιούν επίσης ότι αν δεν τεθούν όρια στα στοιχήματα των κυβερνητικών στελεχών, η τακτική τους θα αποτελέσει κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια. Η γερουσιαστής Είσια Σλότκιν του Μίσιγκαν υπογραμμίζει πως «αν παρακολουθεί κανείς μια από αυτές τις ιστοσελίδες βλέπει ότι ένας σημαντικός αριθμός ανθρώπων στοιχηματίζει ότι επίκειται στρατιωτική δράση και καταλαβαίνει πως οι ΗΠΑ πρόκειται να αναλάβουν στρατιωτική δράση».

Η νομοθεσία που προτείνει η κ. Σλότκιν θα απαγορεύει σε κάθε δημόσιο λειτουργό, από τον πρόεδρο

μέχρι τους κατώτερους υπαλλήλους του Κογκρέσου, να στοιχηματίζει στις πλατφόρμες προβλέψεων χρησιμοποιώντας απόρρητες πληροφορίες. Και προβλέπει πρόστιμα ύψους έως και 500 δολ. ή έως και το διπλάσιο ποσό από το κέρδος που προσπορίστηκαν με τα στοιχήματα. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει ιδιαίτερος δημοφιλή τα στοιχήματα σε πλατφόρμες όπως οι Polymarket και Kalshi για το κατά πόσον θα συμβεί κάτι. Μεταξύ άλλων, τα στοιχήματα για θέματα γεωπολιτικής έχουν συμπεριλάβει και προβλέ-

ψεις για το αν θα εισβάλουν οι ΗΠΑ στη Γροιλανδία ή στην Κούβα. Ένας εκ των χρηστών της Polymarket στοιχημάτισε 34.000 δολ. στην πτώση του Νικολάσ Μαδούρο και κέρδισε 400.000 δολ. Και αυτό έγινε λίγες ώρες πριν από τη σύλληψη του πρώην προέδρου της Βενεζουέλας. Όπως επισημαίνει ο γερουσιαστής Τοντ Γιανγκ της Ιντιάνα, οι πλατφόρμες στοιχημάτων και προβλέψεων μπορούν «να δώσουν κίνητρα σε εκλεγμένους αξιωματικούς για να αλλάξουν τη συμπεριφορά τους». Ο ίδιος υποστηρίζει το μέτρο που θα

«ακυρώσει κάθε τέτοιο κίνητρο ώστε να μην μπαίνουν στον πειρασμό όσοι έχουν δημόσια αξιώματα». Τώρα που ο πόλεμος στο Ιράν έχει ήδη κλείσει τέσσερις εβδομάδες, οι δύο γερουσιαστές υποστηρίζουν πως είναι επιτακτική ανάγκη να ρυθμιστούν οι πλατφόρμες προβλέψεων ώστε να προστατευτούν οι ευαίσθητες πληροφορίες. Ο Τζον Κέρτις, Ρεπουμπλικανός γερουσιαστής από την Γιούτα, τονίζει ότι τα στοιχήματα σχετικά με τον πόλεμο στο Ιράν «ήταν πολύ ενοχλητικά» και πως το Κογκρέσο πρέπει να

ενδιαφερθεί άμεσα. Τόσο οι κινήσεις στο χρηματιστήριο όσο και τα στοιχήματα με εσωτερική πληροφόρηση έτσι κι αλλιώς απαγορεύονται από τη νομοθεσία. Τώρα όμως πολλοί επιμένουν πως πρέπει να θεσπιστεί νέα νομοθεσία και να προβλέπεται άλλες ποινές για τους δημόσιους λειτουργούς. Στο μεταξύ, οι δύο πλατφόρμες στοιχημάτων, οι Kalshi και Polymarket, ανακοίνωσαν μέσα στην εβδομάδα ότι θα λάβουν μέτρα για να προστατευθούν από τις προβλέψεις με εσωτερικά πληροφόρηση. Η πρόταση που παρουσίασε την Τετάρτη ο Λευκός Οίκος είναι πιο επιθετική από την πρόταση της Γερουσίας, καθώς μιλάει για πλήρη απαγόρευση των στοιχημάτων όσον αφορά «συγκεκριμένα πολιτικά γεγονότα και το κατά πόσον θα συμβούν» σε όλα τα μέλη του Κογκρέσου, στα μέλη των οικογενειών τους και στους δημοσίους υπαλλήλους, συμπεριλαμβανομένων του προέδρου και του αντιπροέδρου.

Ρεπουμπλικανός γερουσιαστής από τη Γιούτα τονίζει πως τα στοιχήματα σχετικά με τον πόλεμο στο Ιράν «ήταν πολύ ενοχλητικά».

Ακόμη και ο Αμερικανός πρόεδρος, Ντόναλντ Τραμπ, στην ομιλία του για την Κατάσταση του Έθνους έθεσε το ζήτημα των συναλλαγών με εσωτερική πληροφόρηση και κάλεσε το Κογκρέσο να ψηφίσει νομοθεσία που θα επιβάλει όρια στη δυνατότητα των μελών του και των οικογενειών τους να αγοράζουν και να πουλούν μετοχές. Η πρότασή του όμως φαίνεται πως έχει «παγώσει» στο Καπιτώλιο. Είναι, άλλωστε, αβέβαιο κατά πόσον ο Ντόναλντ Τραμπ θα υποστηρίξει τις προσπάθειες μελών και των δύο κομμάτων του Κογκρέσου να θέσουν όρια στα στοιχήματα και στις προβλέψεις για πολιτικά θέματα. Ο μεγαλύτερος γιος του Τραμπ, Ντόναλντ Τραμπ ο νεότερος, έχει επαγγελματική ιδιότητα συμβούλου της πλατφόρμας Kalshi, πληρώνει τα δίδαδα για τις υπηρεσίες του, ενώ παράλληλα είναι σύμβουλος και επενδυτής της Polymarket.

«Χτυπήθηκε» το καταφύγιο του χρυσού

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ο **πόλεμος** στο Ιράν και το παγκόσμιο ενεργειακό σοκ αλλάζουν εκ νέου τον επενδυτικό χάρτη, προκαλώντας χάος ακόμη και στα παραδοσιακά επενδυτικά καταφύγια και ωθώντας τους επενδυτές να αναρωτηθούν αν τελικά υπάρχουν μέρη να... κρυφτούν στις αγορές σήμερα. Ο χρυσός έχει από καιρό τη φήμη ενός χρηματοοικονομικού «ασφαλούς καταφυγίου» σε θεαλλώδεις περιόδους. Ωστόσο, το τελευταίο διάστημα το πολύτιμο μέταλλο έχει κινηθεί περισσότερο σαν τρενάκι του τρόμου παρά σαν ένα ήρεμο λιμάνι.

Ένας πόλεμος, που «θεωρητικά» θα ήταν ξεκάθαρα «θετικά νέα» για τον χρυσό, έχει δημιουργήσει μια μακροοικονομική αλυσίδα (πιετρέλαιο, πληθωρισμός, υψηλότερες αποδόσεις ομολόγων, δύναμη δολαρίου) που πιέζει συστηματικά τα πολύτιμα μέταλλα. Ο ίδιος ο μηχανισμός που κάνει τον πόλεμο να φαίνεται «επικίνδυνος» για την οικονομία είναι αυτός που καθιστά τον χρυσό λιγότερο ελκυστικό. Στα τέλη Ιανουαρίου η τιμή του χρυσού εκτινάχθηκε στο ιστορικό υψηλό των 5.600 δολαρίων η ουγγιά, ωστόσο έχει χάσει περίπου 20% από τότε, με το μεγαλύτερο μέρος της «βουτιάς» να σημειώνεται τις τέσσερις εβδομάδες του πολέμου στη Μέση Ανατολή. Φυσικά, εξακολουθεί να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα με βάση τα ιστορικά δεδομένα, έχοντας αυξηθεί σχεδόν 300% την τελευταία δεκαετία.

Τα αμερικανικά κρατικά ομόλογα, το δολάριο, το ελβετικό φράγκο, το γιεν και ιδιαίτερα ο χρυσός είναι τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία οι επενδυτές τείνουν να στρέφονται μαζικά σε περιόδους αυξημένης γεωπολιτικής και οικονομικής αβεβαιότητας και αποτελούν μέσο «αποθήκευσης αξίας» σε μια κρίση.

Ως μια χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, ο χρυσός υπήρξε για αιώνες το ασφαλέστερο λιμάνι απ' όλα, ιδιαίτερα σε περιόδους πληθωριστικής καταγίδας. Ωστόσο, εν μέσω του πολέμου στο Ιράν, ο χρυσός δεν είναι μόνο το ασφαλές καταφύγιο με τη χειρότερη απόδοση, αλλά είναι ένα από τα assets γενικότερα που έχουν «χτυπηθεί» περισσότερο. Έχει υποχωρήσει κατά 15% τον Μάρτιο, περίπου στα 4.450 δολ., στον χειρότερο μήνα του από τον Φε-

βρουάριο του 1983. Στο επίκεντρο του sell-off του χρυσού βρίσκεται η... μάχη για μετρητά μεταξύ των παγκόσμιων επενδυτών. Καθώς η αβεβαιότητα βαθαίνει γύρω από τη σύγκρουση στη Μέση Ανατολή, οι συμμετέχοντες στην αγορά ρευστοποιούν περιουσιακά στοιχεία για να καλύψουν ζημιές ή και να διατηρήσουν τη ρευστότητα. Ο χρυσός, λόγω και του ισχυρού ρόλι το προηγούμενο διάστημα, ήταν μεταξύ των πρώτων assets που πωλήθηκαν. «Τα μετρητά είναι ο βασιλιάς» σε ορίζοντα μικρότερου, διαμήνυσε πριν από μερικές ημέρες η Goldman Sachs.

Το ρόλι αυτό, ουσιαστικά, αποτελεί σημαντικό λόγο για το sell-off του χρυσού. Η τιμή του εκτοξεύθηκε κατά 70% το 2025, με ώθηση όχι μόνο από τη συσώρευση αποθεμάτων από τις κεντρικές τράπεζες, αλλά και από νέους αγοραστές, όπως τα ETFs χρυσού. Αναλυτές επισημαίνουν ότι το αδιάκοπο bull run του μετάλλου το μετέτρεψε σε asset ρίσκου αντί για ένα απλό καταφύγιο, και αυτό εξηγεί το «ξεφόρτωμα» των επενδυτών τον τελευταίο μήνα.

Ένας άλλος βασικός παράγοντας πίσω από την πτώση του χρυσού είναι οι μεταβαλλόμενες προοπτικές για τα παγκόσμια επιτόκια. Οι αυξανόμενες τιμές ενέργειας αναμένεται να τροφοδοτήσουν τον πληθωρισμό, ωθώντας τις κεντρικές τράπεζες να εξετάσουν το ενδεχόμενο περαιτέρω σύσφιγξης της νομισματικής πολιτικής. Τα υψηλότερα επιτόκια τείνουν να μειώνουν την ελκυστικότητα των μη αποδοτικών (non-yielding) περιουσιακών στοιχείων, όπως ο χρυσός. Καθώς οι αποδόσεις των μετρητών και των κρατικών ομολόγων ενισχύονται, οι επενδυτές απομακρύνονται από τα πολύτιμα μέταλλα.

Ένας άλλος, πιο «ειδικός» παράγοντας είναι οι διαταραχές στη φυσική διακίνηση πολύτιμων μετάλλων. Ο πόλεμος έχει επηρεάσει τις αεροπορικές μεταφορές από και προς το Ντουμπάι, έναν κρίσιμο κόμβο που διαχειρίζεται περίπου το ένα πέμπτο των παγκόσμιων ροών χρυσού και ασημιού. Αυτό έχει οδηγήσει σε προσωρινές διαταραχές στις παραδοσιακές αλυσίδες εφοδιασμού. Παράλληλα, η Μέση Ανατολή αποτελεί σημαντική πηγή ζήτησης, αντιπροσωπεύοντας σχεδόν το 10% της παγκόσμιας ιδιωτικής αποθήκευσης χρυσού.

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΤΖΗ**

Εως και τρεις αυξήσεις επιτοκίων από την ΕΚΤ μέχρι τα τέλη του χρόνου «πιθανολογεί» η πορεία του euribor 12μήνου, εξελίξη που μπορεί να οδηγήσει το βασικό επιτόκιο στο 2,75% από 2% που είναι σήμερα. Αν και οι εκτιμήσεις για τρεις αυξήσεις επιτοκίων θεωρούνται μαζιμαλιστικές, καθώς αντανακλούν κυρίως το αυξημένο ρίσκο που συνεπάγεται η διατήρηση της έντασης στη Μέση Ανατολή, το βέβαιο είναι ότι οι πληθωριστικές πιέσεις, που είναι ήδη εδώ, έχουν ανακόψει την πορεία σταθεροποίησης ή ακόμη και μείωσης των επιτοκίων που είχε διαφανεί πριν από έναν περίπου μήνα, προεξοφλώντας την άνοδο κατά 50 μονάδες έως τα τέλη του χρόνου.

Οι επιπτώσεις στο κόστος χρημάτων αποτυπώνονται ήδη στην άνοδο των spreads των ομολόγων, με βάση τα οποία δανείζονται οι τράπεζες, αλλά και στην πορεία του euribor 3μήνου, που από την περιοχή του 1,9% που ήταν στις 6 Φεβρουαρίου βρίσκεται πλέον στο 2,13%. Ενδεικτικό της «ευαισθησίας» στο μέτωπο των επιτοκίων είναι ότι η επέμβαση της Ρωσίας στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022, η οποία δημιούργησε ενεργειακό σοκ στην ευρωπαϊκή οικονομία, είχε οδηγήσει το euribor από το -0,5% στο 3,9% τον Οκτώβριο του 2023, οπότε και καταγράφηκε η υψηλότερη τιμή, για να αρχίσει να αποκλιμακώνεται στη συνέχεια.

Η επιπτώση στο κόστος δανεισμού επιχειρήσεων και νοικοκυριών θα αρχίσει να αποτυπώνεται σταδιακά από τον επόμενο μήνα, όταν δηλαδή ανατιμολογούνται οι δόσεις των δανείων - και θα περάσει οριζόντια σε όλα τα δάνεια που είναι κυμαινόμενου επιτοκίου και τιμολογούνται με βάση τον euribor ενός ή τριών μηνών. Με τις επιπτώσεις πάντως στον πληθωρισμό να θεωρούνται δεδομένες και τις πρώτες εκτιμήσεις για τον ρυθμό ανάπτυξης να είναι ψαλιδισμένες, το ερώτημα είναι κατά πόσο

Ερχονται αυξήσεις στις δόσεις των δανείων

Η άνοδος του euribor οδηγεί σε μεγαλύτερα βάρη για τους δανειολήπτες, ενώ η αγορά «βλέπει» άνοδο των επιτοκίων της ΕΚΤ ακόμη και στο 2,75% έως τα τέλη του έτους, από 2%

Η πορεία του euribor 12μήνου προοιωνίζεται έως και τρεις αυξήσεις επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μέχρι τα τέλη του χρόνου. Αν και οι εκτιμήσεις για τρεις αυξήσεις επιτοκίων θεωρούνται μαζιμαλιστικές, το βέβαιο είναι ότι οι πληθωριστικές πιέσεις έχουν ανακόψει την πορεία σταθεροποίησης ή ακόμη και μείωσης των επιτοκίων που είχε διαφανεί πριν από περίπου ένα μήνα.

οι εξελίξεις θα ανακόψουν την επενδυτική διάθεση από την πλευρά των επιχειρήσεων, αλλά και την προσφυγή σε δανεισμό των νοικοκυριών κυρίως για την αγορά κατοικίας, τομέας στον οποίο οι τράπεζες έχουν ρίξει το βάρος τους το τελευταίο διάστημα. Ένα πρώτο crash test θα αποτελέσουν οι συμβασιολογήσεις των δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης, μετά και την επίτευξη της προθεσμίας από το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών από τα τέ-

λη Αυγούστου στα τέλη Μαΐου. Η επίτευξη υποχρεώνει τις τράπεζες να φέρουν τρεις περίπου μήνες πιο κοντά την καταληκτική ημερομηνία για την υπογραφή των συμβάσεων με τις επιχειρήσεις που έχουν ήδη υποβάλει επενδυτικά σχέδια και σύμφωνα με εκτιμήσεις θα λειτουργήσει ως μεγάλο ξεκαθάρισμα στα έργα του Ταμείου, με χαμένες κυρίως τις μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις από τους κλάδους του τουρισμού και της βιομηχανίας. Η επιτάχυν-

ση, που υπαγορεύτηκε από την ανάγκη να αποφυγεί η χώρα να επιβαρυνθεί με «πέναλτι» ύψους άνω των 300 εκατ. ευρώ για δεσμεύσεις που δεν θα μπορούσε να υλοποιήσει, δημιουργεί προς το παρόν αυξημένη ζήτηση για νέα δάνεια, αλλά η τάση αυτή έχει ημερομηνία λήξης τα τέλη Μαΐου.

Στα τραπεζικά επιτελεία επικρατεί πανικός προκειμένου να εντάξουν όσες περισσότερες επιχειρήσεις μπορούν στο στενό χρονικό διάστημα που απο-

μένει, με τις εκτιμήσεις πάντως να κάνουν λόγο για αδυναμία κάλυψης όλων των αιτημάτων τα οποία έχουν υποβληθεί μέχρι σήμερα, με συνέπεια ένας σημαντικός αριθμός κυρίως μικρομεσαίων επιχειρήσεων να χάνει το χρόνο του φθηνού δανεισμού που εξασφαλίζει το Ταμείο. Με αυτό το δεδομένο και κόντρα στη γενικότερη αβεβαιότητα, η ζήτηση για δανεισμό εκτιμάται ότι θα παραμείνει υψηλή για ένα τουλάχιστον δίμηνο ακόμη, έως ότου ξεκαθαρίσει και το τοπίο στο μέτωπο του πολέμου στη Μέση Ανατολή και το οποίο τελικά θα κρίνει το βάθος της κρίσης που θα επιφέρει στην οικονομία.

Σε ό,τι αφορά τα νοικοκυριά, η αβεβαιότητα έρχεται να κουμπώσει στη χαμηλή ήδη ζήτηση για δάνεια αγοράς κατοικίας. Κρίσιμη παράμετρο θα αποτελέσει το κατά πόσο οι τράπεζες θα «επιμεινουν» στα χαμηλά επιτόκια σταθερής διάρκειας που προσφέρουν σήμερα και τα οποία διαμορφώνουν, π.χ., το σταθερό επιτόκιο για δέκα χρόνια στο 3,8%-3,9%, ενώ για μικρότερες σταθερές διάρκειες, π.χ. 5 ετών, το μέσο επιτόκιο είναι κοντά στο 3,5%. Με βάση τις πρώτες εκτιμήσεις τα επιτόκια αυτής της κατηγορίας θα «αντίζουν» μέχρι νωτέρας από το μέτωπο του πολέμου, διατηρώντας το κόστος για την αγορά κατοικίας σε προσιτά επίπεδα.

Αντιθέτως, με κυμαινόμενο επιτόκιο τιμολογούνται όλα τα παλιά στεγαστικά δάνεια, αλλά και τα δάνεια του προγράμματος «Σπίτι μου», που επίσης καθορίζονται με βάση το euribor, αλλά έχουν επιδότηση 50%, μειώνοντας το τελικό κόστος κοντά στο 3,8%. Στα παλιά στεγαστικά δάνεια η επιβάρυνση από τις αυξημένες τιμές επιτοκίων έχει να κάνει και με τη διάρκεια που απομένει έως την αποπληρωμή του δανείου, καθώς π.χ. σε ένα δάνειο 20ετίας ο οφειλέτης αποπληρώνει μεγαλύτερο μέρος τόκων τα δέκα πρώτα χρόνια και τα υπόλοιπα περισσότερα κεφάλαια, με αποτέλεσμα όσοι είναι κοντά στην αποπληρωμή να είναι λιγότερο «ευαίσθητοι» στην πορεία των επιτοκίων.

Σε κάμψη ο διαστημικός τουρισμός

Ο Ρον Ροσάνο είναι ένας από τους πιο πιστούς διαστημικούς τουρίστες στον κόσμο. Ο 65χρονος διαχειριστής ακινήτων από το Σαν Φρανσίσκο πραγματοποίησε ένα σύντομο ταξίδι με το διαστημικό αεροπλάνο της Virgin Galactic το 2023 και μέχρι πρόσφατα περίμενε να πετάξει σε ύψος άνω των 60 μιλίων πάνω από τη Γη με έναν από τους πυραύλους New Shepard της Blue Origin, της εταιρείας που ίδρυσε ο Τζεφ Μπέζος.

Προς μεγάλη του απογοήτευση, όμως, η Blue Origin αποφάσισε τον Ιανουάριο να αναστείλει τις τουριστικές πτήσεις για τουλάχιστον δύο χρόνια και το ταξίδι του ακυρώθηκε.

Αλλά και εταιρείες όπως η Virgin Galactic και η Scaled Composites είχαν οραματιστεί μια άνθηση της αγοράς του διαστημικού τουρισμού όταν, στις αρχές της δεκαετίας του 2000, δήλωναν ότι θα εκτόξευαν ανθρώπους στην τροχιά της Γης. Ο διαστημικός τουρισμός θα γίνει μια «βιομηχανία πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων», ανέφερε ο Ερικ Αντερσον, συνιδρυτής της εταιρείας διαστημικής εξερεύνησης Space Adventures, σε ένα τεύχος του Space Times το 2003.

Ωστόσο, πλέον η βιομηχανία βρίσκεται σε κρίση. Εκτός από την αναστολή των πτήσεων της Blue Origin, η Virgin Galactic του Ρίτσαρντ Μπράνσον δεν έχει πραγματοποιήσει πτήσεις από τον Ιούνιο του 2024, καθώς έχει επικεντρωθεί στην ανάπτυξη του νέου διαστημικού σκάφους Delta. Η Virgin Galactic θα δημοσιεύσει τα οικονομικά της αποτελέσματα για το τέταρτο τρίμηνο και το σύνολο του έτους 2025 στις 30 Μαρτίου. Η τιμή της μετοχής της εταιρείας έχει υποχωρήσει κατά περισσότερο από 98% από την είσοδό της στο χρηματιστήριο τον Οκτώβριο του 2019, μέσω συγχώνευσης με μια εισηγμένη εταιρεία. «Ο συγκεκριμένος κλάδος δεν υφίσταται στην πραγματικότητα ως αγορά. Σίγουρα έχουμε πραγματοποιήσει αρκετές αποστολές που χρηματοδοτήθηκαν από τουρίστες, αλλά αυτές ήταν περιορισμένες και δεν έχουμε δει επαναλαμβανόμενη ζήτηση γι' αυτές», δήλωσε η Ντάνια Βάιγκελ, διευθύντρια του προγράμματος του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού της NASA, κατά τη διάρκεια μιας παρουσίασης στις 24 Μαρτίου στην

Ο κλάδος ενδέχεται να αναβιώσει αν η SpaceX πετύχει με το Starship, τον τεράστιο επαναστασιακό πυραύλο που βρίσκεται υπό ανάπτυξη.

Περιορισμένη ζήτηση και ακυρώσεις πτήσεων από τις εταιρείες.

Ουασιγκτον. Τα κύρια προβλήματα είναι η περιορισμένη ζήτηση και το γεγονός ότι η τεχνολογία που απαιτείται, χρειάζεται χρόνια για να αναπτυχθεί, παρά το γεγονός η αγορά στην οποία απευθύνεται είναι περιορισμένη, δήλωσε ο Ερικ Ζου, αναλυτής αεροδιαστημικής και άμυνας του Bloomberg Intelligence. Η Virgin Galactic αναμένει να πραγματοποιήσει την πρώτη δοκιμαστική πτήση του διαστημικού σκάφους Delta μέχρι το τέλος του 2026. Η εταιρεία αρνήθηκε να αποκαλύψει τις τιμές των εισιτηρίων ή άλλες πληροφορίες πριν από την επικείμενη ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Στο παρελθόν,

η Virgin Galactic χρέωνε περίπου 600.000 δολάρια για θέσεις στο νέο διαστημικό σκάφος. Κινεζικές εταιρείες έχουν ανακοινώσει σχέδια για την ανάπτυξη του διαστημικού τουρισμού. Η Beijing Interstellar Human Spaceflight Technology Co. σκοπεύει να πραγματοποιήσει πτήσεις με τουρίστες το 2028, με κόστος 3 εκατ. γουάν (περίπου 430.000 δολάρια). Η CAS Space Technology Co., κατασκευαστής πυραύλων και πάροχος υπηρεσιών πτήσεων, στοχεύει σε επανδρωμένες πτήσεις διαστημικού τουρισμού έως το 2029, σύμφωνα με την ίδια την εταιρεία. Ο κλάδος ενδέχεται να αναβιώσει αν η SpaceX του Ελον Μασκ πετύχει με το Starship, τον τεράστιο επαναστασιακό πυραύλο που βρίσκεται υπό ανάπτυξη. Το Starship θα μπορούσε να μειώσει το κόστος της αποστολής ενός ατόμου σε τροχιά κατά 90%, σύμφωνα με την Fu.

Νέα κρίση και χρέος-ρεκór δοκιμάζουν τις αντοχές των χωρών

Τα μέτρα στήριξης των νοικοκυριών επιβαρύνουν τους προϋπολογισμούς

Αυξάνεται το κόστος προστασίας της παγκόσμιας οικονομίας από το σοβαρότερο ενεργειακό σοκ των τελευταίων δεκαετιών, σε μια στιγμή που οι κυβερνήσεις έχουν ιδιαίτερα περιορισμένη δημοσιονομική άνεση για να το αντιμετωπίσουν. Τα μέτρα που ανακοινώθηκαν ανά τον κόσμο προς στήριξη των νοικοκυριών –μείωση των φόρων στα καύσιμα, κάλυψη μέρους των λογαριασμών θέρμανσης, πλάφον στις τιμές της βενζίνης– συγκρατούν μεν τον πληθωρισμό, αλλά επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο κρατικούς προϋπολογισμούς που ήδη στενάζουν. Και σύμφωνα με τη Wall Street Journal, όσο περισσότερο διαρκεί ο πόλεμος, τόσο περισσότερο οι κυβερνήσεις θα αισθάνονται υποχρεωμένες να παρέμβουν.

Ωστόσο, ο πόλεμος ξεκίνησε σε μια περίοδο που το διεθνές χρέος ξεπερνάει τα 100 τρις. δολάρια, περιορίζοντας τη δυνατότητα υψηλών δαπανών, όπως αυτές που έγιναν στην πανδημία και στην ενεργειακή κρίση του 2022. Επίσης, τα επιτόκια είναι πια πολύ υψηλότερα και οι προσδοκίες για διατήρησή τους σε αυξημένα επίπεδα –ως όπλο έναντι του πληθωρισμού– καθιστούν τον δανεισμό πολύ ακριβότερο. «Τα τελευταία 25 χρόνια, η ιδέα ήταν ότι κάθε φορά που προκύπτει ένα σοκ θα εκδίδουμε περισσότερο χρέος και δεν θα ανησυχούμε. Πλέον, οι συμβιβασμοί θα είναι πολύ πιο σκληροί. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να τους κάνεις. Αλλά υπάρχει ο κίνδυνος να πιεστούν πραγματικά τα δημοσιονομικά όρια», σχολίασε στη Wall Street Journal ο Κένεθ Ρόγκοφ, καθηγητής στο Χάρβαρντ.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα των ΗΠΑ αναμένεται να διμορφωθεί στο 1,9 τρις. δολάρια φέτος και οι οικονομολόγοι προειδοποιούν ότι το άμεσο και το έμμεσο κόστος του πολέμου

Οι αγορές ομολόγων αντιδρούν έντονα στις κρατικές δαπάνες που διευρύνουν τα ελλείμματα. Οι αποδόσεις των αμερικανικών ομολόγων έχουν αυξηθεί απότομα, καθώς οι επενδυτές ανησυχούν για υψηλότερο πληθωρισμό και αυξημένες δαπάνες. Στην Ευρώπη, το κόστος δανεισμού για τη Βρετανία, τη Γαλλία και τη Γερμανία έχει εκτιναχθεί στα υψηλότερα επίπεδα της τελευταίας και πλέον δεκαετίας.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα των ΗΠΑ αναμένεται να διμορφωθεί στο 1,9 τρις. δολάρια φέτος.

μπορεί να οδηγήσουν σε περαιτέρω αύξηση του δανεισμού. Επίσης, σύμφωνα με εκτίμηση της Goldman Sachs, μια παρατεταμένη σύγκρουση ενδέχεται να αυξήσει το γαλλικό χρέος κοντά στο 130% έως το 2028 και το γερμανικό στο 80%.

Επίσης, οι αγορές ομολόγων αντιδρούν έντονα στις κρατικές δαπάνες που διευρύνουν τα ελλείμματα. Οι αποδόσεις των αμερικανικών ομολόγων έχουν αυξηθεί απότομα, καθώς οι επενδυτές ανησυχούν για υψηλότερο πληθωρισμό και αυξημένες δαπάνες. Στην Ευρώπη, το κόστος δανεισμού για τη Βρετανία, τη Γαλλία και τη Γερμανία έχει εκτιναχθεί στα υψηλότερα επίπεδα της τελευ-

ταίας και πλέον δεκαετίας. Η τελευταία μεγάλη παρέμβαση της Ευρώπης στις τιμές της ενέργειας, κατά την ενεργειακή κρίση του 2022, κόστισε περίπου 0,5 τρις. δολάρια και επιδείνωσε τα προβλήματα χρέους της περιόδου μετά την πανδημία. Η επικεφαλής της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ έχει ζητήσει από τις κυβερνήσεις της Ευρωζώνης να αποφύγουν οριζόντιες πολιτικές που θα μπορούσαν να επιβαρύνουν τη δημοσιονομική εικόνα.

Ωστόσο, ορισμένοι οικονομολόγοι τάσσονται υπέρ μιας πιο επιθετικής στάσης, προκειμένου η κρίση να μην προκαλέσει μακροχρόνια οικονομική ζημία. Τα διάφορα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν αυτή την εβδομάδα δείχνουν ότι η εκτίναξη των τιμών ενέργειας άρχισε ήδη να πλήττει την παγκόσμια δραστηριότητα. «Ακόμη κι αν ο πόλεμος σταματούσε αύριο, είναι απολύτως σημαντικό να υπάρξει παρέμβαση το συντομότερο δυνατόν», είπε η Ιζαμπέλα Βέμπερ, αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο της

Μασαχουσέτης στο Αμχερστ. «Η δημοσιονομική ανησυχία δεν θα πρέπει να είναι αυτή τη στιγμή η βασική ανησυχία. Η αποτροπή του πληθωρισμού και των απωλειών στην οικονομική δραστηριότητα θα πρέπει να είναι η απόλυτη προτεραιότητα», τόνισε.

Ορισμένες χώρες έχουν στραφεί σε άμεσους ελέγχους τιμών, περιορίζοντας τις κρεώσεις ενεργειακών επιχειρήσεων, όπως διυλιστήρια, πρατήρια καυσίμων ή εταιρείες κοινής ωφέλειας. Σε πολλές περιπτώσεις, όμως, ο «λογαριασμός» καταλήγει να επιβαρύνει το κράτος. Αλλωστε, αυτές οι παρεμβάσεις ήταν ανέκαθεν αμφιλεγόμενες, διότι διαταράσσουν τη βασική αρχή της ελεύθερης αγοράς, τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησης. «Η εμπειρία, ξανά και ξανά μέσα στην Ιστορία, έχει δείξει ότι (τα πλάφον) είναι κακή ιδέα. Δημιουργούν μια ολοένα μεγαλύτερη “τρυπιά” στον κρατικό προϋπολογισμό», δήλωσε ο Ρικάρντο Ρέις, καθηγητής στο LSE.

GoGordian
REAL ESTATE

gogordian.com | 77 77 56 56

The Art of REAL ESTATE RETURNS

Ref: 7947

Κτήριο μικτής χρήσης στην Αγλαντζιά, Λευκωσία
€2,100,000 €1,900,000

1.708 m²

Ref: 7221

Γραφεία στον Άγιο Αντώνιο, Δήμος Λευκωσίας
€325,000 €315,000

211 m²

Ref: 7104

Γραφείο στον Τρυπιώτη, Λευκωσία
€390,000 €350,000

200 m²

Ref: 7687

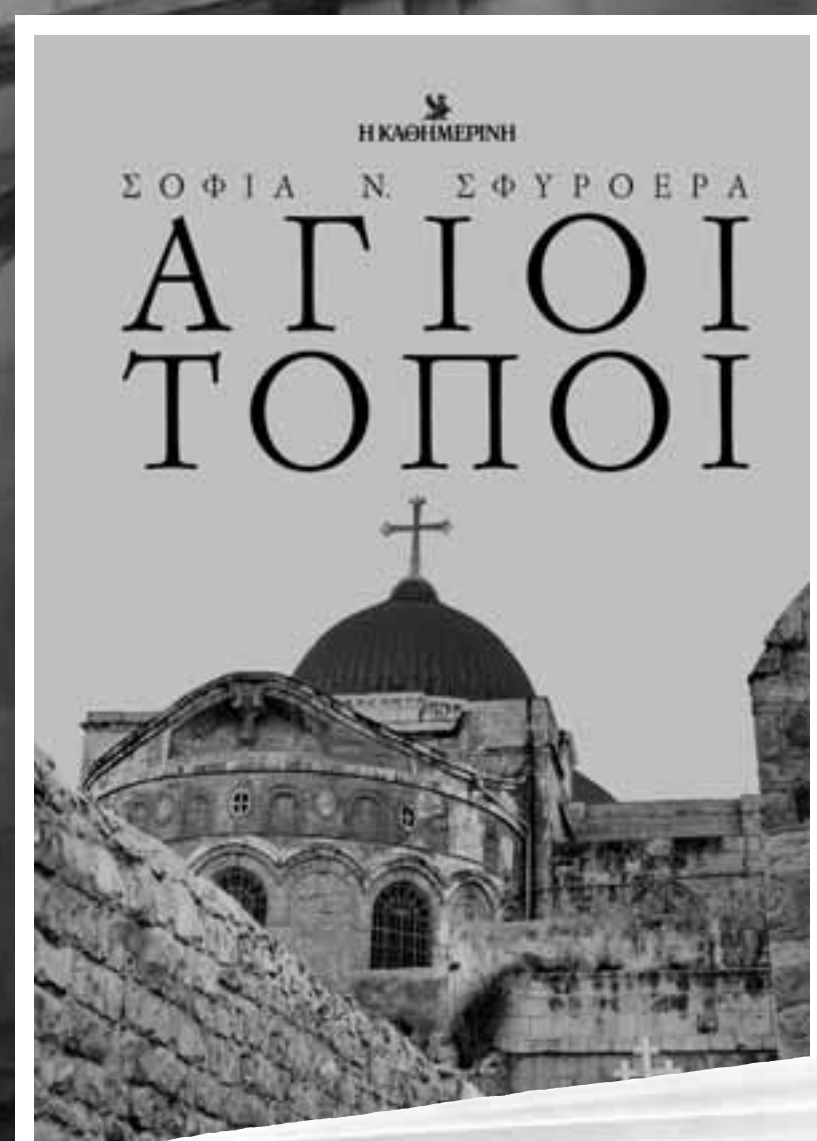
Εμπορικό κτήριο στον Άγιο Νικόλαο, Λάρνακα
€1,475,000 €1,425,000

802 m²

Άγιοι Τόποι

Μια περιήγηση στον χώρο
όπου διαδραματίστηκαν
τα γεγονότα
της Αγίας Γραφής

Ένας προσκυνηματικός οδηγός
για το Ελληνορθόδοξο
Πατριαρχείο Ιεροσολύμων,
τον ναό της Αναστάσεως,
τον Ιορδάνη, τη Βηθλεέμ,
την Ιεριχώ και τη Γαλιλαία

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ **5/4**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κοινωνική, Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy

Ο πόλεμος πλήττει τρόφιμα, φάρμακα και τεχνολογία

Μπλόκο σε εξαγωγές κρίσιμων πρώτων υλών από το κλείσιμο του Ορμούζ

Η διακοπή της ναυσιπλοΐας στα Στενά του Ορμούζ, την πιο νευραλγική ίσως θαλάσσια αρτηρία του πλανήτη, υπερβαίνει κατά πολύ τον παραδοσιακό φόβο για την τιμή του πετρελαίου. Ενώ η ενεργειακή κρίση μονοπωλεί τους τίτλους των ειδήσεων ένα μήνα μετά την έναρξη του πολέμου στη Μέση Ανατολή, μια σωπιπλή αλλά βαθύτερη απειλή κλυδωνίζει την παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού, θέτοντας σε κίνδυνο την επισιτιστική ασφάλεια δισεκατομμυρίων ανθρώπων, τη λειτουργία της βιομηχανίας ημιαγωγών και επηρεάζοντας σημαντικά την επάρκεια βασικών προϊόντων.

Λιπάσματα

Η νέα σύρραξη δεν αποτελεί απλώς επανάληψη της κρίσης που προκάλεσε ο πόλεμος στην Ουκρανία, αλλά μια δομική ανατροπή που πλήττει ταυτόχρονα την παραγωγή τροφίμων, τη φαρμακευτική βιομηχανία και την τεχνολογία αιχμής. Στην καρδιά αυτής της γεωπολιτικής αναταραχής βρίσκεται το φάντασμα μιας επισιτιστικής κρίσης, οι διατάσεις της οποίας απειλούν να επισοκιάσουν τις επιπτώσεις της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία. Το πρόβλημα τότε επικεντρώθηκε κυρίως στη διανομή των σιτηρών· σήμερα, το πρόβλημα εντοπίζεται στα ίδια τα θεμέλια της αγροτικής παραγωγής: τα λιπάσματα. Ο Περσικός Κόλπος τροφοδοτεί την παγκόσμια αγορά με ουρία, αμμωνία και φωσφορικά άλατα, συστατικά χωρίς τα οποία η σύγχρονη γεωργία είναι αδύνατο να αποδώσει.

Με το ένα τρίτο της παγκόσμιας προσφοράς λιπασμάτων να βρί-

Ο Περσικός Κόλπος τροφοδοτεί την παγκόσμια αγορά με ουρία, αμμωνία και φωσφορικά άλατα, συστατικά χωρίς τα οποία η σύγχρονη γεωργία είναι αδύνατο να αποδώσει.

σκεται εγκλωβισμένο πίσω από τα Στενά, οι αγρότες στην Ασία, από το Παντζάμπ της Ινδίας έως τις πεδιάδες του Μπανγκλαντές, βρίσκονται αντιμέτωποι με έναν εφιάλτη. Η περίοδος της σποράς για το ρύζι πλησιάζει και η έλλειψη ζωτικών συστατικών απειλεί τις σοδειές. Χώρες όπως η Ζάμπια και η Σρι Λάνκα, που εξαρτώνται απόλυτα από αυτές τις εισαγωγές, βρίσκονται στο χείλος ανθρωπιστικής καταστροφής, καθώς οι τιμές των βασικών τροφίμων εκτινάσσονται.

Η παραγωγή ηλίου

Πέρα από την απειλή λιμού στις πιο εύλωτες χώρες του κόσμου, οι τεχνολογίες αιχμής αντιμετώπιζουν ελλείψεις σε ένα αφανές αλλά αναγκατάστατο υλικό: το ήλιο, υποπροϊόν της παραγωγής φυσικού αερίου. Το Κατάρ, υπεύθυνο για το ένα τρίτο της παγκόσμιας προσφοράς του, δεν εξάγει πλέον το αέριο που είναι απαραίτητο για την ψύξη των μαγνητών στους σαρωτές μαγνητικής τομογραφίας και την κατασκευή ημιαγωγών που τροφοδοτούν την τε-

Με το ένα τρίτο της παγκόσμιας προσφοράς λιπασμάτων να βρίσκεται εγκλωβισμένο πίσω από τα Στενά του Ορμούζ, οι αγρότες στην Ασία, από το Παντζάμπ της Ινδίας έως τις πεδιάδες του Μπανγκλαντές, βρίσκονται αντιμέτωποι με έναν εφιάλτη. Η περίοδος της σποράς για το ρύζι πλησιάζει και η έλλειψη ζωτικών συστατικών απειλεί τις σοδειές.

χνητή νοημοσύνη.

Το γιγαντιαίο εργοστάσιο Pas Λαφάν του Κατάρ, το οποίο παράγει φυσικό αέριο, διέκοψε την παραγωγή μετά τις ιρανικές επιθέσεις με πυραύλους και μη επανδρωμένους αεροσκάφη. Και οι αρχές του εμιράτου προειδοποίησαν ότι θα χρειαστούν τρία έως πέντε χρόνια για την αποκατάσταση των ζημιών, γείροντας φόβους για τις προμήθειες. Ηδη κολοσσοί των μικροτσιπ, όπως η TSMC στην Ταϊβάν και η Samsung στη Νότια Κορέα, βλέπουν τα αποθέματά τους να εξαντλούνται.

Μια παρατεταμένη διακοπή δεν θα οδηγήσει απλώς σε ακριβότερα smartphones, αλλά σε μια γενικότερη παράλυση στην παραγωγή ιατρικού εξοπλισμού και κέντρων δεδομένων, προκαλώντας ένα «τε-

χνολογικό τσουνάμι» που θα χρειαστούν χρόνια για να ξεπεραστεί.

Η ασφυξία επεκτείνεται και στον κλάδο των πετροχημικών παραγωγών, όπως η μεθανόλη και το αιθυλένιο, που αποτελούν τις πρώτες ύλες για την παραγωγή αντιβιοτικών, παυσίπονων και εμβολίων. Οι χώρες του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου – Σαουδική Αραβία, Κατάρ, Ομάν, ΗΑΕ, Κουβέιτ και Μπαχρέιν – αντιπροσέχουν περίπου το 6% της παγκόσμιας παραγωγικής ικανότητας πετροχημικών. Όλες τους χρησιμοποιούν κυρίως τα Στενά του Ορμούζ για να εξάγουν αυτές τις χημικές ουσίες στον πλανήτη, με τη μισή περίπου ποσότητα να πηγαίνει στην Ασία και δη στην Ινδία, τον «φαρμακοποιό του κόσμου» για τα γενόσημα φάρμακα

που εξαρτάται άμεσα από τις ροές στο Ορμούζ. Πολλά από τα προϊόντα αυτά μεταφέρονται επίσης αεροπορικά στις παγκόσμιες αγορές μέσω αεροδρομίων-κόμβων του Κόλπου, ιδίως του Ντουμπαί, τα οποία έχουν επίσης πληγεί σοβαρά από τη σύγκρουση. Στο πλαίσιο αυτό αναλυτές έχουν προειδοποιήσει για υψηλότερες τιμές φαρμάκων και μεγάλες ελλείψεις στα ράφια των φαρμακείων της Ευρώπης και των ΗΠΑ.

Μπαταρίες

Ταυτόχρονα, η κατάρρευση των αποστολών θείου, υποπροϊόντος της διύλισης στην περιοχή, υπονομεύει την παραγωγή μπαταριών με ηλεκτρικά οχήματα και drones, καθώς το θείο είναι απαραίτητο για την παραγωγή θειικού οξέος,

το οποίο χρησιμοποιείται για την επεξεργασία χαλκού, κοβαλτίου και νικελίου, καθώς και για την εξαγωγή λιθίου. Όλα αυτά τα μέταλλα είναι απαραίτητα για την παραγωγή μπαταριών, οι οποίες χρησιμοποιούνται σε όλα, από οικιακές συσκευές μέχρι ηλεκτρικά οχήματα και στρατιωτικό υλικό όπως τα drones.

Αν ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή συνεχιστεί για αρκετό καιρό, η καθημερινότητα εκατομμυρίων καταναλωτών σε όλο τον κόσμο θα διαταραχθεί σημαντικά. Από το πιάτο του καταναλωτή στην Αφρική μέχρι τα νοσοκομεία του Λονδίνου και το εργοστάσιο τοπι στην Ταϊπέι, το κλείσιμο του Ορμούζ μετατρέπεται σε υπαρξιακή απειλή για την παγκόσμια οικονομία.

ΑΠΟΨΗ

Η τεχνητή νοημοσύνη θα «σκοτώσει» το 90% των πωλήσεων μεταξύ επιχειρήσεων

Του ΒΑΪΟΝ ΓΚΙΤΣΑ*

Αν το 90% της δραστηριότητας στις B2B πωλήσεις εξαφανιζόταν αύριο, οι περισσότερες εταιρείες δεν θα έκαναν σχεδόν τίποτα από τα έσοδά τους. Θα έκαναν όμως αμέτρητα emails. Ατελείωτα follow ups. Έναν «αγώγω πωλήσεων» που δεν είχε ποτέ πραγματική πιθανότητα να οδηγήσει σε συμφωνίες. Αυτό είναι το σημείο που σπάνια παραδέχεται κανείς. Το μεγαλύτερο μέρος των B2B πωλήσεων δεν αποτυγχάνει, είναι εξ αρχής άστοχο.

Το παραδοσιακό μοντέλο πωλήσεων βασίστηκε σε μια απλή υπόθεση: Όσο περισσότερες επαφές στην αρχή, τόσο περισσότερες συμφωνίες στο τέλος.

Σε ένα πιο απλό και λιγότερο κορεσμένο περιβάλλον, αυτό ίσως λειτουργούσε. Σήμερα όμως, στις σύνθετες B2B αγορές, το πρόβλημα δεν είναι η έλλειψη προσέγγισης. Είναι η έλλειψη σωστού χρονισμού. Σε εταιρείες διαφορετικών μεγεθών, από νεοσύστατες επιχειρήσεις μέχρι οργανισμούς σε φάση ταχείας ανάπτυξης, επαναλαμβάνεται το ίδιο μοτίβο. Η ανάπτυξη δεν καθορίζεται τόσο από την ποιότητα του προϊόντος ή τις εργατοώρες της ομάδας πωλήσεων, όσο από το αν η αγορά βρίσκεται στη σωστή στιγμή για να αποφασίσει. Αυτό είχα την ευκαιρία να το

παρατηρήσω αρχικά σε περιβάλλοντα δημιουργίας νεοφυών επιχειρήσεων, συνεργαζόμενος με δεκάδες ιδρυτές μέσα από το οικοσύστημα της Antler (<https://www.antler.co/>). Το βασικό ερώτημα δεν ήταν αν το προϊόν είχε αξία, αλλά αν η αγορά ήταν έτοιμη να την αναγνωρίσει.

Το ίδιο φαινόμενο εμφανιζόταν και σε διαφορετική κλίμακα, σε εταιρείες που είχαν ήδη εξασφαλίσει σημαντική θεσμική χρηματοδότηση, όπως από το Mubadala (<https://www.mubadala.com/>) και βρίσκονταν σε φάση έντονων ανάπτυξης. Οι πόροι υπήρχαν. Οι ομάδες υπήρχαν. Η δραστηριότητα ήταν έντονη. Αυτό που συχνά έλειπε ήταν ο σωστός χρονισμός.

Οι περισσότερες «χαμένες ευκαιρίες» δεν χάθηκαν από τον ανταγωνισμό. Χάθηκαν επειδή προσεγγίστηκαν τη λάθος στιγμή. Εδώ η τεχνητή νοημοσύνη δεν έρχεται να κάνει τους πωλητές πιο γρήγορους. Έρχεται να κάνει τη λάθος στόχευση αδικαιολόγητη. Η δυνατότητα ανάλυσης σημάτων πρόθεσης (intent data) όπως οργανωτικές αλλαγές, νέες προσλήψεις, επενδύσεις, τεχνολογικές μεταβάσεις ή αλλαγές στρατηγικής, επιτρέπει κάτι που μέχρι πρόσφατα ήταν σχεδόν αδύνατο:

Να ξεχωρίσεις ποιος εξετάζει ενεργά

μία λύση από ποιον απλώς απαντά ευγενικά σε ένα προωθητικό μήνυμα. Αν αυτό εφαρμοστεί σωστά, το κλασικό μοντέλο πωλήσεων καταρρέει. Δεν χρειάζεται πλέον 1.000 επαφές για να κλείσεις 10 πωλάτες. Χρειάζεσαι τους 40 που βρίσκονται ήδη σε φάση απόφασης. Η τεχνητή νοημοσύνη, λοιπόν, δεν θα βελτιώσει απλώς τις πωλήσεις. Θα μειώσει δραστικά την άσκοπη δραστηριότητα που μέχρι σήμερα αποκαλούσαμε «πωλήσεις». Και αυτό είναι καλό. Γιατί μεταφέρει το επίκεντρο από τον όγκο στην κατανόηση της αγοράς. Από την πίεση, στον σωστό συγχρονισμό. Από το κυνήγι, στην ακρίβεια.

Το πραγματικό ερώτημα δεν είναι αν οι ομάδες πωλήσεων θα μικρύνουν. Το ερώτημα είναι ποιες επιχειρήσεις θα έχουν το θάρρος να παραδεχτούν ότι το παλιό μοντέλο βασίζονταν σε υπερβολική δραστηριότητα και περιορισμένη πληροφορία. Η τεχνητή νοημοσύνη δεν σκοτώνει τις πωλήσεις. Σκοτώνει την ψευδαίσθηση ότι περισσότερη προσπάθεια σημαίνει περισσότερη ανάπτυξη. Και αυτό ίσως είναι η πιο υγιής αναδιάρθρωση της εμπορικής λειτουργίας των τελευταίων δεκαετιών.

* Ο Κ. Βαΐος Γκίτσας είναι σύμβουλος τεχνητής νοημοσύνης σε B2B τεχνολογικές εταιρείες.

Οι νέοι δεν βρίσκουν δουλειά στο Λονδίνο

Πόλη που υποσχόταν ασύγκριτο πολιτισμικό πλούτο και άφρονες επαγγελματικές ευκαιρίες, το Λονδίνο παραδοσιακά προσείλκυε νέους που φιλοδοξούσαν να κάνουν τα πρώτα βήματα της καριέρας τους. Όμως η ίδια πόλη που αποτελούσε κάποτε ένα παγκόσμιο κέντρο για αποφοίτους πανεπιστημίων που αναζητούσαν την πρώτη τους δουλειά, γίνεται τώρα το επίκεντρο μιας κρίσης νεανικής ανεργίας που αποτελεί μνηστέριο των καιρών, είναι όμως πολύ χειρότερη από ό,τι σε άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες.

Από το μάρκετινγκ έως τη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, οι junior θέσεις, από τις οποίες ξεκινάει μια νέα καριέρα, γίνονται όλο και πιο δυσεύρετες σε μια αγορά εργασίας που αλλάζει λόγω της τεχνητής νοημοσύνης και της παγκόσμιας αναταραχής. Ο αριθμός των ανοικτών θέσεων για πρόσφατους αποφοίτους πανεπιστημίου μειώθηκε από τις 13.000 το 2019 στις 2.000 στις αρχές του 2026, σύμφωνα με τα στοιχεία της ιστοσελίδας αναζήτησης εργασίας Adzuna. Περίπου ένας στους τέσσερις νέους από 16 έως 24 ετών στο Λονδίνο ψάχνει για δουλειά. Πρόκειται για το υψηλότερο ποσοστό στη Βρετανία, ενώ την ίδια στιγμή οι νέοι σε άλλες μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις, όπως η Μαδρίτη και το Παρίσι, τα πηγαίνουν αισθητά καλύτερα.

Ο Τανίμ Ραχμάν ήταν χαμογελαστός τον Σεπτέμβριο του 2025, όταν τράβηξε τη φωτογραφία για να φτιάξει το προφίλ του στο LinkedIn, φορώντας την τήβεννο της αποφοίτησης και με το πτυχίο πληροφορικής στο χέρι. Εξι μήνες μετά, είναι ακόμα άνεργος. Αν και έχει κάνει 50 αιτήσεις, δεν τον έχουν καλέσει παρά μόνον σε μία συνέντευξη για δουλειά.

«Όταν ξεκίνησα την πληροφορική, περίμενα να υπάρχει μεγάλη ζήτηση

στην αναζήτηση εργασίας, αφού, όπως λέει, περνούν ολόκληρες εβδομάδες για να εμφανιστεί μια νέα θέση στο LinkedIn. Αν και η τεχνητή νοημοσύνη αλλάζει την αγορά εργασίας για τις θέσεις λευκού κολάρου σε όλες τις ανεπτυγμένες οικονομίες, η περίπτωση της Βρετανίας είναι κάπως πιο ιδιαίτερη. Γιατί η χώρα προκάλεσε εν μέρει το πρόβλημα στις νεανικές ανεργίας. Οι αυξήσεις στις εργοδοτικές εισφορές και στον κατώτατο μισθό σημαίνουν ότι πλέον είναι ακριβότερο για τις επιχειρήσεις να προσλάβουν έναν νέο εργαζόμενο.

Η νεανική ανεργία στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι πλέον υψηλότερη από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου εδώ και χρόνια λέγεται πως η αυστηρή εργατική νομοθεσία υπονομεύει τις προσλήψεις. Το 16% των νέων ηλικίας 16 έως 24 ετών που αναζητούσαν εργασία κατά το τρίμηνο που έληξε τον Ιανουάριο ήταν άνεργοι, ωστόσο το ποσοστό για το Λονδίνο ανέρχεται στο 25%, έχοντας αυξηθεί τα τελευταία δύο χρόνια. Με τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή να απειλεί να επιδεινώσει την κρίση ανεργίας στη Βρετανία, οι Εργατικοί προσφέρουν τώρα στους εργοδότες χιλιάδες λίρες για να προσλάβουν νέους, με στόχο τη μείωση του αριθμού των ατόμων σε αυτές τις ηλικίες που δεν δουλεύουν και δεν σπουδάζουν, τα οποία ανέρχονται σε σχεδόν ένα εκατομμύριο.

CYVIEW 182 LAKATAMIA

- ✓ Modern Residential Development
 - ✓ Energy Efficient (Class A)
 - ✓ Well Design Living Spaces
 - ✓ Elegant Architecture
 - ✓ Available 1-2 Bedrooms
- From €130.000 + VAT

Αγίου Γεωργίου 47,
3ος όροφος, 2224 Λατσία
22486955
www.cyview-developers.com
info@cyview-developers.com

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η πολιτική οικονομία των συνεχών ανατιμήσεων

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Το ελληνικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ προσαρμοσμένο σε μονάδες αγοραστικής δύναμης βρίσκεται στην τελευταία θέση της Ε.Ε μαζί με τη Βουλγαρία, παρά την πρόοδο που έχει συντελεστεί τα τελευταία χρόνια. Τα εισοδήματα έχουν αυξηθεί, η φοροδιαφυγή περιορίστηκε αισθητά, το πραγματικό εισόδημα όμως βρίσκεται στο 68% του μέσου ευρωπαϊκού εισοδήματος με βάση όσα μπορεί να αγοράσει κανείς με το εισόδημά του. Το 2025 διαιμορφώνεται σε 28.500 ευρώ έναντι 24.700 την προηγούμενη χρονιά, ενώ το μέσο ευρωπαϊκό πραγματικό εισόδημα είναι 41.600 έναντι 39.900 ευρώ που ήταν το 2024.

Προφανώς το εισόδημα βελτιώνεται, αλλά περισσότερο «τρέχουν» οι τιμές που αυξάνονται ταχύτερα περιορίζοντας το πραγματικό εισόδημα που μένει. Σύμφωνα με τη Eurostat, τον Δεκέμβριο του 2025 ο πληθωρισμός στην Ελλάδα ήταν 2,9% και στην Ε.Ε. 2,3%, τον Δεκέμβριο του 2024 ήταν 2,9% και στην Ε.Ε. 2,7%, ενώ τον Δεκέμβριο του 2023 στην Ελλάδα 3,7% ενώ στην Ε.Ε. 3,4%. Η άνοδος των τιμών «ροκανίζει» το εισόδημα. Και δεν υπάρχει κανένας εύλογος λόγος για τον οποίο πολλά προϊόντα πρέπει να είναι πιο ακριβά στην Ελλάδα από την Ευρώπη. Το πρόβλημα είναι ότι γνωρίζουμε το... έγκλημα, αλλά αποφεύγουμε να μάθουμε τον ένοχο. Τα σούπερ μάρκετ, για παράδειγμα, υποβάλλουν κάθε εβδομάδα σε αρμοδίους, αναλυτικά, το κόστος χιλιάδων προϊόντων που αγοράζουν. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι ανατιμήσεις οφείλονται σε επιλογή των προμηθευτών των σούπερ μάρκετ. Ανάλογη πληροφόρηση θα μπορούσε να επιβληθεί στα πρατήρια καυσίμων που έχουν σαφώς λιγότερους κωδικούς και προμηθευτές ή και σε άλλους τομείς που επωφελούνται από τις ανατιμήσεις, μεταξύ των οποίων και το Δημόσιο. Αν κάποιος επεξεργάζεται (στην εποχή της ΑΙ...) τα στοιχεία, θα έβρισκε ποιο αυξάνουν τις τιμές.

Ο πληθωρισμός είναι πολιτικό ζήτημα, όχι οικονομικό φαινόμενο. Η διαμόρφωσή του προκύπτει από το σύστημα εξουσίας, τις αθέατες αλ-

θεις και ευθύνες. Πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ με τον τίτλο «Προοπτικές για την καταπολέμηση της διαφθοράς και την ακεραιότητα 2026: Αξιοποιώντας το πλεονέκτημα της ακεραιότητας» επικεντρώνεται στην ιδέα της ακεραιότητας ως στρατηγικού οικονομικού εργαλείου. Γενικά η Ελλάδα βρίσκεται σε σχετικά καλά επίπεδα. Εκπληρώνει το 47% των κριτηρίων, ενώ ο μέσος όρος των κρατών του ΟΟΣΑ είναι στο 38%. Η χώρα ικανοποιεί επίσης κατά 77% την υλοποίηση στην πράξη της νομοθεσίας, των δεσμεύσεων, ενώ ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι στο 32%. Υπάρχουν όμως δύο τομείς που η Ελλάδα υστερεί. Ο πρώτος αφορά την πρόσβαση στη δημόσια πληροφόρηση. Η Ελλάδα εκπληρώνει το 67% των κριτηρίων όσον αφορά τους κανονισμούς για τη δημόσια πληροφόρηση, ενώ ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 72% και υλοποιεί στην πράξη το 38% έναντι 62% του μέσου όρου.

Το ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την πρόσβαση στη δημόσια πληροφόρηση εγγυάται το δικαίωμα όλων των προσώπων –πολιτών, κατοίκων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και εγχώριων και ξένων επιχειρήσεων– να έχουν πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες. Στα δικαιώματα αυτά δεν περιλαμβάνονται τα δεδομένα που αφορούν το κόστος αγορών σε συγκεκριμένους κλάδους...

Ο δεύτερος τομέας στον οποίο υστερεί η Ελλάδα αφορά τη συγκρουσιμότητα. Η Ελλάδα πληροί το 100% των κριτηρίων για τους κανονισμούς συγκρουσιμότητας, αλλά έχει τη χαμηλότερη επίδοση όσον αφορά την εφαρμογή στην πράξη, που είναι 33%.

Η συγκριση με τους μέσους όρους του ΟΟΣΑ είναι 80% και 45%, αντίστοιχα. Σπεύσαμε να υιοθετήσουμε κανονισμούς, αλλά η πρακτική εφαρμογή τους είναι περιορισμένη. Λέμε πως θέλουμε, αλλά στην πράξη αποφεύγουμε την πραγματικότητα, όπως συμβαίνει και με την άνοδο των τιμών. Συνήθως όλες οι κυβερνήσεις φοβούνται μήπως υποχρεωθούν να αποκαλύψουν όσους αυξάνουν τις τιμές.

Επιστροφή στην εξαιρετικά συμφέρουσα γι' αυτές παγκόσμια συγκυρία του 2022 συνεπάγεται για τις μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες ο πόλεμος των ΗΠΑ και του Ισραήλ κατά του Ιράν, καθώς οδηγεί στα ύψη τις τιμές του πετρελαίου και μαζί με αυτές τα κέρδη τους. Ιδιαίτερως οι αμερικανικές βιομηχανίες οχτολιθικού πετρελαίου και γενικότερα όσες πετρελαϊκές δεν έχουν σημαντική παρουσία στη Μέση Ανατολή θα κερδίσουν τα περισσότερα. Γιατί ενώ θα επωφεληθούν από τις υψηλές τιμές, δεν θα υποστούν ζημιές από τη διακοπή της παραγωγής, δεν θα παγιδευτούν δεξαμενόπλοιά τους στην περιοχή, ούτε θα χρειαστεί να δαπανήσουν μεγάλα κεφάλαια για την αποκατάσταση κατεστραμμένων εγκαταστάσεων τους.

Τίποτε από όλα αυτά δεν ανέφεραν, όμως, οι επικεφαλής των μεγάλων πετρελαϊκών στη συνάντηση που είχαν

Η κατάσταση θυμίζει το 2022, όταν η διακοπή της ροής των ρωσικών υδρογονανθράκων οδήγησε τις τιμές της ενέργειας στα ύψη.

μέσα στην εβδομάδα για να συζητήσουν τις επιπτώσεις του πολέμου στον κλάδο τους. Ένας κλάδος που θα επωφεληθεί τα μέγιστα, καθώς πριν από τον πόλεμο η τιμή του Brent κυμαινόταν γύρω στα 69 δολ. το βαρέλι τον Φεβρουάριο, ενώ χθες είχε φτάσει στα 111 δολ. το βαρέλι έχοντας σημειώσει άνοδο σχεδόν 35%.

Για τις μεγάλες πετρελαϊκές η κατάσταση θυμίζει όσα συνέβησαν το 2022, όταν η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και η διακοπή της ροής των ρωσικών υδρογονανθράκων οδήγησαν τις τιμές της ενέργειας και τα κέρδη τους στη στρατόσφαιρα. Τότε οι μεγάλες πετρελαϊκές έδωσαν στους μετόχους τους ιλιγγιώδη μερίσματα και προχώρησαν σε μαζικές επαναγορές μετοχών. Μοιραία προκάλεσαν την κατακραυγή των κοινωνιών που υπέ-

Η τιμή του Brent κυμαινόταν γύρω στα 69 δολ. το βαρέλι τον Φεβρουάριο, ενώ χθες είχε φτάσει στα 111 δολ. το βαρέλι έχοντας σημειώσει άνοδο σχεδόν 35%. «Ο κλάδος του πετρελαίου εξαρτάται από την τιμή του και όταν η τιμή ανεβαίνει, επωφελούνται όλες οι εταιρείες», υπογραμμίζει ο Ανίλ Αγκαρβάλ, ιδρυτής της Cairn Oil & Gas, εταιρείας πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Ινδία.

φεραν από την ενεργειακή κρίση και απαιτούσαν να φορολογηθούν τα δυσθεώρητα κέρδη των εταιρειών.

Αρκεί να δει κανείς τις προβλέψεις για τα κέρδη των πλέον πηκρών ονομάτων του κλάδου για να αντιληφθεί τι πρόκειται να συμβεί. Τον περασμένο μήνα έξι αναλυτές που παρακολουθούν τη Chevron αναθεώρησαν προς τα πάνω τις προβλέψεις τους κατά 40% κατά μέσον όρο. Ομοίως, τρεις αναλυτές που παρακολουθούν τη Shell αναβάθμισαν κατά 15% τις εκτιμήσεις τους για τα κέρδη της για τους επόμενους τρεις μήνες. Σε ό,τι αφορά την ExxonMobil, μεταξύ αναλυτών της Wall Street επικρατεί η εκτίμηση πως τα έσοδά της στο σύνολο του έτους θα είναι κατά 4% μεγαλύτερα από όσα θα ήταν με τα δεδομένα προ του πολέμου. Στην περίπτωση

της ExxonMobil η αύξηση είναι πολύ μικρότερη από εκείνη των άλλων εταιρειών. Όπως επισημαίνει ο Στιούαρτ Γκλίγκμαν, διευθυντής ερευνών στην CFRA Research, ο λόγος είναι μάλλον ότι η έκθεσή της στη Μέση Ανατολή είναι σαφώς πιο εκτεταμένη σε σύγκριση με τις άλλες εταιρείες.

Το δ' τρίμνηνο του περασμένου έτους η Chevron παρήγε 4 εκατ. βαρέλια την ημέρα, όταν η τιμή του Brent βρισκόταν γύρω στα 64 δολ. το βαρέλι. Αν η τιμή του παραμείνει αυξημένη κατά περίπου 33 δολ. το βαρέλι, τότε τα πρόσθετα κέρδη της αυτόν τον μήνα θα φτάσουν στα 4 δισ. δολ. Η ExxonMobil παράγει περίπου 5 εκατ. βαρέλια την ημέρα, οπότε αν υποθέσουμε πάλι πως η τιμή του πετρελαίου θα μείνει περίπου στα σημερινά επίπεδα, τότε τα έσοδά της θα αυξηθούν κατά περίπου

5,1 δισ. δολ. Ο πόλεμος έχει, άλλωστε, προκαλέσει κραδασμούς στην αγορά φυσικού αερίου. Από την αρχή του πολέμου στην Ασία οι τιμές του υγροποιημένου φυσικού αερίου έχουν σημειώσει ιλιγγιώδες άλμα 143%.

Η Diamondback είναι αμερικανική εταιρεία οχτολιθικού πετρελαίου χωρίς διεθνή παρουσία και οι αναλυτές της Wall Street εκτιμούν πως τα έσοδά της το πρώτο τρίμηνο θα είναι αυξημένα κατά 28% σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις προ του πολέμου. Προβλέπουν ανάλογη αύξηση και για το σύνολο του έτους. Όπως υπογραμμίζει ο Ανίλ Αγκαρβάλ, ιδρυτής της Cairn Oil & Gas, εταιρείας πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Ινδία, «ο κλάδος του πετρελαίου εξαρτάται από την τιμή του και όταν η τιμή ανεβαίνει, επωφελούνται όλες οι εταιρείες».

Απαλλαγείτε από όσα ξέρετε

Βασική δεξιότητα η προσαρμοστικότητα, λέει ο γκουρού της καινοτομίας και της στρατηγικής Αμίν Τουφανί

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

«**Απομάθηση**» αντί για επανάπαυση στις προηγούμενες διάφνες, προσαρμοστικότητα αντί για νοημοσύνη, χρήση «ψηφιακών διδύμων» αντί για στείρα τεχνολογία, μετατόπιση από την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών προς την ικανότητα παροχής εγγυημένων αποτελεσμάτων. Πρόκειται για τη συνταγή της επιτυχίας για τις επιχειρήσεις στη νέα πραγματικότητα, όπως την περιέγραψε ο Αμίν Τουφανί, μιλώντας σε γνωστούς Έλληνες επιχειρηματίες το πρωί της περασμένης Δευτέρας σε εκδήλωση που διοργάνωσε στην Αθήνα η Deloitte και στην οποία η «Καθημερινή» είχε την τιμή να παρευρεθεί και να παρακολουθήσει. Ο ιρανικής καταγωγής Αμερικανός επιχειρηματίας θεωρείται παγκόσμια αυθεντία στη διασάφηση της τεχνολογίας, της καινοτομίας και της στρατηγικής, είναι διευθύνων σύμβουλος της Nano.com, ιδρυτής της T Labs και του Adaptability.org στη Σίλικον Βάλι, εμπνευστής και δημιουργός του AQ (Adaptability Quotient), του δείκτη προσαρμοστικότητας.

Ποια είναι η νέα πραγματικότητα στην οποία καλούνται να λειτουργήσουν οι επιχειρήσεις; Κατ' αρχάς, σύμφωνα με τον Αμίν Τουφανί, μια πραγματικότητα ταχύτεων αλλαγών. «Μέσα στα επόμενα τέσσερα χρόνια θα δούμε τόσες αλλαγές

όσες έχουμε δει τα τελευταία 40 χρόνια», τόνισε χαρακτηριστικά, επισημαίνοντας ότι και μόνο αυτό περιορίζει τον χρόνο αντίδρασης στην αλλαγή. Στην πραγματικότητα ο ισχυρότερος παράγοντας που πρέπει να μας προϊδεάσει ότι θα επέλθει κάποια διαταραχή είναι η παρατεταμένη απουσία διαταραχής.

Άλλο χαρακτηριστικό της σημερινής πραγματικότητας είναι η μεγάλη συχνότητα ακραία αρνητικών και ακραία θετικών καταστάσεων. Ετσι, είχαμε από τη μια μεριά την COVID-19, μια ακραία αρνητική κατάσταση και από την άλλη το ChatGPT, μια ακραία θετική επινόηση. Η «οχιζοφρενική» αυτή περίοδος απαιτεί, σύμφωνα με τον κ. Τουφανί, την οικοδόμηση θεσμών που μπορούν να αντέξουν την ακραία αρνητική κατάσταση, αλλά και να κεφαλαιοποιήσουν μια ακραία θετική κατάσταση. Υπό αυτές τις συνθήκες η τεχνολογία μπορεί να βελτιώσει ριζικά τα περιθώρια κέρδους μιας επιχείρησης, αλλά θα μπορούσε επίσης να καταστήσει την πρόταση μιας επιχείρησης εντελώς περιττή. «Γι' αυτό είναι τόσο επικίνδυνο να επιτρέψετε στην προηγούμενη επιτυχία σας να εμποδίσει τη μελλοντική σας επιτυχία. Η απομάθηση είναι ξαφνικά η μάθηση, ως η μεγαλύτερη βασική ικανότητα για εσάς και την ομάδα σας», τόνισε χαρακτηριστικά απευθυνόμενος στους επιχειρηματίες ο Αμίν Τουφανί.

Τρίτο βασικό χαρακτηριστικό της εποχής είναι η ταχύτητα με την οποία γίνονται τα πράγματα. Μέσω της χρήσης της τεχνητής νοημοσύνης αναπτύσσονται εφαρμογές εντός δύο εβδομάδων αντί εντός δύο ετών. Αυτό μεταφράζεται μεσοπρόθεσμα σε υπεντισμό του κόστους του λογισμικού, κάτι που συμφωνά με τον Αμίν Τουφανί αποτελεί ίσως τη μεγαλύτερη τεκτονική αλλαγή που θα επηρεάσει όλες τις βιομηχανίες μας.

Και ξαφνικά, επιχειρήσεις που είχαν συνηθίσει να αποτελούν το κέντρο του κόσμου θα διαταραχθούν, θα εκτοπισθούν από νεοφυείς, που θα βάλουν τον πελάτη ξανά στο επίκεντρο. Είναι επίσης η τεχνητή νοημοσύνη αυτή που φέρνει αλλαγές στις πωλήσεις, ακόμη και στο λιανεμπόριο, αλλά και στις υπηρεσίες. «Ετοιμαστείτε να πουλάσετε στην ΑΙ του πελάτη σας», ήταν η σύσταση του Αμίν Τουφανί, αναφέροντας ότι ήδη περίπου το 8% των αποφάσεων λιανικής αγοράς στις ΗΠΑ καθοδηγούνται από συστάσεις του Claude και του ChatGPT, αμφότερες δημοφιλείς στο ευρύ κοινό εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης.

Οστόσο, δεν είναι η ΑΙ από μόνη της αυτή που θα κάνει τη διαφορά. Όλες οι μεγάλες καινοτομίες ξεκινούν με τη δημιουργία ψηφιακών διδύμων (digital twins), που επιτρέπουν την αξιοποίηση τεχνολογιών ΑΙ και την εξέλιξη σε λειτουργικό

σύστημα της αγοράς. Όπως επεσήμανε ο Αμίν Τουφανί, όλες οι μεγάλες ιστορίες καινοτομίας από τη Σίλικον Βάλι είναι ιστορίες καινοτομίας ψηφιακών διδύμων.

Η Uber δημιούργησε τα ψηφιακά διδύμα για αυτοκίνητα και ανθρώπους, το Facebook το ψηφιακό δίκτυο για τους ανθρώπους και το κοινωνικό τους δίκτυο, το Fitbit το ψηφιακό δίκτυο για τη σωματική δραστηριότητα. Είναι τα ψηφιακά διδύμα άλλωστε που ξεκλειδώνουν τεράστια αξία στην αγορά, αλλά και αυτά που θα φέρουν τη μεγάλη συγκλίση, καθώς θα επιτρέψουν σε εταιρείες που βρίσκονται σήμερα σε έναν κλάδο, π.χ. στο λιανεμπόριο, να μπορούν να δραστηριοποιούνται και να επιφέρουν εγγυημένα αποτελέσματα και σε άλλους, άσχετους φαινομενικά κλάδους, όπως για παράδειγμα στην υγειονομική περίθαλψη.

«Δολοφόνοι, κελώνες, Νιντζα»

Εν μέσω τόσο θεαματικών και απεπληκτικών αλλαγών, η προσαρμοστικότητα αναδεικνύεται στην υπ' αριθμόν 1 δεξιότητα, με τον Αμίν Τουφανί να έχει δημιουργήσει τον δείκτη προσαρμοστικότητας (AQ - Adaptability Quotient) ως «απάντηση» στον δείκτη νοημοσύνης (IQ - Intelligence Quotient). Σύμφωνα με τον ίδιο, το AQ, σε αντίθεση με το IQ, μπορεί να βελτιωθεί.

Άλλη ιδιότητα του AQ; Οι άνθρωποι

με υψηλό AQ, άνθρωποι ανοικτοί σε νέες ιδέες, έχουν 39% περισσότερες πιθανότητες να καινοτομήσουν με ανεπαρκείς πόρους, κάτι που είναι μια από τις μεγάλες προκλήσεις της σύγχρονης εποχής. Διότι το να καινοτομήσεις με απεριόριστους πόρους είναι το εύκολο της υπόθεσης. Επιπλέον, σύμφωνα με τις μετρήσεις που έχει «τρέξει» ο Τουφανί, οι άνθρωποι με υψηλό AQ έχουν 80% περισσότερες πιθανότητες να συνεργαστούν καλά με άλλους και να χειριστούν αποτελεσματικά τις συγκρούσεις.

Σύμφωνα με τον ίδιο, σε κάθε χώρο εργασίας υπάρχουν τρεις ομάδες ανθρώπων: οι «κελώνες», οι «δολοφόνοι» και οι «Νιντζα». Η εφαρμογή της ΑΙ αναδεικνύει αμέσως τις αδυναμίες των δύο πρώτων ομάδων, κυρίως της δυσκολίας προσαρμογής τους στα νέα δεδομένα και στις αλτ-επιταγές αλλαγές, με τους πρώτους να έχουν αργές αντιδράσεις και τους δεύτερους να αντιστέκονται στην αλλαγή λόγω υπερβολικής αυτοπεποίθησης, δημιουργώντας στο τέλος τοξικό περιβάλλον, ενώ η τρίτη ομάδα χαρακτηρίζεται από ευελιξία και προσαρμοστικότητα. Μάλιστα, οι «Νιντζα» δεν χρειάζεται να έχουν υψηλές επιστημονικές δεξιότητες, δεν χρειάζεται να είναι οι ίδιοι προγραμματιστές, αλλά είναι οι άνθρωποι που ξέρουν τι ερωτήσεις να απευθύνουν στις εφαρμογές ΑΙ. Με άλλα λόγια, ο μετασχηματισμός

που επιφέρει η ΑΙ έχει να κάνει λιγότερο με την τεχνολογία αυτή καθαυτή και κυρίως συνδέεται με το πώς ενσωματώνεται στο ανθρώπινο δυναμικό, πώς αξιοποιείται έτσι ώστε και η επιχείρηση να ωφεληθεί και το ανθρώπινο δυναμικό να ευδοκιμήσει.

Πώς επιτυγχάνεις όλα τα παραπάνω, ειδικά σε επιχειρήσεις με πολυετή ιστορία και με προσωπικό συχνά μεγάλης ηλικίας, ήταν το κυρίαρχο ερώτημα που τέθηκε στον Αμίν Τουφανί από τους Έλληνες επιχειρηματίες, επικεφαλής κυρίως κορυφαίων λιανεμπορικών ομίλων, που παρευρέθηκαν στην εκδήλωση. Η απάντηση, βεβαίως, βρίσκεται στην επανακατάρτιση του εργατικού δυναμικού των επιχειρήσεων, με την Deloitte στις λύσεις που προτείνει και εφαρμοζεί σε επιχειρήσεις να συγκαταλέγει την αλλαγή νοοτροπίας, την ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων και τη δημιουργία ανθεκτικών και προσαρμοστικών μοντέλων λειτουργίας. Το άλλο κρίσιμο στοιχείο που απαιτείται για την ορθή αξιοποίηση της ΑΙ είναι οι απαραίτητες υποδομές, αλλά και το κατάλληλο, επαρκές και σύγχρονο, ρυθμιστικό πλαίσιο, καθώς σε διαφορετική περίπτωση η ΑΙ μπορεί να εξελιχθεί απλώς σε ακριβό πείραμα, χωρίς τελικά εφαρμογή σε διάφορες πτυχές της ζωής μας με στόχο τη βελτίωσή της.

Μετά τα ρεζερβουάρ, φωτιά στα τιμολόγια ρεύματος

Οι μεγάλες αυξήσεις στη χονδρεμπορική αγορά φυσικού αερίου θα περάσουν στους λογαριασμούς τον επόμενο μήνα

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Εντονες πιέσεις σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις προσεφλούν οι ανατιμήσεις, οι οποίες ήδη έχουν περάσει στην εγκώρια αγορά ενέργειας από τις υψηλές διακυμάνσεις των διεθνών τιμών που πυροδότησε η κρίση στη Μέση Ανατολή.

Στον ένα μήνα των πολεμικών συγκρούσεων, η μέση τιμή της βενζίνης στην αντλία αυξήθηκε κατά 17,2% και το πετρέλαιο κίνησης κατά 34,2%, με τα δύο προϊόντα να διατίθενται στην αγορά πάνω από τα 2 ευρώ/λίτρο. Το πλάφον στα περιθώρια κέρδους εμπορίας και πρατηρίων, που ήταν από τα πρώτα μέτρα που επιστράτευσε η κυβέρνηση ως ανάχωμα σε φαινόμενα κερδοσκοπίας, φαίνεται να έφερε αποτελέσματα ενώ η ένταση και η διάρκεια της κρίσης θα καθορίσουν τον βαθμό αποτελεσματικότητας του πρώτου –όπως όλα δείχνουν– πακέτου μέτρων που ανακοινώθηκε την περασμένη εβδομάδα για την προστασία των καταναλωτών από τις υψηλές τιμές των καυσίμων. Επί του παρόντος, εκτός παρεμβάσεων έμειναν οι τιμές ηλεκτρικού ρεύματος. Η διακύμανση ωστόσο που παρουσιάζει η χονδρεμπορική αγορά τον Μάρτιο, χωρίς μάλιστα να έχει ενσωματώσει ακόμη ούτε ένα ευρώ από τις υψηλές αυξήσεις του φυσικού αερίου, δεν αφήνει περιθώρια ερμηνευτικού, με την κυβέρνηση να εξετάζει ήδη μέτρα παρέμβασης εάν οι τιμές λιανικής στα πράσινα τιμολόγια ξεφύγουν πάνω από τα 15-16 λεπτά/κιλοβατώρα που είχε θέσει ως όριο για την ενεργοποίηση επιδοτήσεων και στην προηγούμενη ενεργειακή κρίση.

Η τιμή της μεγαβατώρας στη χονδρεμπορική αγορά ρεύματος πέντε ημέρες πριν κλείσει ο μήνας διαμορφώνεται τον Μάρτιο κατά 19,15% υψηλότερα από τη μέση τιμή του Φεβρουαρίου, στα 93,35 ευρώ έναντι 78,35 ευρώ αντίστοιχως.

Κρίσιμος ο ρόλος της ΔΕΗ
Η εξέλιξη αυτή δημιουργεί ένα αρνητικό έδαφος για τη διαμόρφωση των πράσινων και κίτρινων κυμαινόμενων τιμολογίων, που είναι συνδεδεμένα με τη χονδρεμπορι-

Από την αρχή του πολέμου η μέση τιμή της βενζίνης αυξήθηκε κατά 17,2% και του ντιζελ κατά 34,2%.

κή αγορά, τον Απρίλιο. Κομβικός πάντως σε ό,τι αφορά τα πράσινα τιμολόγια, όπου συγκεντρώνεται η πλειονότητα των καταναλωτών (60%), θα είναι για τον Απρίλιο ο ρόλος της ΔΕΗ. Η ισχυρή μετοχική συμμετοχή του Δημοσίου στην εταιρεία, επιτρέπει στην κυβέρνηση να την αξιοποιήσει και ως εργαλείο άσκησης ενεργειακής πολιτικής, όπως σε ανάλογες περιπτώσεις στο παρελθόν. Συγκράτηση των τιμών από τη ΔΕΗ σημαίνει αυτόματα προστασία από τις αυξήσεις του 60% των καταναλωτών που αντιστοιχεί στο χαρτοφυλάκιό της, αλλά και ευρύτερα, αφού τα τιμολόγια της ΔΕΗ δίνουν κάθε φορά τον τόνο στην αγορά προμήθειας, με τους μεγάλους κυρίως

παρόχους να ακολουθούν για να συγκρατήσουν τα μερίδιά τους. Εάν η ΔΕΗ συγκρατήσει τις τιμές στα επίπεδα των 15-16 λεπτών/κιλοβατώρα, η κυβέρνηση δεν θα χρειαστεί να παρέμβει τον Απρίλιο με επιδοτήσεις, κάτι που όμως δύσκολα θα αποφύγει για τον επόμενο μήνα, ακόμη κι αν υπάρξει αποκλιμάκωση της κρίσης.

Η αυξημένη κατά 72,67% τιμή του φυσικού αερίου στον ολλανδικό κόμβο TTF από τις 27 Φεβρουαρίου –μία ημέρα πριν από την αμερικανοϊσραηλινή επίθεση στο Ιράν– δεν έχει περάσει ακόμη στην εγκώρια αγορά. Οι εισαγωγείς φυσικού αερίου στην ελληνική αγορά τιμολογούν με βάση τη μέση τιμή του προηγούμενου μήνα, δηλαδή ακόμη με τις χαμηλές τιμές των περίξ των 30 ευρώ/μεγαβατώρα του Φεβρουαρίου. Οι εισαγωγές φυσικού αερίου τον Απρίλιο θα τιμολογηθούν με βάση τις αυξημένες τιμές του Μαρτίου (πάνω από τα 55 ευρώ/μεγαβατώρα) επηρεάζοντας και τις τιμές ρεύματος στη χονδρεμπορική αγορά και ακολούθως στη λιανική τα τιμολόγια του Μαΐου. Από την παραγωγή των ΑΠΕ, που αποτελεί ανάχωμα στις εισαγόμενες αυξήσεις τιμών εταίρεια, επιτρέπει στην κυβέρνηση να την αξιοποιήσει και ως εργαλείο άσκησης ενεργειακής πολιτικής, όπως σε ανάλογες περιπτώσεις στο παρελθόν. Συγκράτηση των τιμών από τη ΔΕΗ σημαίνει αυτόματα προστασία από τις αυξήσεις του 60% των καταναλωτών που αντιστοιχεί στο χαρτοφυλάκιό της, αλλά και ευρύτερα, αφού τα τιμολόγια της ΔΕΗ δίνουν κάθε φορά τον τόνο στην αγορά προμήθειας, με τους μεγάλους κυρίως

Εξέλιξη αγοράς καυσίμων

ΕΥΡΩ/ΔΟΛ.

27/2/26

1,1805

26/3/26

1,1539

Platts (\$/τόνο)

BENZINH

27/2/26

727,19

↑

26/3/26

1.089,00

49,8%

Τιμές διυλιστηρίου
(€/κυβ. μέτρο, συμπερ. φόρων-τελών, προ ΦΠΑ)

1.259,48

↑

1.511,20

20%

Μέσες τιμές λιανικής πώλησης καυσίμων για όλη την Ελλάδα
(€/λίτρο)

1,751

↑

2,052

17,2%

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

27/2/26

763,00

↑

26/3/26

1.402,75

83,8%

1.090,52

↑

1.568,39

43,8%

1,565

↑

2,100

34,2%

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

27/2/26

742,00

↑

26/3/26

1.344,75

81,2%

849,34

↑

1.281,13

50,8%

1,179

↑

1,670

41,6%

ΦΥΣ. ΑΕΡΙΟ
(€/MWh)

27/2/26

31,959

↑

26/3/26

54,177

69,5%

Brent
(\$/βαρέλι)

72,48

↑

105,95

46,2%

ΠΗΓΗ: fuelprices.gr

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΗΓΗ: fuelprices.gr

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τα μπλε τιμολόγια

Στο μεταξύ, στενεύει και το «καταφύγιο» για τους καταναλωτές των σταθερών μπλε τιμολογίων από τις υψηλές διακυμάνσεις της χονδρεμπορικής αγοράς. Οι προμηθευτές ενέργειας επανεξετάζουν τη στρατηγική τους, υπό το βάρος της υψηλής αβεβαιότητας της αγοράς και αποσύρουν σταδιακά τα φθηνά σταθερά τιμολόγια, καθώς αυξάνεται το ρίσκο της δεσμευμένης τιμής για μακρύ χρονικό διάστημα. Οι τιμές στα νέα σταθερά που

αρχίζουν να βγαίνουν στην αγορά από τον επόμενο μήνα θα κυμανθούν γύρω στα 13-15 λεπτά/κιλοβατώρα, από τα 9,90 λεπτά στα περισσότερα που κυκλοφορούν σήμερα. Στο μέτωπο των

καυσίμων είναι αξιοσημείωτη η θετική επίδραση του πλάφον στη συγκράτηση των τιμών βενζίνης και ντιζελ κίνησης από τις υψηλές διακυμάνσεις των διεθνών τιμών. Η μέση τιμή του Brent το κρίσιμο αυτό διάστημα αυξήθηκε κατά 46,2% (από 72,48 σε 105,95 δολάρια/βαρέλι).

Η διεθνής τιμή της βενζίνης (platts) αυξήθηκε το ίδιο διάστημα κατά 49,8% (από 727,19 σε 1.089 δολάρια/μετρικό τόνο) και του ντιζελ κίνησης κατά 83,8% (από 763 σε 1.402,75 δολάρια/μετρικό τόνο). Το ίδιο διάστημα οι τιμές διυλιστηρίου αυξήθηκαν κατά 20% και κατά 43,8% αντιστοίχως στις βενζίνες (από 1.259,48 σε 1.515,20 ευρώ/μετρικό τόνο) και στο ντιζελ κίνησης (από 1.090,52 σε 1.568,39

ευρώ/μετρικό τόνο). Οι τιμές στην αντλία αυξήθηκαν κατά 17,2% για τη βενζίνη (από 1,751 σε 2,052 ευρώ/λίτρο) και κατά 34,2% για το ντιζελ κίνησης (από 1,565 σε 2,1 ευρώ/λίτρο). Ενα μέρος πάντως των αυξήσεων των διεθνών τιμών δεν έχει περάσει ακόμη στην αντλία, καθώς τα διυλιστήρια τιμολογούν με τον μέσο όρο των τελευταίων τεσσάρων ημερών.

Η διάρκεια της κρίσης στη Μέση Ανατολή θα κρίνει την πορεία των τιμών ενέργειας και στην ελληνική αγορά και το κατά πόσο θα απαιτηθούν πρόσθετα μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων, με την κυβέρνηση πάντως να δηλώνει ότι παρακολουθεί τις εξελίξεις για να παρέμβει εκ νέου εάν χρειαστεί.

Γιατί η Αθήνα θέλει τη ρήτρα διαφυγής

Της **ΘΕΛΜΑΣ ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Δημοσιονομικό «οξυγόνο» θα χρειαστεί να αναζητήσει η κυβέρνηση σε περίπτωση παράτασης ή κλιμάκωσης του πολέμου στη Μέση Ανατολή. Τα έκτακτα μέτρα που ανακοινώθηκαν αυτή την εβδομάδα προς ανακαίτιση των επιπτώσεων από την κρίση –με επίκεντρο τις μειώσεις στις τιμές των καυσίμων– έχουν δημοσιονομικό κόστος 300 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με πρώτες εκτιμήσεις του οικονομικού επιτελείου, υπάρχει περιθώριο για ένα ακόμη πακέτο μικρότερου μέγερους, το οποίο θα μπορούσε να διατεθεί χωρίς να ξεπεραστεί το ανώτατο όριο αυξήσης δαπανών.

Αν όμως παραστεί ανάγκη για επιπλέον μέτρα, θα είναι αναγκαία η λήψη ευρωπαϊκών αποφάσεων. Η Ελλάδα, μολοντί διαθέτει τους πόρους –βάσει της υπεραπόδοσης

των δημόσιων οικονομικών και των υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων των τελευταίων ετών– περιορίζεται από την πορεία καθαρών δαπανών που έχει συμφωνήσει με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία προβλέπει ετήσια αύξηση 3%-3,7% για την περίοδο 2025-2028. Εξ ου και μαζί με μια μικρή ομάδα χωρών της Ε.Ε. συνεχίζει να θέλει τη «ρήτρα διαφυγής» από το Σύμφωνο Σταθερότητας.

Σε αυτή τη φάση, εναντίον της ενεργοποίησης της ρήτρας τάσσονται οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, παραμένοντας επιφυλακτικοί μετά τις αλληπάλληλες κρίσεις των τελευταίων ετών. Με σημείωμα προς το Eurogroup που συνεδρίασε την Παρασκευή, η Κομισιόν απέρριψε το μέτρο ως ακατάλληλο, λέγοντας ότι η γενική ρήτρα διαφυγής μπορεί να ενεργοποιηθεί μόνο σε περίπτωση σοβαρής ύφεσης. Ανα-

Η Ελλάδα, μολοντί διαθέτει τους πόρους, περιορίζεται από το πλάφον των καθαρών δαπανών που έχει συμφωνήσει με την Ε.Ε. Αν παραστεί ανάγκη για επιπλέον μέτρα, θα είναι αναγκαία η λήψη ευρωπαϊκών αποφάσεων.

γνώρισε μεν ότι οι κίνδυνοι για τις προοπτικές της Ε.Ε. έχουν αυξηθεί σημαντικά τις τελευταίες εβδομάδες, αλλά έκρινε ότι σε αυτό το στάδιο δεν υπάρχει τέτοια απειλή. Υπενθύμισε, άλλωστε, ότι έχει ήδη ενεργοποιηθεί η εθνική ρήτρα δι-

αφυγής σε αρκετές χώρες –συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας– για τις αμυντικές δαπάνες.

Σε δήλωσή του μετά την ολοκλήρωση του Eurogroup, ο επίτροπος Οικονομίας της Ε.Ε. Βάλντις Ντομπρόβσκις άφησε να εννοηθεί ότι υπάρχει ήδη κάποια δημοσιονομική ευελιξία στους υφιστάμενους κανόνες και συνεπώς δεν χρειάζεται σε αυτή τη φάση η Ε.Ε. να κινηθεί σε έκτακτους μηχανισμούς. Στο ίδιο πνεύμα κινήθηκε και ο διευθύνων σύμβουλος του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, Πιερ Γκραμένια, προειδοποιώντας ότι οι αγορές ενδέχεται να αντιδράσουν έντονα σε υπερβολική χαλάρωση της δημοσιονομικής πολιτικής. «Αν και η γενική ρήτρα διαφυγής προσέφερε ουσιαστική ευελιξία στο παρελθόν, η περαιτέρω χρήση εξαιρέσεων για τις σημερινές πιέσεις ενδέχεται να

δυσκολεύει αργότερα την επιστροφή στους κανονικούς δημοσιονομικούς κανόνες», σημείωσε.

Την ίδια θέση πήρε την περασμένη εβδομάδα και η επικεφαλής της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, λέγοντας ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη για τόνωση της οικονομίας της Ευρωζώνης με ταυτόχρονη διατήρηση υγιών δημόσιων οικονομικών. «Τυχόν δημοσιονομικές παρεμβάσεις για το ενεργειακό σοκ θα πρέπει να είναι προσωρινές, στοχευμένες και προσαρμοσμένες στις συνθήκες», τόνισε.

Αλλωστε, πέραν των θεσμών, σε αυτή τη φάση δεν υπάρχει συναίνεση ούτε στην Ευρώπη, καθώς ορισμένες οικονομίες δεν έχουν τις δημοσιονομικές αντοχές και άλλες είναι διατεθειμένες να μιλήσουν μόνο για στοχευμένη και περιορισμένη δημοσιονομική ευελιξία. Εκτός της Ελλάδας, υπέρ μεγάλου

τερου δημοσιονομικού χώρου φαίνεται να τάσσονται η Ιταλία και η Ισπανία, ενώ η Γερμανία εμφανίζεται πιο επιφυλακτική, θέλοντας να αποφύγει μια «λευκή επιταγή» για κάθε είδους παροχές. Αντιθέτως, η Γαλλία, φοβούμενη περαιτέρω εκτροχιασμό του δημοσιονομικού της ελλείμματος, δείχνει να συντάσσεται αρνητικά, μαζί με το βόρειο μπλοκ.

Μιλώντας στη συνέντευξη Τύπου του Eurogroup, ο πρόεδρος του Κυριάκου Πιερρακάκης υπογράμμισε ότι τα μέτρα που εφαρμόζονται τώρα είναι εντός των ευρωπαϊκών πλαισίων. Επισήμανε όμως ότι «η λέξη κλειδί αυτής της κρίσης είναι η αβεβαιότητα. Αυτά που θα καθορίσουν τις μελλοντικές πολιτικές απαντήσεις ακόμη και στο εγγύς μέλλον θα είναι η διάρκεια, το βάθος και η ένταση αυτής της κρίσης».

Σε 800 νέες συνδέσεις γρήγορου Ιντερνετ την ημέρα στοχεύει η ΔΕΗ

Η οπτική ίνα είναι εμπορική διαθέσιμη σε ένα εκατ. νοικοκυριά και επιχειρήσεις

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Ικανοποιημένη με την πορεία του εγχειρήματος, το οποίο αφορά την ανάπτυξη δικτύου οπτικής ίνας σε όλη την επικράτεια και την εμπορική διάθεση πακέτων γρήγορου Ιντερνετ, εμφανίζεται η ΔΕΗ. «Μέχρι στιγμής έχουμε επενδύσει 200 εκατ. ευρώ σε αυτή την κατεύθυνση», σχολίασε ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου, Γιώργος Στάσσης, λέγοντας ότι πρόκειται για ένα έργο χαμηλότερης έντασης κεφαλαίου σε σχέση με τις υπόλοιπες επενδύσεις της εισηγμένης, οι οποίες εμφανίζουν αρκετά υψηλότερους προϋπολογισμούς.

Σήμερα, η οπτική ίνα της ΔΕΗ έχει φθάσει σε 1,7 εκατ. στίπια και επιχειρήσεις και πλέον είναι εμπορικά διαθέσιμη σε ένα εκατομμύριο. Αυτό σημαίνει ότι από το περασμένο καλοκαίρι, οπότε και ξεκίνησε να προσφέρει τις συγκεκριμένες υπηρεσίες, όπου ήδη στις υποδομές της είχαν πρόσβαση 500.000 νοικοκυριά, ο αριθμός

Μέσα στον ερχόμενο Ιούνιο ή Ιούλιο η επιχείρηση θα προσφέρει και τη δυνατότητα σταθερής τηλεφωνίας.

αυτός έχει διπλασιαστεί. Ο μέσος αριθμός νέων συνδέσεων αγγίζει τους 200 πελάτες ημερησίως, αριθμός που ικανοποιεί την εταιρεία, η οποία εκτιμά ότι με βάση τον ρυθμό που εξελίσσεται ο σχεδιασμός της, μέσα στους επόμενους μήνες θα ανέλθει στους 250. «Όσο ξεδιπλώνεται το πλάνο επέκτασης, προσθέτοντας επιπλέον 500.000 στίπια και επιχειρήσεις και την πλήρη υλοποίηση, η οποία περιλαμβάνει μέχρι τις αρχές του 2029 τα 3,5 εκατ., τότε αναμένεται να επιταχυνθεί η πορεία των νέων συνδέσεων, προσεγγίζοντας τις 700 με 800 την ημέρα», επισήμανε ο κ. Στάσσης. Να σημειωθεί ότι οι ενεργοί

Προς το παρόν οι ενεργοί συνδρομητές της ΔΕΗ στο γρήγορο Ιντερνετ είναι λίγο πάνω από 12.000, νούμερο αρκετά μικρό, το οποίο αποδίδεται στους λίγους μήνες που μετράει το εγχείρημα αλλά και στη χαμηλών τόνων προωθητική στρατηγική.

συνδρομητές ανέρχονται σε λίγο πάνω από 12.000, νούμερο αρκετά μικρό, το οποίο εν μέρει αποδίδεται στους λίγους μήνες που μετράει το εγχείρημα αλλά και στη χαμηλών τόνων προωθητική στρατηγική που έχει υιοθετηθεί τουλάχιστον προς το παρόν. Αυτή η απόφαση δεν υπήρξε τυχαία, καθώς η εταιρεία επιδιώκει σε πρώτο χρόνο να διασφαλίσει την ποιότητα των συγκεκριμένων υπηρεσιών. Ωστόσο, μέσα στο επόμενο διάστημα αυτό αναμένεται να αλλάξει καθώς σχεδιάζει μια επιθετική διαφημιστική καμπάνια, η οποία προβλέπεται να συμβάλει στην ενίσχυση των συνδρομητών. Την ίδια ώρα προγραμματίζεται μέσα στον ερχόμενο Ιούνιο ή Ιούλιο να προστεθεί η δυνατότητα σταθερής τηλεφωνίας, κάτι που έρχεται να συμπληρώσει το πακέτο του γρήγορου Ιντερνετ. Αναφορικά με τα σενάρια που ήθελαν τη ΔΕΗ να εξετάζει επέκταση στον χώρο της κινητής τηλεφωνίας μέσω κάποιας εξαγοράς, ο κ. Στάσσης εμφανίστηκε κατηγορη-

ματικός: «Δε μας ενδιαφέρει κάτι τέτοιο», τόνισε, προσθέτοντας ότι το έργο της οπτικής ίνας είναι ιδιαίτερα στοχευμένο, επικεντρώνεται αποκλειστικά στην Ελλάδα και παραμένει σχετικά μικρό σε σύγκριση με τα υπόλοιπα έργα που διαχειρίζεται ο ενεργειακός όμιλος Σε γενικές γραμμές, μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2025 οι υποδομές οπτικής ίνας στην Ελλάδα καλύπτan περίπου 2,4 εκατομμύρια νοικοκυριά και επιχειρήσεις, αντιστοιχώντας σε περίπου 55% των σπιτιών της χώρας, όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος φτάνει στο 79,3%.

Η επίδοση αυτή οδηγεί την Ελλάδα στις χαμηλότερες θέσεις μεταξύ των 39 ευρωπαϊκών κρατών, με μόλις τέσσερις χώρες, Σερβία, Σλοβακία, Τσεχία και Βέλγιο, να καταγράφουν χαμηλότερα ποσοστά. Από αυτό το 55%, μόλις το 30% έχει αξιοποιήσει το συγκεκριμένο δίκτυο, όπως δείχνουν τα στοιχεία για τις ενεργές συνδρομές, οι οποίες κινούνται λίγο πάνω από τις 700.000.

Ανθεκτική ζήτηση για αεροπορικά ταξίδια το καλοκαίρι

Παρά τα ακριβότερα εισιτήρια, οι προγραμματισμένες θέσεις για Ελλάδα δεν έχουν αλλάξει. Ξεκίνησαν τα δρομολόγια από ΗΠΑ, επανεκκίνηση για την ινδική IndiGo

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Το κόστος των αεροπορικών εισιτηρίων εκτοξεύεται, ακολουθώντας την ανοδική πορεία των τιμών στα καύσιμα. Παρ' όλα αυτά, προς το παρόν τουλάχιστον, η αύξηση αυτή δεν φαίνεται να αποθαρρύνει τους ταξιδιώτες, με τη ζήτηση να παραμένει ανθεκτική. Ο πόλεμος στο Ιράν, από τα τέλη Φεβρουαρίου, προκαλεί αναταράξεις στις αερομεταφορές σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι επιπτώσεις, όμως, δεν κατανέμονται ομοιόμορφα. Ορισμένες αεροπορικές εταιρείες και επιβάτες, κυρίως στη Μέση Ανατολή και σε περιοχές της Ασίας, επωμίζονται το μεγαλύτερο βάρος, ενώ άλλες αγορές πλύνονται λιγότερο.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις αγορές που προετοιμάζονται πυρετωδώς για τη θερινή σεζόν. Μέχρι στιγμής, ο αριθμός των προγραμματισμένων θέσεων σε διεθνείς εισερχόμενες πτήσεις δεν έχει αλλάξει, ξεπερνώντας τα 30 εκατ., αύξηση 8% σε σχέση με πέρυσι. Οι μεγάλες αμερικανικές αεροπορικές είτε έχουν ήδη ξεκινήσει είτε βρίσκονται στο κατώφλι της εκκίνησης των απευθείας πτήσεων που συνδέουν τις ΗΠΑ με την Ελλάδα, με ορισμένα δρομολόγια να ανοίγουν ακόμα και νωρίτερα σε σύγκριση με το 2025.

Οι πρώτες πτήσεις έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, καθώς στις 6 Μαρτίου η United απογειώθηκε προς το Νιούαρκ, ενώ στις 9 Μαρτίου η Delta ξεκίνησε το δρομολόγιο της για τη Νέα Υόρκη (JFK) και στις 10 Μαρτίου για την Ατλάντα. Στα τέλη του μήνα το πρόγραμμα πυκνώνει, με την American Airlines

να συνδέει τη Φιλαδέλφεια με την Αθήνα από τις 30 Μαρτίου, ενώ η Delta προσθέτει και δρομολόγιο προς τη Βοστώνη από τις 29 Μαρτίου, σηματοδοτώντας την πλήρη εκκίνηση της καλοκαιρινής περιόδου.

Στελέχη των American, Delta

Τις τελευταίες ημέρες καταβάλλονται προσπάθειες για τη σταδιακή επαναφορά μέρους των προγραμματισμένων πτήσεων από Emirates και Qatar Airways.

Στελέχη των American, Delta και United ανέφεραν πρόσφατα

ότι οι πωλήσεις εισιτηρίων παραμένουν ισχυρές και ήδη καταγράφονται ημερήσια και εβδομαδιαία ρεκόρ.

και United ανέφεραν πρόσφατα ότι η αύξηση του κόστους καυσίμων έχει επιβαρύνει κάθε εταιρεία με περίπου 400 εκατ. δολάρια, χωρίς όμως να αλλάζουν τις προβλέψεις κερδοφορίας για το πρώτο τρίμηνο, καθώς οι πωλήσεις εισιτηρίων παραμένουν ισχυρές και ήδη καταγράφονται ημερήσια και εβδο-

μαδιαία ρεκόρ. Πολλοί Αμερικανοί διαθέτουν επαρκές εισόδημα και εμφανίζονται διατεθειμένοι να πληρώσουν τα υψηλότερα ναύλα για να συνεχίσουν να ταξιδεύουν.

Σύμφωνα με ανάλυση της Deutsche Bank, οι ναύλοι κινούνται προς τα πάνω σχεδόν σε όλες τις κατηγορίες από την έναρξη του πολέμου, με τα εισιτήρια τελευταίας στιγμής, που αγοράζονται κυρίως από επαγγελματίες ταξιδιώτες, να παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες αυξήσεις. Ενδεικτική είναι η εικόνα στη γραμμή Νέα Υόρκη - Αθήνα. Την περασμένη Παρασκευή τα χαμηλότερα εισιτήρια για τον Απρίλιο διαμορφώνονταν στα 800-900 ευρώ με United και Delta, ενώ με American έφταναν ακόμη και τα 1.800 ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί ότι την ίδια περίοδο πέρυσι, η οποία θεωρείται εκτός αιχμής, οι ναύλοι μπορούσαν να κινηθούν ακόμη και στα 600 ευρώ μετ' επιστροφής. Στο ίδιο δρομολόγιο αναμένεται να εισέλθει από τα τέλη Απριλίου και η χαμηλού κόστους Norse, με ναύλους που προσεγγίζουν τα 500-600 ευρώ, επίπεδα που παραμένουν υψηλά για την εποχή.

Οι ανατιμήσεις αποδίδονται κυρίως στην εκτίναξη των τιμών των καυσίμων, από τα 88 στα 216 δολάρια. Το καύσιμο αποτελεί διαχρονικά το δεύτερο μεγαλύτερο λειτουργικό κόστος για τις αεροπορικές εταιρείες, μετά την εργασία, αντιπροσωπεύοντας πέρυσι περίπου το 20%-25% των συνολικών δαπανών τους. Πλέον εκτιμάται ότι έχει φθάσει στο 45%. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι Air France και KLM εισήγαγαν αύξηση 50 ευρώ

Οι πρώτες πτήσεις αμερικανικών αεροπορικών εταιρειών έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, καθώς στις 6 Μαρτίου η United απογειώθηκε προς το Νιούαρκ, ενώ στις 9 Μαρτίου η Delta ξεκίνησε το δρομολόγιο της για τη Νέα Υόρκη (JFK) και στις 10 Μαρτίου για την Ατλάντα.

στα εισιτήρια για πτήσεις μεγάλων αποστάσεων. Η Aegean πρόσφατα ανακοίνωσε ότι θα προχωρήσει σε αύξηση κατά 7% με 8% των αεροπορικών εισιτηρίων, αρκετά χαμηλότερη σε σχέση με τις επιβαρύνσεις που σημειώνονται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Πιο δύσκολη παραμένει η κατάσταση για τις αεροπορικές εταιρείες του Κόλπου, οι οποίες βλέπουν ένα σημαντικό μέρος της δραστηριότητάς τους να συρρικνώνεται. Τις τελευταίες ημέρες, παρά το γεγονός ότι η ένταση στη Μέση Ανατολή δεν παρουσιάζει σημάδια αποκλιμάκωσης, καταβάλλονται προσπάθειες για τη σταδιακή επαναφορά μέρους των προγραμματισμένων πτήσεων.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Emirates, η οποία επανεκκίνησε πρόσφατα την απογευματινή σύνδεση Ντουμπάι - Αθήνα - Νέα Υόρκη, ένα δρομολόγιο που υπό κανονικές συνθήκες εκτελείται αδιάλειπτα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Την ίδια ώρα, και η Qatar Airways επαναφέρει τη σύνδεση Αθήνα - Ντόχα, σε πρώτο χρόνο με τέσσερις πτήσεις την εβδομάδα, όταν υπό κανονικές συνθήκες το δρομολόγιο εκτελείται δύο φορές ημερησίως. Οι κινήσεις αυτές υποδηλώνουν μια ξεκαθάρη πρόθεση των αεροπορικών να επιστρέψουν, έστω σταδιακά, σε τροχιά κανονικότητας. Επισημαίνεται ότι η αγορά της Μέσης Ανατολής, με όρους 2025, αντι-

στοικεί περίπου στο 7,5% της συνολικής επιβατικής κίνησης του αεροδρομίου της Αθήνας.

Επανήλθαν και οι πτήσεις της IndiGo, οι οποίες έκαναν ιστορικό ντεμπούτο στα τέλη Ιανουαρίου, συνδέοντας την Αθήνα με το Νέο Δελχί και τη Μουμπάι. Το δρομολόγιο διακόπηκε προσωρινά την πρώτη εβδομάδα του πολέμου, για να επιστρέψει στη συνέχεια και να πραγματοποιείται πλέον σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό. Η μεγαλύτερη αεροπορική της Ινδίας, που ανήκει στην κατηγορία των χαμηλού κόστους, έχει παράλληλα προαναγγείλει αναπροσαρμογές προς τα πάνω στους ναύλους της, ακολουθώντας την ευρύτερη ανοδική τάση της αγοράς.

UNCUT

Το εβδομαδιαίο podcast συνεντεύξεων

με την **Ελισάβετ Γεωργίου**

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κόβουν εστιατόρια, ψώνια για ρούχα και ταξίδια

Τον ίδιο όγκο προϊόντων αγοράζουν τα τελευταία 20 χρόνια στην Ελλάδα οι καταναλωτές, σε μια μέση τιμή όμως υψηλότερη κατά 30% σε σύγκριση με 20 χρόνια πριν, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε πρόσφατα η NielsenIQ στο ετήσιο συνέδριό της «Shopper Trends».

Αν και οι τιμές υποχώρησαν στη διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας, οι διαδοχικές κρίσεις από τα μέσα του 2021 (εφοδιαστική, ενεργειακή – πληθωριστική κρίση λόγω πολέμου στην Ουκρανία και η νέα κρίση τώρα) εκτόξευσαν τις τιμές των βασικών ειδών σούπερ μάρκετ και συνολικά το κόστος ζωής στα ύψη. Μόνο σε σχέση με το 2022, όταν ξέσπασε ο πόλεμος στην Ουκρανία, οι τιμές των τροφίμων είναι υψηλότερες, με βάση

αναφοράς εισοδήματος (το 2024) σε 14,9% από 14% το 2024, υποφαρίζοντας το υψηλό πενταετές που είχε καταγραφεί το 2020. Μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα μαζί με τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία είναι οι τρεις χώρες με διψήφιο ποσοστό πληθωρισμού σε υλική ή κοινωνική στέρση.

Αύξηση για δεύτερη συνεχή χρονιά σημείωσε και το ποσοστό του πληθωρισμού σε κίνδυνο φτώχειας, φτάνοντας στο 27,5% το 2025 από 26,9% το 2024 και αποτελώντας το δεύτερο υψηλότερο στην Ε.Ε. μετά τη Βουλγαρία (30%). Το ποσοστό φτώχειας, μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις (συντάξεις, επιδόματα κ.ο.κ.), παρέμεινε στα επίπεδα του 2024 και το 2025, 19,6%, από 18,9% το 2023.

Δεδομένων των παραπάνω η λιτότητα, σύμφωνα με έρευνα που διενήργησε η εταιρεία Circa, γίνεται τρόπος ζωής για μεγάλη μερίδα των νοικοκυριών στην Ελλάδα. Ποιες είναι οι στρατηγικές αντιμετώπισης του κόστους ζωής; Το 84% επισκέπτεται λιγότερο συχνά τα εστιατόρια, κάτι άλλωστε που καταγράφηκε και στον μειωμένο τζίρο της εστίασης το 2025. Επίσης, το 84% δαπανά λιγότερα χρήματα για είδη ένδυσης - υπόδησης, το οποίο επίσης αποτυπώθηκε στον τζίρο του παραδοσιακού λιανεμπορίου την προηγούμενη χρονιά, το 81% μειώνει τις δαπάνες για διασκέδαση, το 79% περιορίζει τα ταξίδια και τις διακοπές.

Σημαντικές αλλαγές καταγράφονται στην καταναλωτική συμπεριφορά και σε ό,τι αφορά τις αγορές από τα σούπερ μάρκετ, με την αξία πλέον να κερδίζει τη μάρκα. Το 60% των καταναλωτών δηλώνει ότι αγοράζει κυρίως προϊόντα που βρίσκονται σε προσφορά.

Σημαντικές αλλαγές καταγράφονται στην καταναλωτική συμπεριφορά. Το 60% των καταναλωτών δηλώνει ότι αγοράζει κυρίως προϊόντα που βρίσκονται σε προσφορά.

Οι τιμές των τροφίμων σε σχέση με το 2020 είναι υψηλότερες κατά 37,81%.

τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, κατά 22%, ενώ σε σύγκριση με το 2020 είναι υψηλότερες κατά 37,81%.

Το παραπάνω άλλωστε εξηγεί εν πολλοίς –και παρά το γεγονός της υποδύλωσης των πραγματικών εισοδημάτων– γιατί η Ελλάδα βρέθηκε το 2025 στην τελευταία θέση μαζί με τη Βουλγαρία μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ό,τι αφορά το κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε μόνιμες αγοραστικές δυνάμεις και δη στο 68% του μέσου ευρωπαϊκού όρου. Δεν είναι τυχαίο, εξάλλου, ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε πρόσφατα η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) το ποσοστό του πληθωρισμού με σοβαρές υλικές και κοινωνικές στερήσεις ανήλθε το 2025 (με έτος

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Πάνω από τρία εκατομμύρια πολίτες θα υποστούν φέτος –ή και φέτος– πραγματική μείωση εισοδήματος. Διότι ενώ με την ανακοίνωση του κατώτατου μισθού ολοκληρώθηκε η εισοδηματική πολιτική για το 2026, πράγμα που σημαίνει ότι αυτό που ήταν να δοθεί σε επίπεδο αύξησης εισοδήματος δόθηκε, στο μέτωπο των τιμών ο φόβος των ανατιμήσεων γίνεται ολοένα και μεγαλύτερος. Από τώρα είναι σαφές ότι το σύνολο των συνταξιούχων, σημαντικός αριθμός δημοσίων υπαλλήλων –κυρίως αυτοί που δεν έχουν παιδιά ή έχουν ένα– αλλά και αρκετές δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, δεν θα καταφέρουν να καλύψουν το αυξημένο κόστος ζωής λόγω του πολέμου.

Μέσα στην εβδομάδα θα ανακοινωθούν τα στοιχεία του πληθωρισμού για τον Μάρτιο και οι πιθανότητες να αποτυπωθεί ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 3% είναι πολύ αυξημένες μετά την ξέφρενη πορεία των τιμών των καυσίμων μέσα στον μήνα που πύγχει. Αυτό σημαίνει ότι η πρόβλεψη που έχει γίνει στον προϋπολογισμό του 2026 για συγκράτηση του πληθωρισμού –σε μέσο ετήσιο επίπεδο– στο 2,1% είναι ήδη εκτός στόχων. Ήδη προγραμματίζεται στο τέλος του μήνα, στο πλαίσιο κατάρσεως των επικαιροποιημένων εκτιμήσεων στην Κομισιόν (σ.σ. μετά το Πάσχα υποβάλλουμε το Annual Progress Report) να αναθεωρηθεί προς τα πάνω ο ετήσιος στόχος και μάλιστα πάνω από το 3%. Αυτό θα είναι και το ποσοστό

Στη χειρότερη θέση με τις μεγαλύτερες απώλειες συνταξιούχοι, δημόσιοι υπάλληλοι χωρίς παιδιά ή με ένα και εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα χωρίς συλλογική σύμβαση.

με το οποίο θα πρέπει να συγκριθούν οι καθαρές μεταβολές των εισοδημάτων, δηλαδή αυτές που προκύπτουν μετά την αφαίρεση των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών. Η άσκηση δείχνει ότι οι συνταξιούχοι θα μείνουν κάτω από τον πήχυ. Επίσης, δεν θα τον περάσουν όσοι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα μείνουν χωρίς συλλογική σύμβαση, αλλά και μεγάλος αριθμός δημοσίων υπαλλήλων που δεν πήραν έμμεση αύξηση στα καθαρά τους μέσα από την αλλαγή της φορολογικής κλίμακας.

Το σύνολο των συνταξιούχων της χώρας αναμένεται να υποστεί φέτος μείωση του πραγματικού εισοδήματος, καθώς η αύξηση που δόθηκε στο καθαρό εισόδημα θα είναι μικρότερη του πληθωρισμού. Τα 2,52 εκατομμύρια πολίτες που έχουν αποσυρθεί από την «νεργή δράση», έλαβαν αύξηση 2,4% μόνο στο μεικτό ποσό των κύριων συντάξεων. Επίσης, όσοι υπόκεινται στη λεγόμενη προσωπική διαφορά είδαν την κύρια σύνταξή τους να αυξάνεται κατά 1,2% λόγω της κατάργησης του 50% της «ποινή». Ακόμη και γι' αυτούς που έλαβαν ολόκληρο το 2,4%, η πραγματική καθαρή αύξηση στο εισόδημα είναι πολύ μικρότερη. Αν υποθέσουμε ότι ένας συνταξιούχος λαμβάνει 1.000 ευρώ κύρια

Ποιοι χάνουν τη μάχη με τον πληθωρισμό

Μείωση πραγματικού εισοδήματος για πάνω από τρία εκατομμύρια πολίτες φέτος

Οι δικαιούχοι του κατώτατου μισθού αντιστοιχούν μόλις στο ένα πέμπτο των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα. Άρα, δύο εκατομμύρια ιδιωτικοί υπάλληλοι περιμένουν την υπογραφή κάποιας συλλογικής σύμβασης. Οποιοι μείνουν χωρίς συλλογική σύμβαση, άρα χωρίς αύξηση στα μεικτά, είναι προφανές ότι θα έχουν και τη μεγαλύτερη πραγματική απώλεια εισοδήματος.

σύνταξη μεικτά και 200 ευρώ επιτοκορική, από την 1/1/2026 πήρε αύξηση 24 ευρώ, δηλαδή το 2,4% των 1.000 ευρώ. Στα 1.200 ευρώ όμως που είναι το σύνολό του εισοδήματος, η 24 ευρώ αντιστοιχούν σε 2%. Και για τους επαγγελματίες στην προσωπική διαφορά σε μόλις 1%. Αυτά τα ποσοστά ήταν

ούτως ή άλλως χαμηλότερα από τον προβλεπόμενο πληθωρισμό του 2026 και πριν από τον πόλεμο. Τώρα, απλώς θα μεγαλώσει η «ζημιά», δηλαδή η απόσταση της πραγματικής αύξησης του μισθού από την αντίστοιχη θετική μεταβολή του κόστους διαβίωσης.

Στους δημοσious υπαλλήλους, το κριτήριο για το αν θα μπορούσει τον καθαρό μισθό του να αυξημένο κόστος ζωής έστω και οριακά, είναι ο αριθμός των παιδιών του. Στον γενικό πληθυσμό των δημοσίων υπαλλήλων (σ.σ. εξαιρουμένων δηλαδή ενστόλων και άλλων ειδικών ομάδων που

έλαβαν ονομαστικές αυξήσεις και στον μισθό του Ιανουαρίου), η μεικτή αύξηση των 40 ευρώ υπολείπεται σχεδόν για όλους (πλην των νεοεισερχομένων) του πληθωρισμού. Τα 1.807 ευρώ μεικτά υπαλλήλου τεχνολογικής εκπαίδευσης χωρίς θέση ευθύνης με 20 χρόνια προϋπηρεσίας και δύο παιδιά, γίνονται τον Απρίλιο 1.847 ευρώ. Και τα καθαρά, από 1.290 ευρώ τον Δεκέμβριο, γίνονται τώρα 1.350 καθώς είχε προηγηθεί η αύξηση στα 1.324 ευρώ τον Ιανουάριο λόγω της ενεργοποίησης της νέας φορολογικής κλίμακας. Έτσι, στα καθαρά του, ο μισθωτός του Δημοσίου με τα δύο παιδιά, φτάνει να λαμβάνει αύξηση 4,65%, ποσοστό που συγκεντρώνει αρκετές πιθανότητες να είναι μεγαλύτερο από τον πληθωρισμό του 2026. Δεν ισχύει το ίδιο για τον εργαζόμενο στο Δημόσιο χωρίς παιδιά. Τα 2.159 ευρώ που είναι ο μεικτός μισθός του, έγιναν τώρα 2.199 ευρώ. Και τα καθαρά, από τα 1.469 ευρώ τον Δεκέμβριο, ανέβηκαν στα 1.485 ευρώ και τώρα στα 1.508 ευρώ. Άρα, η μεικτή αύξηση είναι 1,85% και η καθαρή 2,65%. Αυτά τα ποσοστά είναι ήδη από το πρώτο τρίμηνο χαμηλότερα από τον ρυθμό μεταβολής των τιμών.

Στον ιδιωτικό τομέα, η καθαρή ποσοστιαία αύξηση του κατώτατου μισθού διαμορφώνεται περίπου στο 3,7% (σ.σ. είναι τα 28 ευρώ που δίδονται καθαρά, ενώ η μεικτή αύξηση είναι λίγο μεγαλύτερη από το 4,55%. Το αν θα φτάσει ο πληθωρισμός σε αυτό το επίπεδο, θα φανεί το επόμενο διάστημα αν και οι ειδικοί το θεωρούν πολύ πιθανό ειδικά αν παρα-

Η πρόβλεψη που έχει γίνει στον προϋπολογισμό του 2026 για συγκράτηση του πληθωρισμού –σε μέσο ετήσιο επίπεδο– στο 2,1% είναι ήδη εκτός στόχων.

ταθεί –πόσο μάλλον αν ενταθεί– ο πόλεμος. Για τους δικαιούχους του κατώτατου μισθού, υπάρχει μια ιδιαιτερότητα: γι' αυτούς ο δείκτης τιμών καταναλωτή τρέχει με μεγαλύτερη ταχύτητα από τον γενικό δείκτη τιμών καθώς οι χαμηλόμισθοι διαθέτουν πολύ μεγαλύτερο κομμάτι του μισθού τους για διατροφή, στέγαση και μεταφορές. Δηλαδή για προϊόντα και υπηρεσίες στα οποία καταγράφονται οι μεγαλύτερες ανατιμήσεις. Για παράδειγμα, ήδη από τον Φεβρουάριο, ο πληθωρισμός των τροφίμων «τρέχει» με ποσοστό άνω του 5%. Και ένα νοικοκυριό χαμηλόμισθων μπορεί να διαθέτει ακόμη και πάνω από το 25%-30% του συνολικού εισοδήματος για την κάλυψη της συγκεκριμένης ανάγκης.

Οι δικαιούχοι του κατώτατου μισθού αντιστοιχούν μόλις στο ένα πέμπτο των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα. Άρα, δύο εκατομμύρια ιδιωτικοί υπάλληλοι περιμένουν την υπογραφή κάποιας συλλογικής σύμβασης, όπως συνέβη προ ημερών με τον κλάδο του επισιτισμού για τους 400.000 εργαζομένους σε αυτόν. Οποιοι μείνουν χωρίς συλλογική σύμβαση, άρα χωρίς αύξηση στα μεικτά, είναι προφανές ότι θα έχουν και τη μεγαλύτερη πραγματική απώλεια εισοδήματος.

Ο ηλεκτρικός θέλει να γίνει μετρό

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Μια συνολική «μεταμόρφωση» ώστε –κάποια στιγμή– οι υπηρεσίες του να μοιάζουν στο μετρό της Αθήνας, επικειρούν οι ΣΤΑΣΥ στον ιστορικό ηλεκτρικό (Κηφισιά - Πειραιάς), ο οποίος συχνά εμφανίζει εικόνα παρακμής, εξαιτίας των βλαβών, των παλιών και βρώμικων συρμών, των αραίων δρομολογίων και της γενικότερης αργής προσαρμογής του στον 21ο αιώνα. Το σιδηροδρομικό βέλαι για τη στροφέ του ΗΣΑΠ σε υπηρεσίες που παραπέμπουν στο σάφας πιο σύγχρονο μετρό της Αθήνας μόνο εύκολο δεν είναι, αφού, πέραν της αποεπένδυσης των προηγούμενων ετών, έργα όπως η αναβάθμιση 14 συρμών που κυκλοφορούν στο δίκτυο εδώ και 40 χρόνια, εμφανίζουν τεράστιες καθυστερήσεις και κινούνται με ρυθμούς χελώνας.

«Ο πρώτος στόχος είναι να αυξησουμε τη συχνότητα των δρομολογίων από 7 λεπτά στα 4,5 λεπτά τις ώρες αιχμής και όπου χρειάζεται», αναφέρουν

στην «Κ» ανώτατες πηγές, εξηγώντας πως η κατάσταση των συρμών τα τελευταία χρόνια έχει λειτουρήσει αποτρεπτικά για αρκετούς επιβάτες. «Υπάρχει κόσμος που δεν χρησιμοποιεί τον ηλεκτρικό εξαιτίας της κατάστασης των συρμών. Το 2019, περίπου 300.000 επιβάτες έπαιρναν τον ηλεκτρικό ημερησίως, τώρα έχουν μειωθεί σε 200.000». Μπορεί αυτό να οφείλεται και στην επέκταση της γραμμής 3 προς τον Πειραιά, αλλά από τις ΣΤΑΣΥ εκτιμούν πως ο ΗΣΑΠ (γραμμή 1) θα ξαναγίνει πόλος έλξης για τους επιβάτες, εάν αναβαθμιστούν οι υπηρεσίες του. Σήμερα, στον ΗΣΑΠ κυκλοφορούν με το ζόρι τις ώρες αιχμής 19 συρμοί, ενώ τα καλοκαίρια η θερμοκρασία σε 4 «γαλλικούς» συρμούς που δεν έχουν κλιματισμό είναι αφόρητη, με αποτέλεσμα να αξιοποιούνται λιγότερο τις συγκεκριμένες ώρες.

Το 2024, οι επιβιβάσεις στον ΗΣΑΠ ήταν 69,9 εκατ. από 64,8 εκατ. το 2023, ωστόσο το συγκοινωνιακό έργο μειώνεται, αφού τα

Ριζικό «λίφτινγκ» στην ιστορική γραμμή Κηφισιά - Πειραιάς. Τα δρομολόγια θα γίνουν πιο συχνά τις ώρες αιχμής. Αναβαθμίζονται σταθμοί και συρμοί.

εκτελεσθέντα δρομολόγια από 102.442 το 2023 μειώθηκαν σε 96.455 ένα χρόνο αργότερα.

«Θέλουμε να προσφέρουμε υπηρεσίες αντίστοιχες του μετρό», διαμνύουν, καθώς μιλούν για τις παρεμβάσεις, κάποιες εκ των οποίων χρειάζονται χρόνο. Το 2025, σύμφωνα με στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η «Κ», οι επικυρώσεις εισιτηρίων στον ΗΣΑΠ σημειώσαν αύξηση 5% και ανήλθαν στα 59,22 εκατ. έναντι 56,42 εκατ. το 2024. Επίσης, οι επικυρώσεις του Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2026 σε όλο το δίκτυο των ΣΤΑΣΥ (ΗΣΑΠ, μετρό,

τραμ) σημείωσαν άνοδο 4,02% συγκριτικά με πέρυσι.

Το σιδηροδρομικό ενίσχυσης των δρομολογίων μπορεί να το κερδίσει εφόσον, από τα έργα ύψους περίπου 150 εκατ. που προγραμματίζουν οι ΣΤΑΣΥ τα επόμενα χρόνια στον ηλεκτρικό, προχωρήσουν οι ανακαινίσεις και οι ανακατασκευές συρμών.

Η διοίκηση εκτιμά ότι από το 2027 και μετά, τα δρομολόγια των συρμών θα αρχίσουν να αυξάνονται, ενώ, όταν οι 14 συρμοί του 1983-1985 επιτέλους ανακατασκευαστούν στο σύνολό τους, θα φτάσουν στα 5 λεπτά. Ο πρώτος αναμένεται να παραληφθεί την άνοιξη, και μετά τις δοκιμές να μπει σε κυκλοφορία το καλοκαίρι, ενώ στόχος είναι να ακολουθήσει η τμηματική παράδοση των υπόλοιπων 13. Στα πλάνα είναι και η ανακαίνιση 10 συρμών που κυκλοφορούν από το 1993-1995 με αίτημα χρηματοδότησης από το κοινωνικό κλιματικό ταμείο, ενώ σε εξέλιξη είναι και η επισκευή 8 παροπλισμένων συρμών από το 2012, λόγω βλα-

Το 2019, περίπου 300.000 επιβάτες χρησιμοποιούσαν τον ηλεκτρικό ημερησίως. Σήμερα έχουν μειωθεί σε 200.000.

Πρώτες επιπτώσεις της νέας κρίσης στις επιχειρήσεις

Διαταραχές στην ελληνική αγορά, από τα πλαστικά και τις ζωοτροφές μέχρι το hardware και τα ξενοδοχεία. Τι λένε Έλληνες επιχειρηματίες για τα προβλήματα στην παραγωγή και τις ανατιμήσεις

Ο Πειραιάς, ο οποίος για χρόνια αποτελούσε την πρώτη πύλη εισόδου της Ευρώπης για τα πλοία που διέσχιζαν το Σουέζ, βιώνει σήμερα μια ιδιότυπη γεωγραφική υποβάθμιση, καθώς τα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων εκτελούν πλέον τον περίπλου της Αφρικής.

Σε άνοδο οι τιμές πρώτων υλών

Σύμφωνα με επιχειρηματίες της ελληνικής βιομηχανίας πλαστικών, η μειωμένη ροή πρώτων υλών από τα διυλιστήρια του Κόλπου έχει αρχίσει ήδη να οδηγεί σε άνοδο των τιμών των πολυμερών, με τους αναλυτές να εκτιμούν με βάση προηγούμενες κρίσεις ότι οι αυξήσεις θα μπορούσαν να αγγίζουν ακόμα και το 38% μέσα σε λίγες εβδομάδες.

Προβλήματα σε ζωοτροφές και λιπάσματα

Η διαταραχή αγγίζει πλέον και τον πυρήνα της πρωτογενούς παραγωγής στην Ελλάδα, με τις πρώτες αυξήσεις στις ζωοτροφές να είναι ήδη γεγονός λόγω της αναμενόμενης έλλειψης σε λιπάσματα. «Η κατάσταση έχει ξεφύγει εντελώς και δεν ξέρω τι θα ταΐσω τα κοτόπουλα», εξηγεί μεγάλος κτηνοτρόφος από τη βόρεια Ελλάδα.

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Η **γεωπολιτική** κρίση στον Περσικό Κόλπο, με το παρατεταμένο κλείσιμο των Στενών του Ορμούζ, βαραίνει πλέον και τους υπεύθυνους προμηθειών αλλά και τα λογιστήρια ελληνικών επιχειρήσεων, δημιουργώντας ένα κλίμα συνεχούς αβεβαιότητας. Παρατηρώντας τη ροή των δεδομένων, γίνεται σαφές ότι η ανησυχία δεν εντοπίζεται πλέον μόνο στην οριζόντια αύξηση της τιμής του πετρελαίου και του ενεργειακού κόστους συλλήβδην, αλλά σε μια βαθιά διάβρωση της συνδεσιμότητας και της λειτουργίας των εφοδιαστικών αλυσίδων που επηρεάζει κλάδους από τον τουρισμό μέχρι τη βαριά βιομηχανία και την πληροφορική.

Η περίπτωση Ελλήνων ξενοδόχων που αναζητούν εποχικό προσωπικό από τις Φιλιππίνες για το καλοκαίρι αποτελεί χαρακτηριστική μικρογραφία αυτής της πραγματικότητας, καθώς η δυσκολία μετακίνησης εργατικού δυναμικού αναδεικνύεται σε μείζον λειτουργικό εμπόδιο. «Δεν ξέρω από πού θα φέρω κόσμο φέτος, καθώς είναι απαγορευτικό πλέον το κόστος των εισιτηρίων για να φέρω από τις Φιλιππίνες εργαζομένους για το καλοκαίρι», σημειώνει στην «Καθημερινή» ξενοδόχος με πολλές εκατοντάδες δωμάτια στα Δωδεκάνησα. Πράγματι, σύμφωνα με στοιχεία της Διεθνούς Ένωσης Αεροπορικών Μεταφορών (IATA), η αναγκαστική εκτροπή των πτήσεων από τη Νοτιοανατολική Ασία λόγω του κλειστού εναέριου χώρου πάνω από την εμπόλεμη ζώνη έχει αυξήσει τον χρόνο πτήσης, γεγονός που έχει οδηγήσει σε εκτίναξη των τιμών των εισιτηρίων.

Η πίεση επεκτείνεται στην εφοδιαστική αλυσίδα των ελληνικών λιμανιών, όπου η έννοια της ταχείας συνδεσιμότητας δοκιμάζεται. «Περίμενα πρώτες ύλες πριν από μια βδομάδα, αλλά όπως πάνε τα πράγματα μπορεί να χρειαστώ και ένα μήνα ακόμα, με αποτέλεσμα να είναι πιθανόν πλέον να κλείσω μία γραμμή παραγωγής», αναφέρει στην «Καθημερινή» διευθυντής εργοστασίου παραγωγής χρωμάτων στην Ανατολική Αττική. Επιπλέον, ο ίδιος επιχειρηματίας δεν μπορεί να εξάγει πλέον εύκολα τα προϊόντα του προς την περιοχή της Μέσης και Απω Ανατολής όπου πραγματοποιεί μεγάλο μέρος της δραστηριότητάς του. Ο Πειραιάς, ο οποίος για χρόνια αποτελούσε την πρώτη

πύλη εισόδου της Ευρώπης για τα πλοία που διέσχιζαν το Σουέζ, βιώνει σήμερα μια ιδιότυπη γεωγραφική υποβάθμιση, καθώς τα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων εκτελούν πλέον τον περίπλου της Αφρικής υπό τον φόβο επιθέσεων από τους φιλοϊρανοούς αντάρτες Χούθι της Υεμένης. Στοιχεία ναυλομεσιτικών συμβούλων δείχνουν ότι ο χρόνος παράδοσης για ένα εμπορευματοκιβώτιο από τη Σαγκάι στον Πειραιά αυξάνεται από τις 28 ημέρες που τυπικά χρειαζόταν. Αυτή η καθυστέρηση προκαλεί αναταραχή στην ελληνική μεταποίηση, καθώς οι επιχειρήσεις που εξαρτώνται από εισαγόμενα πρόσθετα και πολυμερή, όπως μονάδες παραγωγής πλαστικών, αντιμετωπίζουν καθυστερήσεις που μεταφράζονται σε αυξήσεις κόστους. Παράλληλα, σύμφωνα με επιχειρηματίες της ελληνικής βιομηχανίας πλαστικών, η μειωμένη ροή πρώτων υλών από τα διυλιστήρια του Κόλ-

που έχει αρχίσει ήδη να οδηγεί σε άνοδο των τιμών των πολυμερών, με τους αναλυτές να εκτιμούν με βάση προηγούμενες κρίσεις ότι οι αυξήσεις θα μπορούσαν να αγγίζουν ακόμα και το 38% μέσα σε λίγες εβδομάδες. Η διαταραχή αγγίζει πλέον και τον πυρήνα της πρωτογενούς παραγωγής στην Ελλάδα, με τις πρώτες αυξήσεις στις ζωοτροφές να είναι ήδη γεγονός λόγω της αναμενόμενης έλλειψης σε λιπάσματα. «Η κατάσταση έχει ξεφύγει εντελώς και δεν ξέρω τι θα ταΐσω τα κοτόπουλα», εξηγεί μεγάλος κτηνοτρόφος από τη βόρεια Ελλάδα. Η περιοχή του Περσικού είναι ένας από τους μεγαλύτερους παραγωγούς ουρίας και αμμωνίας, βασικών συστατικών για τα αζωτοϋκά λιπάσματα και η δυσκολία στις εξαγωγές τους απειλεί με μεγάλες αυξήσεις τιμών των λιπασμάτων στην ελληνική αγορά σε μια περίοδο που οι καλλιεργητές τα χρειάζονται άμεσα. «Αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε σε μια φάση

όπου οι προμηθευτές μάς στέλνουν τιμοκαταλόγους με ισχύ μόλις λίγων ημερών, με αυξήσεις κι αυτοί, καθώς φοβούνται ότι η επόμενη παραλαβή πρώτων υλών από τον Κόλπο μπορεί να έρθει πολύ αργά», αναφέρει χαρακτηριστικά στέλεχος μεγάλης μονάδας παραγωγής ζωοτροφών. Αυτό προκαλεί αλυσιδωτές επιπτώσεις στην παραγωγή καλαμποκιού και κριθαριού, με τους αγρότες να ανησυχούν ότι η έλλειψη επαρκούς λιπανσης θα οδηγήσει σε μειωμένες σοδείες. Η ανησυχία αυτή μεταφράζεται και σε μεγάλη αύξηση του κόστους λειτουργίας των κτηνοτροφικών μονάδων, των πτηνοτροφείων αλλά και των μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας. «Αν η κρίση στα Στενά δεν εκτονωθεί άμεσα, το κόστος για το κρέας, τα κοτόπουλα και τα ψάρια ιχθυοτροφείου θα ξεφύγει από κάθε έλεγχο, αφού οι ανατιμήσεις στις τροφές είναι προληπτικές αλλά ήδη πολύ αισθητές», συμπληρώνει υπεύ-

θυνος προμηθειών μεγάλης αλυσίδας λιανικού εμπορίου. Την ίδια στιγμή, ο κλάδος της συσκευασίας βρίσκεται σε κατάσταση αναμονής, με το κόστος στις χάρτινες συσκευασίες να παρουσιάζει αυξητικές τάσεις. Παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα διαθέτει παραγωγή και υπάρχουν ακόμα αποθέματα, οι βοηθητικές ύλες και τα χημικά πρόσθετα που απαιτούνται για την ανθεκτικότητα του χαρτονιού εισάγονται σε μεγάλο βαθμό από την Ασία και τη Μέση Ανατολή και αναμένεται να εμφανίσουν έλλειψη σε περίπτωση παράτασης της κρίσης. Οι καθυστερήσεις στις παραδόσεις έχουν ήδη οδηγήσει σε αύξηση της τάξης του 15% στο κόστος του χαρτονιού, αναφέρουν πηγές της αγοράς. Στον τομέα των εξαγωγών, η κατάσταση περιπλέκεται ομοίως από την εκτίναξη των ασφαλιστρών πολέμου (War Risk Insurance) για τα πλοία που προσεγγίζουν την ευρύ-

τερη περιοχή του Κόλπου, τα οποία σύμφωνα με τη Lloyd's Market Association έχουν αυξηθεί από το 0,05% στο 0,8% της αξίας του κύτους. «Είναι οδυνηρό να έχεις το προϊόν έτοιμο στις αποθήκες και να μην μπορείς να το στείλεις γιατί το κόστος της μεταφοράς εκμηδενίζει το κέρδος σου», εξομολογείται εξαγωγέας αγροτικών προϊόντων, εξηγώντας ότι πολλοί επιλέγουν να διαθέσουν τα προϊόντα τους στην εγχώρια αγορά σε χαμηλές τιμές, προκαλώντας αναστάτωση στον ανταγωνισμό και πίεση στους παραγωγούς που δεν εξάγουν. Την ίδια ώρα, Έλληνες διαχειριστές κεφαλαίων του Λονδίνου που εργάζεται σε μεγάλο ξένο οίκο, εκμυστηρεύεται πως η γεωπολιτική αστάθεια απειλεί να επιβραδύνει τις επενδυτικές ροές των χωρών του Κόλπου προς μεγάλα έργα υποδομών και real estate συμπεριλαμβανομένων κάποιων στην Ελλάδα. Ακόμη και ο κλάδος των συνεδρίων και του επαγγελματικού τουρισμού στην Αθήνα ανησυχεί ότι μπορεί να δεχτεί πιέσεις λόγω της αντίληψης του κινδύνου. Οι διεθνείς εταιρείες διαχείρισης κινδύνου έχουν αναβαθμίσει το επίπεδο επικινδυνότητας για την Ανατολική Μεσόγειο, με αποτέλεσμα οι διοργανωτές μεγάλων συνεδρίων να φοβούνται ότι θα υπάρξει μείωση της συμμετοχής από το εξωτερικό. Ακόμα δυσκολότερη και πολύ πιο πραγματική είναι ήδη η κατάσταση για εταιρείες κρουαζιέρας, τα πλοία των οποίων είναι αποκλεισμένα στον Περσικό και δεν μπορούν να έρθουν στις ελληνικές θάλασσες με αποτέλεσμα να ακυρώνονται διαδοχικά κρουαζιέρες. Ένα άλλο πεδίο προβληματισμού αναδύεται στον κλάδο της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών. Η καθυστέρηση στις παραδόσεις hardware, όπως servers και εξαρτημάτων δικτύωσης που κατασκευάζονται στην Ασία, προκαλεί ανησυχία για την πορεία έργων ψηφιακού μετασχηματισμού. Επικεφαλής μεγάλης επώνυμης αλυσίδας συμβούλων αναφέρει πως μαθαίνει για καθυστερήσεις στην παράδοση κρίσιμου εξοπλισμού, με αποτέλεσμα καθυστερήσεις στην τεχνολογική αναβάθμιση υποδομών ελληνικών επιχειρήσεων. Με απλά λόγια, η ελληνική επιχειρηματικότητα καλείται πλέον να διαχειριστεί τις αθέατες μέχρι τώρα επιπτώσεις μιας κρίσης που δείχνει πόσο ευάλωτη είναι στην πραγματικότητα η οικονομία στις διεθνείς γεωπολιτικές αναταράξεις.

Δημήτρης Κ. Μέλισσας & Χρίστης Θ. Λοττίδης

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η Δημοκρατία προϋποθέτει διαφάνεια, προϋποθέτει την τήρηση των κανόνων, που η ίδια έχει θεσπίσει, άσχετα με το τι θέλει να ακούσει ο κάθε πολίτης

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ
ΑΘΗΝΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αθήνα
• Ιπποκράτους 23 | Τ.Κ. 10679
• Κ. Λουκάρεως 29 και Μομφεράτου 154 | Τ.Κ. 11475
Θεσσαλονίκη
• Φράγκων 1 | Τ.Κ. 54626
• Εθ. Αρμών 42 | Τ.Κ. 54621
Λευκωσία
• Νικολάου Σαρπιδόου 2 Γωνία ☒ Λεωφ. Λυκαβητού, 2401 Έγκωμη

€22

www.sakkoulas.gr

Νέα οικιστική ανάπτυξη στην Πάφο

Πρωταγωνίστρια η Πάφος στις τιμές πώλησης οικιών το 2025 – Στη δεύτερη θέση όσον αφορά τη συνολική αξία των πωλήσεων

Της **ΑΝΝΑΣ ΠΟΛΥΒΙΟΥ**

Στην καρδιά της Πάφου, σε μια από τις πιο περιζήτητες περιοχές της πόλης, μία νέα οικιστική και εμπορική ανάπτυξη βρίσκεται στα σκαριά, το Pafilia Plaza. Σε κοντινή απόσταση από σημαντικές αστικές και τουριστικές αρτηρίες, το έργο φιλοδοξεί να επαναπροσδιορίσει την περιοχή της Κάτω Πάφου, με την τοποθεσία του να αποτελεί σημαντικό στοιχείο και για επενδυτικό ενδιαφέρον.

Επενδυτικός χαρακτήρας Πάφου

Η Πάφος τα τελευταία χρόνια έχει αναδειχθεί σε έναν από τους πλέον δυναμικούς και ελκυστικούς επενδυτικούς προορισμούς στην κυπριακή αγορά ακινήτων, προσελκύνοντας έντονο ενδιαφέρον τόσο από εγχώριους όσο και από διεθνείς αγοραστές. Ο συνδυασμός φυσικής ομορφιάς, υψηλής ποιότητας ζωής και αυξανόμενης ζήτησης για σύγχρονες αναπτύξεις δημιουργεί ένα περιβάλλον ιδιαίτερα ευνοϊκό για επενδύσεις, με έμφαση σε έργα υψηλών προδιαγραφών.

Πιο συγκεκριμένα, το 2025 η επαρχία κατέγραψε 1.078 πωλήσεις καινούργιων κατοικιών, εκ των οποίων οι 673 αφορούσαν διαμερίσματα και οι 405 οικίες. Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι η Πάφος κατατάσσεται στη δεύτερη θέση παγκύπρια ως προς τη συνολική αξία πωλήσεων, η οποία ανήλθε στα 503,2 εκατ. ευρώ, καταδεικνύοντας τη δυναμική της αγοράς και τη συνεχή εισροή επενδυτικών κεφαλαίων.

Αξιοσημείωτο είναι το ιδιαίτερο μοτίβο κατανομής της αξίας των συναλλαγών, καθώς οι οικίες κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο, φτάνοντας τα 287,8 εκατ. ευρώ (57,2%), έναντι 215,4 εκατ. ευρώ (42,8%) για τα διαμερίσματα. Η τάση αυτή αντικατοπτρίζει τη σαφή προτίμηση της αγοράς προς μεγαλύτερης αξίας ακίνητα και ενισχύει τον χαρακτήρα της περιοχής ως προορισμού για ποιοτική και πολυτελή κατοικία.

Επιπλέον, η Πάφος καταγράφει τις υψηλότερες τιμές πώλησης οικιών στην ελεύθερη Κύπρο, με μέσο όρο τις 710.000 ευρώ, ξεπερνώντας τις παραδοσιακά ισχυρές αγορές όπως είναι η Λεμεσός. Παράλληλα, και η αγορά

διαμερισμάτων κινείται σε υψηλά επίπεδα, με μέση τιμή τις 320.000 ευρώ, γεγονός που κατατάσσει την επαρχία ως τη δεύτερη ακριβότερη μετά τη Λεμεσό. Μέσα σε αυτό το δυναμικά αναπτυσσόμενο περιβάλλον, δημιουργούνται οι ιδανικές προϋποθέσεις για νέες οικιστικές και εμπορικές επενδύσεις που ανταποκρίνονται στις αυξανόμενες απαιτήσεις της αγοράς.

Pafilia Plaza

Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η ανάπτυξη του Pafilia Plaza, ενός νέου έργου μικτής χρήσης που αναπτύσσεται στην καρδιά της Πάφου, και πιο συγκεκριμένα στην περιοχή της Κάτω Πάφου. Το έργο αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της σύγχρονης τάσης για ενιαίες αναπτύξεις που συνδυάζουν οικιστικές και εμπο-

Η ανάπτυξη, με οριζοντα ολοκλήρωσης τον Ιούλιο του 2028, περιλαμβάνει δύο οικιστικά κτίρια έξι ορόφων με 78 διαμερίσματα συνολικά.

ρικές χρήσεις, ανταποκρινόμενες στις ανάγκες μιας πιο σύνθετης και λειτουργικής αστικής εμπειρίας.

Η ανάπτυξη, με οριζοντα ολοκλήρωσης τον Ιούλιο του 2028, περιλαμβάνει δύο οικιστικά κτίρια έξι ορόφων με 78 διαμερίσματα συνολικά, καθώς και ένα εμπορικό κτίριο στο ισόγειο, διαμορφώνοντας ένα ενιαίο περιβάλλον στο οποίο θα συνυπάρχουν κατοικία

Το Pafilia Plaza, ένα νέο έργο μικτής χρήσης, αναπτύσσεται στην Κάτω Πάφο και αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της σύγχρονης τάσης για ενιαίες αναπτύξεις που συνδυάζουν οικιστικές και εμπορικές χρήσεις.

και καθημερινές δραστηριότητες. Οι επιλογές διαμερισμάτων κυμαίνονται από σύγχρονα στούντιο μέχρι ευρύχωρα ρετιρέ τριών υπνοδωματίων που ξεπερνούν τα 240 τ.μ.

Το οικιστικό σκέλος έχει σχεδιαστεί με έμφαση στην ποιότητα διαβίωσης, περιλαμβάνοντας κοινόχρηστους χώρους, όπως ιδιωτική πισίνα και γυμναστήριο για τους ενοίκους, στοιχεία που αντικατοπτρίζουν τη γενικότερη κατεύθυνση της αγοράς προς πιο ολοκληρωμένα οικιστικά σύνολα. Ο πολυλειτουργικός χαρακτήρας του έργου ενισχύεται από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που θα φιλοξενηθούν στην ανάπτυξη, όπου θα υπάρχουν εμπορικά καταστήματα και καφετέρια, η οποία αναμένεται να λειτουργήσει ως σημείο συνάντησης για κατοίκους, εργαζομένους και επισκέπτες.

Κομβικό στοιχείο του έργου αποτελεί η τοποθεσία του, καθώς βρίσκεται σε άμεση εγγύτητα με το παραλιακό μέτωπο και βασικές υποδομές της πόλης, όπως το Kings Avenue Mall, το λιμανάκι και το Κάστρο της Πάφου, χώρους αναψυχής και τουριστικά σημεία ενδιαφέροντος, ενώ ταυτόχρονα βρίσκεται μόλις είκοσι λεπτά από το Διεθνές Αεροδρόμιο Πάφου. Το γεγονός αυτό ενισχύει τη λειτουργικότητα του τόσο σε επίπεδο κατοικίας όσο και επενδυτικής αξιοποίησης, με την επιλογή της συγκεκριμένης περιοχής να εντάσσεται στη γενικότερη τάση αναβάθμισης του αστικού πυρήνα της Πάφου.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η ενσωμάτωση αρχαιολογικών ευρημάτων που εντοπίστηκαν κατά τη φάση των εκσκαφών, τα οποία δια-

τηρούνται και ενσωματώνονται στο πλαίσιο του έργου, υπογραμμίζοντας τη διαχρονική σύνδεση της σύγχρονης ανάπτυξης με την ιστορική ταυτότητα της πόλης – λαμβάνοντας υπόψη πως η πόλη έχει αναγνωριστεί ως Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Συνολικά, το Pafilia Plaza αποτυπώνει τη στροφή της αγοράς προς πιο σύνθετα και πολυλειτουργικά έργα, τα οποία επιχειρούν να συνδυάσουν διαφορετικές χρήσεις σε ένα ενιαίο περιβάλλον. Παράλληλα, η ανάπτυξη αναδεικνύεται σε ένα επενδυτικό κομβικό σημείο για την περιοχή, προσφέροντας ευκαιρίες τόσο για ιδιοκατοίκηση όσο και για μακροπρόθεσμη επενδυτική αξιοποίηση, ενισχύοντας σταδιακά τον επαναπροσανατολισμό του αστικού τοπίου της Πάφου.

Με τον Ανδρέα Βιολάρη και τον Λούη Νικολάου

24SPORTS

Μεγάλη προσφορά κατοικιών με τιμή άνω των 200.000 ευρώ

Το 69% των επίδοξων αγοραστών, όμως, αναζητάει σπίτι αξίας έως 200.000 ευρώ

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Υπερδηλσία παρουσιάζεται η προσφορά κατοικιών άνω των 200.000 ευρώ σε σχέση με εκείνες που κοστίζουν έως το ποσό αυτό στην Αττική, τη στιγμή που η ζήτηση είναι η ακριβώς αντίθετη. Συγκεκριμένα, επτά στους 10 (69%) αγοραστές αναζητούν ακίνητα αξίας έως 200.000 ευρώ, όπως προκύπτει από έρευνα που πραγματοποίησε το Uniko, εταιρεία αγοραπωλησιών ακινήτων, που αποτελεί προϊόν της συνεργασίας ανάμεσα στην Εθνική Τράπεζα και στην Qualco. Η έρευνα παρουσιάστηκε στην εκδήλωση «Ελλάδα 2026. Επιχειρείν, Ακίνητα, Επενδύσεις», που διοργάνωσε ο επενδυτής και αναλυτής ακινήτων Ηλίας Παπαγεωργιάδης.

Με βάση τα ευρήματα του Uniko, μόλις το 18% των ενδιαφερόμενων αγοραστών αναζητάει ακίνητα αξίας άνω των 300.000 ευρώ, ενώ το 30% κινείται μέχρι τις 100.000 ευρώ. Πρόκειται για μια εμφανή αναντιστοιχία μεταξύ της ζήτησης και της προσφοράς, κάτι που εξηγεί σε μεγάλο βαθμό και τη δυσκολία πρόσβασης

Μόλις το 18% των ενδιαφερόμενων αγοραστών αναζητάει ακίνητα αξίας άνω των 300.000 ευρώ, σύμφωνα με έρευνα του Uniko.

της πλειονότητας των ενδιαφερομένων στην αγορά κατοικίας. Σύμφωνα με τον Γιώργο Γκιώκα, εκπρόσωπο του Uniko, «μελετήσαμε την περιοχή της Αττικής και με βάση τα στοιχεία διαπιστώσαμε πως η έλλειψη ακινήτων που οι αγοραστές να θεωρούν πιο προσιτά είναι μεγάλη, την ώρα που τα ακίνητα με τιμολόγηση πάνω από 200.000 ευρώ δείχνουν περισσότερα, ενώ πάνω από τις 400.000 ευρώ εντοπίζεται πλέον σημαντικά μεγαλύτερο διαθέσιμο stock σε σχέση με τη ζήτηση».

Στο πλαίσιο αυτό, όπως σημειώνει ο κ. Παπαγεωργιάδης, «υπάρχει μεγάλη έλλειψη ακινήτων μικρών επιφανειών και με τιμές κάτω των 100.000 ευρώ, ενώ

όσο αυξάνεται η ζητούμενη τιμή τόσο μειώνεται το έλλειμμα προσφοράς, παρότι σε κάθε περίπτωση συνεχίζει να υφίσταται μέχρι το ψυχολογικό όριο των 200.000 ευρώ». Με βάση τη σχετική ανάλυση, στην κατηγορία έως τις 100.000 ευρώ εντοπίζεται έλλειμμα προσφοράς που προσεγγίζει το 20%, έναντι της ζήτησης, ποσοστό που διαμορφώνεται σε -8% για τα ακίνητα από 100.000 έως 150.000 ευρώ και -5% για εκείνα που κοστολογούνται από 150.000 έως 200.000 ευρώ. Στον αντιποδα, πλεόνασμα προσφοράς κατά 15% συγκριτικά με τη ζήτηση παρατηρείται στην κατηγορία των ακινήτων άνω των 400.000 ευρώ.

Όσον αφορά τις περιοχές ενδιαφέροντος, το 84% της ζήτησης αφορά τρεις βασικές ζώνες της Αττικής, τα νότια προάστια (30%), το κέντρο της Αθήνας (29%) και τα βόρεια προάστια (24%). Αντιθέτως, 9% της ζήτησης αφορά τα δυτικά προάστια και μόλις 7% τις υπόλοιπες περιοχές της Αττικής, όπως ο Πειραιάς (2%), τα προάστια του Πειραιά (2%), τα ανατολικά προάστια (2%) και το υπόλοιπο της Αττικής (1%).

Παράλληλα, οι αγοραστές αναζητούν μεγάλες επιφάνειες αλλά με μικρές τιμές, συνδυασμός ασφαλώς που δεν υφίσταται στη σημερινή πραγματικότητα της αγοράς. Ειδικότερα, το 52% των υποψήφιων αγοραστών αναζητάει ακίνητα επιφάνειας από 80 έως 120 τ.μ., ενώ ένα πρόσθετο 25% κινείται ακόμα πιο ψηλά, επιθυμώντας κατοικίες άνω των 120 τ.μ., τη στιγμή που, όπως προκύπτει από τα στοιχεία, οι περισσότεροι δεν μπορούν να διαθέσουν πάνω από 200.000 ευρώ. «Αν δούμε τις επιφάνειες που αναζητούν οι υποψήφιοι αγοραστές στο site του Uniko, θα διαπιστώσουμε πως προς το παρόν τα “θέλω” και τα “μπορώ” των περισσότερων από αυτούς δεν έχουν ευθυγραμμιστεί», σημειώνει ο κ. Παπαγεωργιάδης. Επομένως, σύμφωνα με τον ίδιο, «παρατηρείται σημαντική ανισορροπία ανάμεσα στις ανάγκες που νιώθουν ότι πρέπει να καλύψουν οι πολλοί και την οικονομική τους δυνατότητα για να το επιτύχουν». Ασφαλώς σε αυτό το φαινόμενο ρόλο διαδραματίζουν και οι διάφορες στρεβλώσεις στην αγορά, όπως, για παράδειγμα, οι υπερβολικές προσδοκίες που τρέ-

φουν πολλοί ιδιοκτήτες, που θεωρούν ότι μπορούν να πουλήσουν το παλιό τους ακίνητο σε μια τιμή που υπερβαίνει κατά πολύ την εύλογη αξία του, με αποτέλεσμα να το θέτουν ουσιαστικά εκτός αγο-

ράς. Επίσης, σύμφωνα με τον κ. Γκιώκα, «η πλειονότητα των πολιτών αναζητάει ακίνητα που να βρίσκονται από τον πρώτο έως και τον τρίτο όροφο σε μια πολυκατοικία, προσπαθώντας να

αποφύγουν τα ρετιρέ κ.λπ. Μόλις 14% όσων αναζητήσαν ακίνητο μέσω του Uniko επέλεξαν να ψάξουν κάτι που να βρίσκεται κάτω από τον πρώτο όροφο (ισόγειο, ημιυπόγειο κ.λπ.)».

Στο έλεος της φθοράς ιστορικά κτίρια

Γραφειοκρατία, νομικές εκκρεμότητες και αντιδικίες φρενάρουν την αναβίωση νεοκλασικών της Αθήνας

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Στην πλατεία Παλαιάς Βουλής «δεσπόζει» το παλιό κτίριο του ΟΤΕ. Τέσσερα χρόνια μετά την εξασφάλιση επιδότησης, το έργο ανάπλασης δεν έχει ακόμα εκκινήσει.

Φωτογραφία εποχής ενός από τα πιο emblematicά ξενοδοχεία της Αθήνας, του πρώην Grand Hotel Majestic, που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Πανεπιστημίου και Σανταρόζα.

«Μέγας Αλέξανδρος» και «Μπάγκειον», τα δύο «δίδυμα», ιστορικά κτίρια της πλατείας Ομονοίας, αναζητούν επί χρόνια την ενεργότερη επιστροφή τους στον αστικό ιστό.

Μπορεί τα τελευταία χρόνια και ειδικά μετά την οικονομική κρίση να έχει αυξηθεί ο αριθμός των emblematicών και ιστορικών κτιρίων του κέντρου των Αθηνών, που έχουν αρχίσει να αναστηλώνονται και να «ξαναζωντανεύουν», αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν δεκάδες διατηρητέα ακίνητα, ορισμένα εκ των οποίων έχουν χαρακτηριστεί ακόμα και έργα τέχνης, τα οποία χρήζουν παρεμβάσεων. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους, η γραφειοκρατία και οι συνθήκες της αγοράς, που δεν είναι πάντα ευνοϊκές, όπως και νομικές εκκρεμότητες και αντιδικίες, συνεχίζουν να λειτουργούν ως «αναχωματά» για την αναβίωση ορισμένων από τα πιο σημαντικά ακίνητα της πόλης, που χρονολογούνται ακόμα και από τον 19ο αιώνα.

Τα δύο «δίδυμα», ιστορικά κτίρια της πλατείας Ομονοίας στην αρχή της οδού Αθηνάς αναζητούν επί χρόνια την ενεργότερη επιστροφή τους στον αστικό ιστό. Πρόκειται για δύο κτίρια που αποτελούν σήμερα μέρος της δωρεάς προς το ελληνικό κράτος, του εθνικού ευεργέτη Ιωάννη Πάγκα, ή Πάγκα. Το ξενοδοχείο «Μέγας Αλέξανδρος» οικοδομήθηκε το 1889 σε σχέδια του φημισμένου αρχιτέκτονα Ερνέστου Τσίλλερ, με έξοδα του Ιωάννη Πάγκα, αρχικά με στόχο να αποτελέσει την κατοικία του. Πέντε χρόνια αργότερα, κατασκευάστηκε, πάλι σε σχέδια του Τσίλλερ, ακριβώς απέναντί (αντικριστά) το «Μπάγκειον», στη θέση που προϋπήρχε η κατοικία της οικογένειας του Χαρίλαου Τρικούπη μετάθ των ετών 1890-1894.

Ο «Μέγας Αλέξανδρος» ήταν αρχικά τριώροφο, ενώ μετά το 1920 προστέθηκε και τέταρτος όροφος, καθώς αφαιρέθηκαν τα αγάλματα που υπήρχαν στο πάνω τμήμα της πρόσοψης. Αμφότερα τα κτίρια ήταν τα πρώτα δείγματα πολυτελών ξενοδοχείων για την Αθήνα, έχοντας ιδιαίτερα χαρακτηριστικά,

όπως το μεγάλο μέγεθος, η ειδική και ξεχωριστή εσωτερική διαρρύθμιση, η νεοκλασική εξωτερική εμφάνιση κι ένα κεντρικό αίθριο που σκεπάζονταν με τζαμαρίες. Λειτουργήσαν σε μια περίοδο άνθησης της πλατείας Ομονοίας, αποτελώντας το κέντρο της κοσμικής ζωής της πόλης, ειδικά μετά το 1920. Στο «Μπάγκειον» και στην ευρύχωρη αίθουσα εκδηλώσεων λάμβαναν μέρος και βαριετέ θεάματα, συγκεντρώνοντας κατά καιρούς προσωπικότητες, όπως ο Ναπολέων Λαπαθιώτης, ο Κώστας Βάρναλης, ο Αγγελος Τερζάκης, ο Κώστας Ουράνης, ο Τέλλος Άγρας, ο Ορέστης Λάσκος, ο Γιάννης Ρίτσος, ο Μίνωας Ζώτος και ο Γιάννης Τσαρούχης.

Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ωστόσο ήρθε η παρακμή και μέχρι τη δεκαετία του 1950 είχαν πλέον σταματήσει να λειτουργούν, εκτός από τη φιλοξενία ορισμένων καταστημάτων στο ισόγειό τους. Το «Μπάγκειον» επιβίωσε, έστω και ως ξενοδοχείο Γ΄ Κατηγορίας, έως το 1969. Από τη δεκαετία του 1970 και έπειτα αρχίζει παροδικά να ανοικτάζεται τμηματικά από ιδιώτες. Την περίοδο 1994-2002 στέγασε το ΙΕΚ Mediterranean College. Κατόπιν το «Μπάγκειον» έμεινε κλειστό για πάνω από μία δεκαετία. Μετά τη φιλοξενία της Μπενάλε της Αθήνας το 2015, το ακίνητο λειτουργεί ως χώρος πολιτισμού, φιλοξενώντας θεατρικές παραστάσεις, φωτογραφικές εκθέσεις κι άλλες συναφείς εκδηλώσεις.

«Απόλλων» και «Αττικόν»

Η πυρκαγιά του 2012 που ξεκίνησε από όμορο ακίνητο, έχει φέρει το ακίνητο που στέγαζε τους ιστορικούς κινηματογράφους «Απόλλων» και «Αττικόν» στην οδό Σταδίου (περιλαμβάνει επίσης προσόψεις στις οδούς Παπαρρηγοπούλου, Παρνασσού και Χρήστου Λαδά) σε μια ατέρμονη διαδικασία για την ανακατασκευή και την επανάλειψή του. Πρόκειται για μια προσπάθεια της οποίας νγείται ο

κ. Γιάννης Περρωτής, επικεφαλής της εταιρείας παροχής υπηρεσιών ακινήτων Atria, που έχει μισθώσει το κτίριο για τα επόμενα 50 έτη. Το νεοκλασικό κτίριο θεμελιώθηκε το 1881 από τον Αλέξανδρο Νικολοΐδη σε σχέδια του Ερνέστου Τσίλλερ για λογαριασμό του τραπεζίτη Σταμάτη Δεκόζη-Βούρου, ενός από τους πιο πλούσιους Αθηναίους με καταγωγή από τη Σίο. Αρχικά, επρόκειτο να στεγάσει την πολυτελή του κατοικία, ενώ αργότερα στέγασε και το νεοσυσταθέν υπ. Εθνικής Οικονομίας, ενώ το «Αττικόν» ως κινηματογράφος στεγαζόταν αρχικά στην απέναντι πλευρά του δρόμου. Αργότερα μεταφέρθηκε στους ίδιους χώρους και προστέθηκε στις διαφορετικές χρήσεις.

Το 1928 το κτίριο μισθώθηκε στην οικογένεια Σκούρα. Το 1930 ξεκινάει τη λειτουργία του και ο κινηματογράφος «Απόλλων», ενώ διατηρείται και η σημαντική εμπορική χρήση του ακινήτου, με σειρά σημαντικών καταστημάτων, όπως παντοπωλείο, φαρμακείο και καταστήματα γυαλικών και κρυστάλλων. Μετά την πυρκαγιά του Φεβρουαρίου του 2012 που ευτυχώς δεν επεκτάθηκε και στο εσωτερικό των κινηματογράφων, έχουν προκληθεί σοβαρά θέματα ασφάλειας του κτιρίου, που απαιτούν άμεση επίλυση. Σήμερα, επιχειρείται η επίλυση όλων των επιμέρους γραφειοκρατικών και μη εμποδίων, ώστε να εκδοθούν οι απαιτούμενες άδειες. Το ακίνητο ανήκει στο Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία-Μουσείο Πόλεως των Αθηνών.

Κτίριο ΤΤΤ

Στην οδό Σταδίου 15, στην πλατεία Παλαιάς Βουλής, στο κέντρο της Αθήνας, «δεσπόζει» το παλιό κτίριο του ΟΤΕ, γνωστό και ως κτίριο ΤΤΤ (Ταχυδρομείων, Τηλεγραφημάτων και Τηλεφωνίας). Το ακίνητο των 1.400 τ.μ. αποκτήθηκε μεσοπόλες της κρίσης από τον ομογενή επενδυτή και επιχειρηματία Θεόδωρο Δουζόγλου, ο οποίος

προέρχεται από τη Βενεζουέλα. Λίγα χρόνια μετά, το 2022, το ακίνητο έλαβε το πράσινο φως για την ένταξη του στον αναπτυξιακό νόμο του 2016. Σύμφωνα με το επενδυτικό σχέδιο, το κτίριο θα μετατραπεί σε ξενοδοχείο πέντε αστέρων και δυναμικότητας 91 δωματίων και 240 κλινών. Το συνολικό ύψος της επένδυσης ανέρχεται σε 14,3 εκατ. ευρώ.

Μέχρι σήμερα, πάντως, τέσσερα χρόνια μετά την εξασφάλιση επιδότησης, το έργο δεν έχει ακόμα εκκινήσει γεννώντας εύλογα ερωτήματα, κρίνοντας από τη μεγάλη ζήτηση για υπηρεσίες φιλοξενίας στο κέντρο της Αθήνας. Αλλωστε, η τοποθεσία του ακινήτου, δίπλα σε ένα από τα σημαντικά τουριστικά αξιοθέατα του κέντρου και πολύ κοντά στην πλατεία Συντάγματος, την οδό Ερμού και φυσικά την Ακρόπολη, κρίνεται πλεονεκτική για ξενοδοχειακή χρήση.

Το ακίνητο σχεδιάστηκε από τον αρχιτέκτονα Αναστάσιο Μεταξά και οικοδομήθηκε την περίοδο 1930-1931. Το στυλ του συνδυάζει στοιχεία μοντερνισμού και νεοκλασικισμού. Υπήρξε το κεντρικό κτίριο της εταιρείας ΤΤΤ και αργότερα στέγασε τις υπηρεσίες διανομής του ΟΤΕ. Είναι ιστορικά φορτισμένο καθώς εκεί πραγματοποιήθηκε η πρώτη απεργία και διαδήλωση κατά της πείνας στην Ευρώπη κατά τη διάρκεια της Κατοχής (Απρίλιος 1942). Μέχρι σήμερα, παραμένει κενό, με εξαίρεση κάποιες περιστασιακές χρήσεις ως χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων, με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα τη φιλοξενία της 6ης Μπενάλε της Αθήνας, το 2018, όταν χρησιμοποιήθηκε ως ο κεντρικός εκθεσιακός χώρος.

Grand Hotel Majestic

Ενα από τα πιο ιστορικά και emblematicά ξενοδοχεία της Αθήνας, του πρώην Grand Hotel Majestic, που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Πανεπιστημίου και Σανταρό-

ζα, απέναντι από το «Ρεξ» και πολύ κοντά στην πλ. Ομονοίας, αποτελεί επίσης ένα από τα ακίνητα, που αναζητά την επιστροφή του στο παρόν. Πρόκειται για ένα διατηρητέο κτίριο που έχει ανακρυχθεί έργο τέχνης και ανήκει στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, αποτελώντας κληροδότημα του Αντωνίου Παπαδάκη.

Πρόκειται για ένα από τα ακίνητα που κατασκευάστηκε στις αρχές του 20ού αιώνα (1900), είναι επιφάνειας 3.574 τ.μ. και μέχρι το 1967 λειτουργούσε ως ξενοδοχείο. Ο Αντώνιος Παπαδάκης (1810-1878) διετέλεσε ταμίας της εν Αθηναις Κεντρικής Επιτροπής του Κρητικού Αγώνος, σύμβουλος πολλών φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, μέλος του Δ.Σ. της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και ανέπτυξε μεγάλη δραστηριότητα για την αναδιοργάνωση του Πτωχοκομείου της Αθήνας. Το κληροδότημα Αντ. Παπαδάκη χορηγεί ετησίως 126 υποτροφίες σε φοιτητές όλων των Σχολών και Τμημάτων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το κτίριο βρέθηκε προ του φάσματος της κατεδάφισης το 1978, αλλά διασώθηκε. Παρ' όλα αυτά, παραμένει αναδιποίτο, απόρροια των γραφειοκρατικών αγκυλώσεων. Έχει γίνει άλλη μια απόπειρα αξιοποίησής την περίοδο της πρωτανείας του Γεωργίου Μπαμπινιώτη, την περίοδο 2000-2006, χωρίς όμως επιτυχία, λόγω και των δικαστικών προσφυγών, που έγιναν και λειτούργησαν ανασταλτικά.

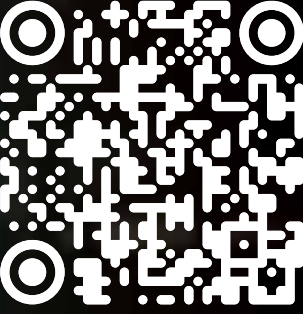
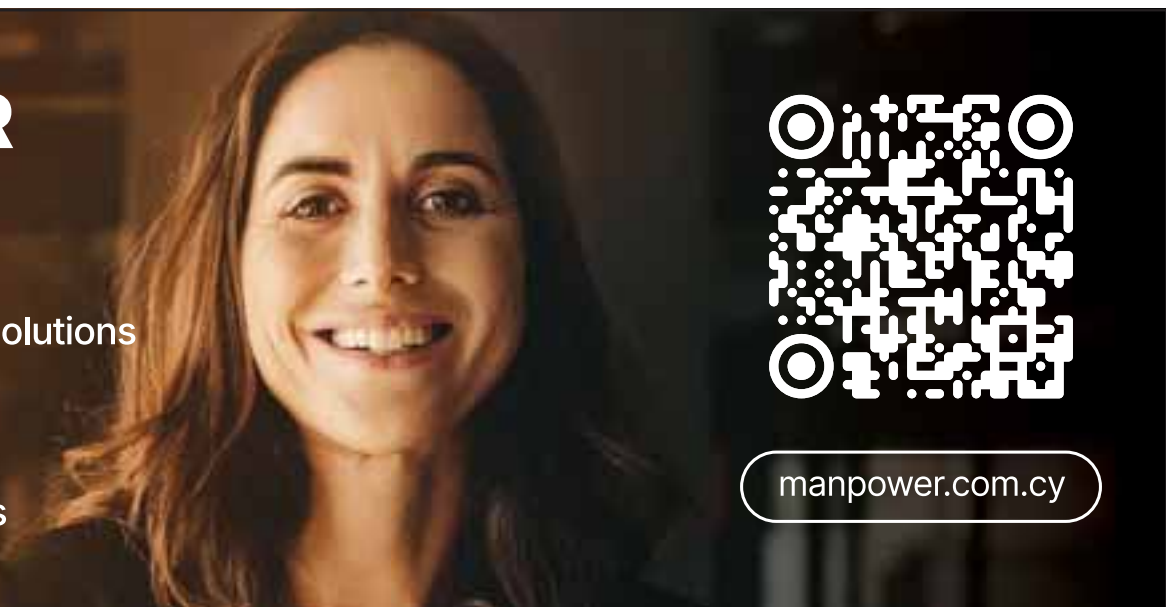
Αυτήν την περίοδο ολοκληρώνεται άλλη μια διαδικασία, ώστε να προκριθεί πλειοδοτικός διαγωνισμός για το μακροχρόνια εκμετάλλευση του ακινήτου. Με βάση τα όσα έχουν προηγηθεί από πλευράς σχεδιασμού, για το συγκεκριμένο ακίνητο έχει προκριθεί κυρίως χρήση ξενοδοχείου, χωρίς όμως αυτό να είναι δεσμευτικό για τους ενδιαφερόμενους, όπως συμβαίνει π.χ. σε άλλους αντιστοιχούς διαγωνισμούς άλλων φορέων.

Manpower®

HUMANPOWER YOUR BUSINESS

- Recruitment Solutions
- Professional Resourcing & Project Based Solutions
- HR Services
- Payroll & HR Outsourcing Services
- Salary Benchmarking
- Outplacement – Career Transition Services

manpower.com.cy

EUC

Ετοιμο το ερευνητικό κέντρο ARC

Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου ανακοινώνει ότι το Κέντρο Προηγμένων Αυτοραδιογραφίας και Ραδιοφαρμακολογίας (ARC) έχει ολοκληρώσει την εγκατάσταση και λειτουργική πιστοποίηση του εξοπλισμού του και εισέρχεται σε φάση πλήρους επιχειρησιακής λειτουργίας, σηματοδοτώντας ένα σημαντικό βήμα για την ανάπτυξη της βιοϊατρικής έρευνας και της καινοτομίας στην Κύπρο.

Το ARC αποτελεί την πρώτη υποδομή του είδους της στη χώρα, προσφέροντας προηγμένες τεχνολογίες ψηφιακής αυτοραδιογραφίας υψηλής ευκρίνειας και ποσοτικής ανάλυσης ραδιοεπισημασμένων ενώσεων. Μέσα από αυτές τις δυνατότητες, υποστηρίζει τη μελέτη αλληλεπιδράσεων φαρμάκου-στόχου, την αποσαφήνιση των μοριακών μηχανισμών των νόσων, και την πρώτη φάση ανακάλυψης φαρμάκων και απεικονιστικών δεικτών.

Ως υποδομή ανοικτής πρόσβασης, το Κέντρο απευθύνεται σε πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, οργανισμούς υγείας και τη φαρμακευτική βιομηχανία, παρέχοντας εξειδικευμένο εξοπλισμό και επιστημονική τεχνολογία.

Η επίσημη διαπίστευση της υποδομής αναμένεται να ολοκληρωθεί στις 11 Μαΐου. Το έργο χρηματοδοτήθηκε από τον Μνημονισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (NextGenerationEU), μέσω του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας.

Με το ARC, το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου επαναβεβαιώνει τη δέσμευσή του για την προώθηση της βιοϊατρικής καινοτομίας, την υποστήριξη της διεπιστημονικής έρευνας και τη διασύνδεση της Κύπρου με το διεθνές αναπτυσσόμενο ευρωπαϊκό δίκτυο επιστημονικής αριστείας.

Η Eurobank επιβεβαιώνει για ακόμη μία χρονιά τον ηγετικό της ρόλο στον τομέα του Private Banking, αποσπώντας δύο σημαντικές διακρίσεις στα Euromoney Private Banking Awards 2026, που πραγματοποιήθηκαν στο Λονδίνο. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα τιμήθηκε με τα βραβεία «Cyprus's Best International Private Bank» και «Cyprus's Best for Digital Solutions».

Οι νέες αυτές διακρίσεις έρχονται σε μια ιδιαίτερα σημαντική περίοδο για την Τράπεζα, μετά την ολοκλήρωση της νομικής συγχώνευσης των δραστηριοτήτων της στην Κύπρο και αντικατοπτρίζουν τη σταθερή προσήλωση της Eurobank στην παροχή υψηλού επιπέδου τραπεζικών υπηρεσιών και εξατομικευμένων επενδυτικών λύσεων. Παράλληλα, επιβεβαιώνουν την εμπιστοσύνη των πελατών στην Τράπεζα, αλλά και το υψηλό επίπεδο τεχνολογίας και επαγγελματισμού των ανθρώπων της στον τομέα του Wealth Management.

Καθοριστικό ρόλο στη διακρίση της Τράπεζας διαδραματίζει το ολοκληρωμένο και καινοτόμο μοντέλο

εξυπηρέτησης Private Banking που εφαρμόζει, αξιοποιώντας τη διεθνή παρουσία του Ομίλου Eurobank. Μέσα από ένα ισχυρό δίκτυο σε Κύπρο, Λουξεμβούργο, Ελλάδα και Ηνωμένο Βασίλειο, οι πελάτες έχουν πρόσβαση σε ένα ευρύ φάσμα επενδυτικών επιλογών και εξειδικευμένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στον ψηφιακό μετασχηματισμό, με την Eurobank να επενδύει συστηματικά σε σύγχρονες τεχνολογικές λύσεις. Μέσα από προηγμένες ψηφιακές

πλατφόρμες, οι πελάτες απολαμβάνουν άμεση και ασφαλή πρόσβαση στα καρτοφυλλάκιά τους, ενισχύοντας τη διαφάνεια, την ευελιξία και τη λήψη στρατηγικών επενδυτικών αποφάσεων. Οι υπηρεσίες Private Banking της Τράπεζας καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αναγκών, από εξειδικευμένες χρηματοδοτήσεις, όπως επενδυτικά δάνεια τύπου Lombard, μέχρι εξατομικευμένες επενδυτικές στρατηγικές, προσαρμοσμένες στο προφίλ και τους στόχους κάθε πελάτη.

PwC Foundation

Χρηματοοικονομικός Αλφαβητισμός

στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των νέων, ώστε να διαχειρίζονται υπεύθυνα τα οικονομικά τους και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σε ένα ολόενα πιο σύνθετο οικονομικό περιβάλλον.

Συνολικά 13 μέντορες από την PwC Κύπρου προσέφεραν εθελοντικά τον χρόνο και την τεχνολογία τους, παρουσιάζοντας ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα διάρκειας 90

λεπτών για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Οι μέντορες παρουσίασαν στους μαθητές βασικές έννοιες χρηματοοικονομικής διαχείρισης, αλλά και πρακτικές δεξιότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση χρημάτων, βοηθώντας τους να κατανοήσουν τη σημασία της υπεύθυνης καταναλώσης, της αποταμίευσης, του προγραμματισμού και της λήψης

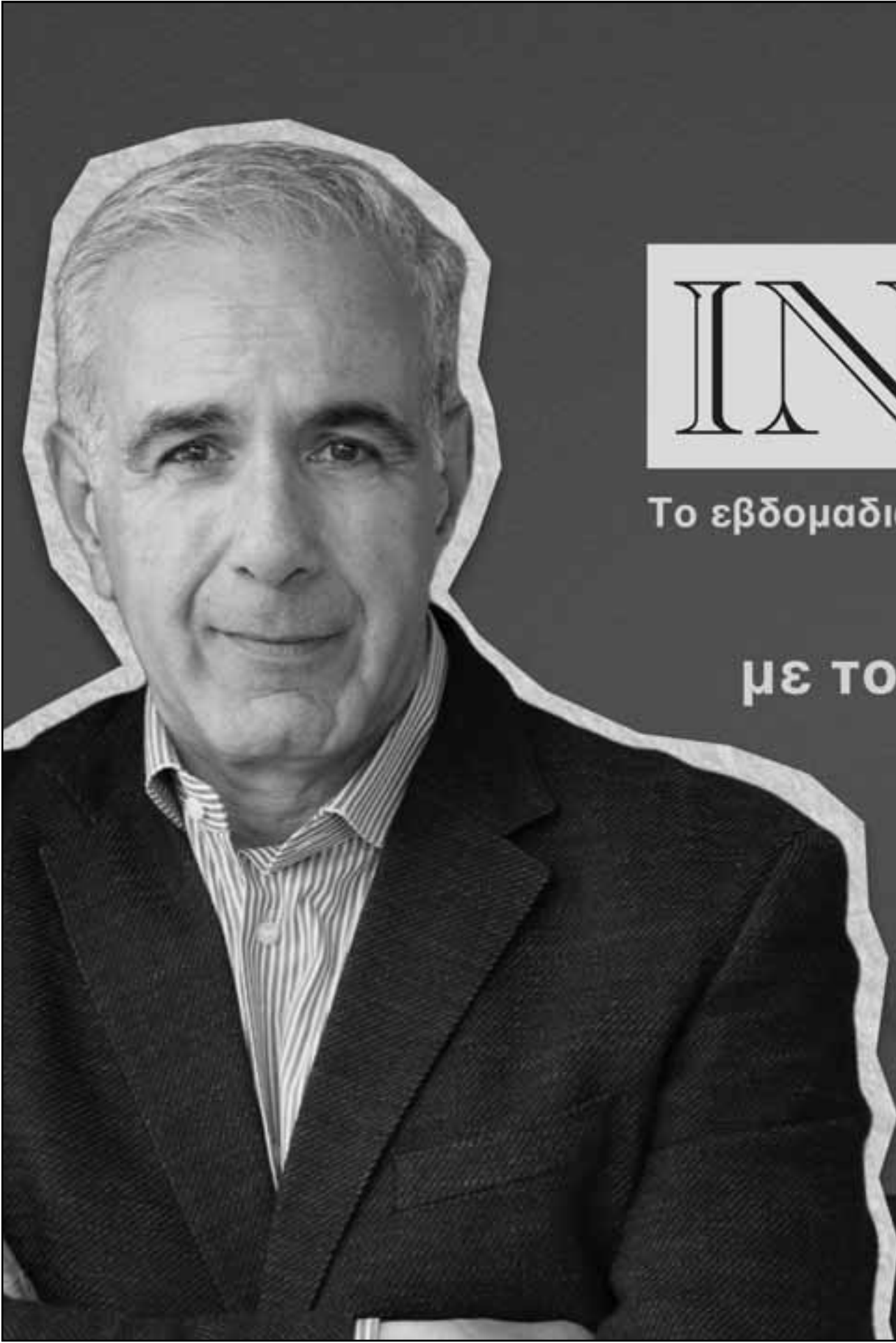
Σε δώλωσή του, ο Αντώνης Αντωνίου, Ανώτερος Γενικός Διευθυντής Global Markets & Wealth Management της Eurobank, ανέφερε: «Οι διακρίσεις αυτές, το βραβείο 'Cyprus's Best International Private Bank' και το βραβείο 'Cyprus's Best for Digital Solutions', αποτελούν ιδιαίτερη τιμή και ισχυρή επιβεβαίωση της στρατηγικής μας να προσφέρουμε ολοκληρωμένες, διεθνώς ανταγωνιστικές υπηρεσίες Wealth Management. Σε ένα περιβάλλον που μεταβάλλεται διαρκώς, επενδύουμε με συνέπεια στην καινοτομία, στην τεχνολογία και, κυρίως, στους ανθρώπους μας, ώστε να δημιουργούμε ουσιαστική αξία για τους πελάτες μας. Η ενοποίηση των δραστηριοτήτων μας στην Κύπρο ενίσχυσε τις δυνατότητές μας, επιτρέποντάς μας να παρέχουμε ακόμη πιο ισχυρές, ευέλικτες και εξατομικευμένες λύσεις. Παραμένουμε προσηλωμένοι στη διατήρηση της ηγετικής μας θέσης και στη συνεχή αναβάθμιση της αξίας που προσφέρουμε στους πελάτες μας».

Anassa

Νέα εποχή

Το Anassa, το εμβληματικό ξενοδοχείο του ομίλου Thanos Hotels & Resorts και μέλος των Leading Hotels of the World, εγκαινιάζει μια νέα εποχή μέσα από μια εκτεταμένη ανακαίνιση σε όλο το θέρετρο. Το ξενοδοχείο επαναλειτούργησε στις 27 Μαρτίου, σηματοδοτώντας την έναρξη της νέας σεζόν, ενώ για την περίοδο του Πάσχα έχει διαμορφωθεί ένα ξεχωριστό εορταστικό πρόγραμμα εμπειριών για τους επισκέπτες. Ενόψει της έναρξης της θερινής περιόδου, το Anassa ετοιμάζεται να υποδεχθεί τους πρώτους επισκέπτες έχοντας ολοκληρώσει την πρώτη φάση της μεγάλης αναβάθμισής του, που περιλαμβάνει τον επανασχεδιασμό σε δωμάτια και σουίτες, την ανανέωση των ιδιωτικών επαύλεων και την εισαγωγή νέας γαστρονομικής εμπειρίας. Με επένδυση που ξεπερνά τα €10 εκατ., η πρωτοβουλία ενισχύει περαιτέρω τη θέση του ως κορυφαίου παραθαλάσσιου προορισμού στην Κύπρο. Η πρώτη φάση αναβάθμισης επικεντρώνεται στον πλήρη επανασχεδιασμό 76 μονάδων, Junior Suites και ανώτερων δωματίων, καθώς και στο σύνολο των παραδοσιακών λευκών επαύλεων, ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες διαφορετικών ηλικιακών ομάδων. Σε συνεργασία με το διεθνώς αναγνωρισμένο αρχιτεκτονικό γραφείο Yabu Pushelberg, οι χώροι ανανεώνονται με ήπιες αποχρώσεις και φυσικά υλικά, ενώ τα μπάνια επανασχεδιάζονται πλήρως. Παράλληλα, η κεντρική βεράντα αναβαθμίζεται με νέα έπιπλα εξωτερικού χώρου, αναδεικνύοντας τη θέα στη Μεσόγειο. Όπως σημειώνει η Νατάσα Μιχαηλίδου, Διευθύντρια Εταιρικών Σχέσεων και Επικοινωνίας του Ομίλου, «Για σχεδόν τρεις δεκαετίες, το Anassa εκφράζει τη φιλοσοφία του Ομίλου: ουσιαστική προσέγγιση, μακριά από εφήμερες τάσεις, με επίκεντρο την εποχικότητα και τη μεσογειακή ευεξία. Μια αυθεντικά μεσογειακή προσέγγιση στη φιλοξενία, βασισμένη στην ποιότητα, την τοπική κουζίνα και την αίσθηση σύνδεσης με την τοπική κοινότητα. Με το νέο αυτό κεφάλαιο προχωρούμε με αισιοδοξία, διασφαλίζοντας ότι το Anassa εξελίσσεται συνεχώς, παραμένοντας όμως πιστό στις αξίες που το καθιέρωσαν».

The INSIDER

Το εβδομαδιαίο podcast ανάλυσης της επικαιρότητας

με τον Ανδρέα Χατζηκυριάκο

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ					ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.					
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	2.065,04	2.006,93	58,11	2,90%	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	215.687.709,92			
FTSE/X.A. LARGE CAP	5.234,12	5.080,85	153,27	3,02%	ΠΟΛΥΑΠΛΩΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	20.515.881,74			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ EN.A. GROWTH ΧΑ	17.012,01	16.700,79	311,22	1,86%	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	14.159.376,69			
FTSE/X.A.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.632,40	4.573,90	58,50	1,28%	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	12.721.958,04			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΑ	2.267,57	2.235,67	31,90	1,43%	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	12.636.317,18			
FTSE/X.A. MID CAP	2.595,00	2.527,19	67,81	2,68%	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	12.543.150,63			
FTSE/X.A. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.235,99	1.198,76	37,23	3,11%	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	9.512.381,75			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ Χ.Α.	472,89	460,14	12,75	2,77%	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	8.616.869,84			
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	2.445,69	2.373,82	71,87	3,03%	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	6.558.389,05			
FTSE/X.A. LARGE CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	9.374,87	9.100,35	274,52	3,02%	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	5.991.751,58			
FTSE/X.A. MID CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.723,20	3.625,91	97,29	2,68%	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	4.024.119,51			
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.853,88	2.788,29	65,59	2,35%	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	2.385.646,45			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	4.074,74	3.960,07	114,67	2,90%	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΧΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.660.343,17			
FTSE/X.A. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2.289,81	2.179,95	109,86	5,04%	ΥΔΡΕΥΣΗ	1.206.309,33			
FTSE/ATHEX ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	6.220,47	6.164,33	56,14	0,91%	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.075.344,88			
FTSE/ATHEX ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	10.710,85	10.199,49	511,36	5,01%	ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	996.518,50			
FTSE/ATHEX ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.153,54	5.098,50	55,04	1,08%	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	983.350,81			
FTSE/ATHEX ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4.505,91	4.474,96	30,95	0,69%	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	805.070,62			
FTSE/ATHEX ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	9.309,74	9.264,55	45,19	0,49%	ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	614.531,19			
FTSE/ATHEX ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	10.673,60	10.311,38	362,22	3,51%	ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	562.908,88			
FTSE/ATHEX ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	9.448,00	8.963,42	484,58	5,41%	ΤΡΟΦΙΜΑ	521.413,42			
FTSE/ATHEX ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.529,52	6.405,57	123,95	1,94%	ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	470.242,34			
					ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	404.802,52			
					ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΔΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	371.640,48			
					ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	347.507,39			
					ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ	313.910,42			
					ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	283.956,46			

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/X.A. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.	Κλείσιμο	Μετ. %		
REAL CONSULTING (ΚΟ)	5,500	10,66%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ)	3,460	-2,81%	ΕΕΕ	48,72	0,25%	
BALLY'S INTRALOT (ΚΟ)	0,917	8,65%	ΕΛΙΝΟΙΑ (ΚΟ)	2,140	-2,73%	ΕΤΕ	13,235	4,21%	
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	12,640	7,48%	ΑΛΛΥΩΝ AG (ΚΟ)	13,090	-1,58%	ΕΥΡΩΒ	3,408	6,33%	
ΙΝΥΔΑ (ΚΟ)	4,270	7,02%	ΟΤΕ (ΚΟ)	16,320	-1,09%	ΠΕΙΡ	6,986	5,37%	
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	18,920	6,77%	ΕΥΑΘ (ΚΟ)	3,720	-1,06%	ΑΛΦΑ	3,17	6,73%	
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	3,170	6,73%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4,390	-0,90%	ΔΕΗ	17,96	2,10%	
ALPHA TRUST HOLDINGS (ΚΟ)	18,400	6,67%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	1,930	-0,77%	MTLN	33,44	2,26%	
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	3,408	6,33%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	15,000	-0,66%	BOCHGR	8,36	2,45%	
ORILINA PROPERTIES Α.Ε.Ε.Α.Π. (ΚΟ)	0,814	5,71%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	2,410	-0,41%	ΟΤΕ	16,32	-1,09%	
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	6,986	5,37%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	9,000	-0,33%	ΜΟΗ	38,1	1,65%	
					ΜΠΕΛΑ	21,98	0,09%		
					ΓΕΚΤΕΡΝΑ	33,86	3,99%		
					ALWN	13,09	-1,58%		
					ΤΙΤΣ	45	2,62%		
					OPTIMA	8,5	2,16%		
					CENER	18,92	6,77%		
					ΕΛΠΕ	9,87	2,28%		
					ΔΑΑ	10,5	0,57%		
					ΛΑΜΔΑ	5,98	1,70%		
					BIO	12,64	7,48%		
					AKTR	9,85	5,35%		
					ΑΡΑΙΓ	11,8	2,61%		
					ΕΥΔΑΠ	9	-0,33%		
					ΣΑΡ	14	0,72%		
					ΕΛΧΑ	3,505	4,01%		

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ				
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ			
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	59.259.763,10	REAL CONSULTING (ΚΟ)	3,63%	
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	52.736.049,06	Υ/ΚΝΟΤ INVEST (ΚΟ)	1,51%	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	48.544.856,74	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	0,69%	
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	39.791.710,57	ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	0,55%	
METLEN PLC (ΚΟ)	20.515.881,74	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ)	0,53%	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	12.721.958,04	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ (ΚΟ)	0,46%	
JUMBO (ΚΟ)	12.636.317,18	METLEN PLC (ΚΟ)	0,44%	
ΔΕΗ (ΚΟ)	12.149.591,09	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,44%	
ALLWYN AG (ΚΟ)	11.954.749,83	ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	0,43%	
BANK OF CYPRUS HOLDINGS PLC (ΚΟ)	10.221.481,56	JUMBO (ΚΟ)	0,43%	

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ			
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΩΦΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	265	1.086	9.324
FTSE/X.A. Τράπεζες	7	7	3.003
FTSE/X.A. Large Cap	258	1.079	6.321
MSCI GREECE REBASED	0	0	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.035	31.674	1.640.115
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	0	0	8.536
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	19	36	2.585
ΑΚΤΟΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	17	602	95.068
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	39	123	5.264
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	446	7.052	58.087
AUTOHELLAS (ΚΟ)	5	25	211
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	0	0	122
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	16	43	2.047
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	122	5.993	1.249.319
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	7	111	893
CrediaBank (ΚΟ)	5	13	85
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	30	123	3.737
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	272	9.894	25.491
EUROBANK (ΚΟ)	1	20	1.487
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	12	53	2.851
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	133	1.505	28.443
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	19	59	12.680
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	37	250	4.343
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	10	20	5.840
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0	0	367
INTRALOT (ΚΟ)	34	112	4.475
JUMBO (ΚΟ)	107	252	10.538
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	18	211	3.729
METLEN PLC (ΚΟ)	35	114	17.880
MIG (ΚΟ)	133	1.010	11.530
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	0	0	143
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3	3	231
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	138	437	12.013
ΤΡΑΠΕΖΑ OPTIMA BANK (ΚΟ)	20	97	412
ΟΤΕ (ΚΟ)	3	4	998
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	46
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	241	3.149	49.897
ΔΕΗ (ΚΟ)	44	194	17.877
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	2	206
TITAN (ΚΑ)	11	21	334
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	57	146	2.350
Δικαιώματα σε Δείκτες	27	249	2.988
FTSE/X.A. Large Cap	27	249	2.988
Δικαιώματα σε Μετοχές	5	60	3.701
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1	15	470
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2	24	60
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	424
ΟΤΕ (ΚΟ)	1	1	136
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	1	20	2.500
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	111
Συνολική Δραστηριότητα	2.332	33.069	1.656.128

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 31 Μαρτίου 2026

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣΙΜ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
	ΕΥΡΩΚΥ ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						3.2400	0.0000		
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	8.1800	8.4400	8.3522	11.7770	“25,283”	8.4200	8.4800	8.4400	3.94
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1.3650	1.3750	1.3698	-0.0140	“18,205”	1.3650	1.3700	1.3700	0.37
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.1300	0.1300	0.1300	2.1430	50	0.1000	0.1300	0.1300	19.27
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.1070	0.1070	0.1070	0.2440	“1,000”	0.1040	0.1070	0.1070	4.90
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	2.5800	2.6200	2.5994	-5.5750	“11,260”	2.5800	2.6000	2.6000	0.00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.2800	2.2800	2.2800	0.8850	“1,000”	2.2400	2.3000	2.2800	0.00
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.3000	0.0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.0370	0.0390		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)						0.0645	0.0710		
ΑΚΕΠ	“ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (ΕΜ, Σ)”						0.0120	0.0000		
ΓΙΕΠ	“UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)”						0.0000	0.0480		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3200	0.3680		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ)						0.0275	0.0300		
ΙΣΕΠ	“ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)”						0.0280	0.0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΡΕΕΠ	“REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)”						0.0100	0.0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0.0045	0.0075		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0005	0.0000		
ΧΑΕΠ	“HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)”						0.0135	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0.0225	0.0230	0.0226	0.0050	“9,750”	0.0000	0.0230	0.0230	2.22
ΑΓΡΟ	“ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ““Η ΠΡΟΟΔΟΣ”” ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ “						2.0800	0.0000		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.2680		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.1880	0.2100		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.0600	1.0600	1.0600	-2.0000	150	1.0000	1.1200	1.0600	-1.85
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD						0.0000	0.2100		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0265	0.0000		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0060	0.0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)	0.2400	0.2400	0.2400	-0.2000	“10,000”	0.2560	0.2640	0.2400	0.00
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						1.3800	0.0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	1.2200	1.2200	1.2200	1.7260	“4,000”	1.2200	1.2400	1.2200	1.67
ΚΥΘΡ	Κ. ΚΥΘΡΕΩΤΙΣ HOLDINGS PUBLIC LTD						0.3780	0.3980		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	4.3600	4.4000	4.3841	-1.5910	“7,035”	4.3000	4.4000	4.3800	-0.45
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0690		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC	2.1800	2.2000	2.1818	-7.8160	“1,133”	2.1800	2.2800	2.1800	-1.80
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0.0000	0.0000		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	1.3100	1.3100	1.3100	0.0000	15	1.1900	1.4300	1.3100	0.00
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0.4100	0.0000		
Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC						0.0000	1.2400		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0.1900	0.2100		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0.0000	0.2600		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.3700	0.4480		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0.2220	0.2400	0.2293	-1.6890	“7,200”	0.2240	0.2440	0.2380	-3.25
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0.1040	0.1260		
Ενέργεια										
ΑΙΜΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.1500	1.1500	1.1500	-3.0000	“1,000”	1.1500	1.1700	1.1500	-2.54
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΑΕΠ	“ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.2080		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΤΟΕΠ	“ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.0315		
ΝΤΟΔ	“DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)”						0.0000	0.0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0.0000	0.0000		

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ασφαλέστερα πεδία εξορύξεων αναζητούν οι πετρελαϊκές

Του ΡΟΝ ΜΠΟΥΣΟ / REUTERS

Οι πετρελαϊκές εταιρείες θα πρέπει να αναζητήσουν νέους πόρους ορυκτών καυσίμων, τώρα που ο πόλεμος στο Ιράν έχει μειώσει την επενδυτική έλξη της πλούσιας σε ενέργεια Μέσης Ανατολής. Οι υψηλότερες τιμές πετρελαίου θα τους δώσουν αυτή την ευκαιρία. Μεγάλες εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων της Exxon Mobil, της Chevron, της Shell και της BP, είχαν εδώ και καιρό εστιάσει στη Μέση Ανατολή λόγω των τεράστιων πόρων της, των σταθερών δημοσιονομικών όρων και, μέχρι πρόσφατα, της σχετικής πολιτικής σταθερότητας. Η περιοχική αντιπροσωπεία περίπου το 1/5 της παγκόσμιας παραγωγής πετρελαίου και υδρογονανθρακικού φυσικού αερίου (LNG). Αυτή η φήμη, που κτίστηκε με κόπο κατά τη διάρκεια δεκαετιών, έχει διαλυθεί τώρα από τον πόλεμο

Ο πόλεμος καθιστά τη Μέση Ανατολή πολύ λιγότερο ελκυστική για τους ενεργειακούς κολοσσούς.

στο Ιράν. Στην πέμπτη εβδομάδα της πλόν, η σύγκρουση έχει θέσει τις ενεργειακές υποδομές στο στόχαστρο. Δεκάδες εγκαταστάσεις σε όλο τον Κόλπο έχουν υποστεί ζημιές, συμπεριλαμβανομένου του γιγάντιου κόμβου LNG του Κατάρ και αρκετών μεγάλων διυλιστηρίων πετρελαίου. Το κλείσιμο των Στενών του Ορμούζ –μέσω του οποίου διέρχεται κανονικά περίπου το 20% του παγκόσμιου πετρελαίου και φυσικού αερίου– έχει αναγκάσει τους παραγωγούς να κλείσουν τις πετρελαιοπηγές, κοστίζοντας στην περιοχή περίπου 1 δισ. δολ. την ημέρα.

Το μακροπρόθεσμο κόστος θα είναι πολύ υψηλότερο. Η Μέση Ανατολή θα παραμείνει σαφώς σημαντική πηγή για δεκαετίες. Κατέχει περίπου το ήμισυ των αποθεδεδειμένων αποθεμάτων πετρελαίου στον κόσμο και το 40% των αποθεμάτων φυσικού αερίου. Επομένως, είναι απίθανο οι δυτικές εταιρείες να την εγκαταλείψουν εντελώς. Η περιοχική προσέλκυσε περίπου 130 δισ. δολ. σε επενδύσεις πετρελαίου και φυσικού

αερίου το 2025, περίπου το 15% του παγκόσμιου συνόλου. Αλλά η σύγκρουση θα αφήσει βαρθείς ουλές. Η αβεβαιότητα για τη διέλευση μέσω του Ορμούζ και ο υψηλότερος κίνδυνος ανάφλεξης είναι πιθανό να αυξήσουν απότομα το κόστος ανάπτυξης προσωπικού, εξοπλισμού, ασφάλισης και κεφαλαίου στη Μέση Ανατολή, καθιστώντας την περιοχή πολύ λιγότερο ελκυστική. Από την παραμονή της σύγκρουσης, η μέση τιμή του αργού πετρελαίου Brent που αναμένεται το 2030 έχει αυξηθεί κατά περίπου 10% σε περίπου 72 δολάρια το βαρέλι. Μια δομικά υψηλότερη τιμή πετρελαίου θα αλλάζε τον υπολογισμό των ενεργειακών γιγάντων του κόσμου. Αυτή η μετατόπιση έρχεται καθώς η όρεξη της βιομηχανίας για νέες επενδύσεις σε πετρέλαιο και φυσικό αέριο έχει ενισχυθεί. Κατά το τελευταίο έτος, οι πετρελαϊκές εταιρείες έχουν αυξήσει σημαντικά τις δαπάνες για εξερεύνηση παγκοσμίως – από τη δυτική Αφρική και την Ανατολική Μεσόγειο έως τη Βραζιλία και τη νοτιοανατολική Ασία.

Η απότομη αύξηση του ασφαλιστικού κινδύνου στη Μέση Ανατολή είναι πιθανό να ωθήσει περισσότερα κεφάλαια προς περιοχές που προηγουμένως θεωρούνταν πιο επικίνδυνες ή οριακές. Η Βενεζουέλα προσφέρει ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Η πετρελαιοική της βιομηχανία άνοιξε ξανά της πολιτικής αβεβαιότητας. Η ενεργειακή βιομηχανία έχει γνωρίσει μια τέτοια γεωγραφική αναδιάρθρωση στο παρελθόν. Μετά το 2022, η Μέση Ανατολή απέκτησε σημασία όταν οι δυτικές εταιρείες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τη Ρωσία μετά την εισβολή της Μόσχας στην Ουκρανία. Ο πόλεμος στο Ιράν απειλεί τώρα να πυροδοτήσει μια ακόμη αναδιάρθρωση. Αλλά αν η απάντηση αυτή τη φορά είναι να μετακινηθούν σε πιο επικίνδυνες ή δαπανηρές περιοχές, το κατώτατο όριο στις τιμές της ενέργειας πιθανότατα θα ανέβει.

Οι αγορές δεν δίνουν πλέον σημασία στις δηλώσεις του Τραμπ

Οι επενδυτές θέλουν να δουν να ανοίγουν και πάλι τα Στενά του Ορμούζ

Οι αγορές αντέδρασαν στον πόλεμο όπως ήταν αναμενόμενο να αντιδράσουν: με πτώση των μετοχών και άνοδο του πετρελαίου. Και ακόμη μεγαλύτερη πτώση όταν έκλεισαν τα Στενά του Ορμούζ αποκλείοντας τη διέλευση των δεξαμενόπλοιων. Κάποιες φορές ο Ντόναλντ Τραμπ ισχυρίστηκε πως οι ΗΠΑ έχουν επιτύχει τους στόχους τους μετά τους αλληπάλλλους βομβαρδισμούς κατά του Ιράν. Τότε οι αγορές ανέκαμψαν από την πτώση. Προ ημερών υποστήριξε πως ο πόλεμος οδεύει προς το τέλος του και τότε πάλι οι αγορές ανέκαμ-

Στελέχη εταιρειών αρχίζουν να κινούνται με τρόπο αντίθετο προς αυτόν που προσπαθεί να τους υποδείξει.

ψαν από την πτώση που είχαν και πάλι σημειώσει. Τις τελευταίες ημέρες όμως δεν φαίνεται να δουλεύει το σύστημα. Ακόμη κι όταν πείθει πως πρόθεσή του είναι να δώσει τέλος στον πόλεμο, η ανησυχία ενισχύεται σε ό, τι αφορά το τι θα γίνει στα Στενά του Ορμούζ. Από την περασμένη εβδομάδα ορισμένοι παράγοντες της Wall Street αρχίζουν να διαπιστώνουν πως η αγορά δεν δίνει πλέον σημασία στον Τραμπ είτε επειδή συχνά φάσκει και αντιφάσκει είτε επειδή δεν φαίνεται πλέον πειστικός σε τίποτε.

Ενδεικτική περίπτωση ο Ρενό Σαλέρ, διευθύνων σύμβουλος της επενδυτικής Anaconda Invest, ο οποίος τονίζει πως το δικό του fund εστιάζει το ενδι-

Οι δηλώσεις του Τραμπ είναι τόσο αντιφατικές, ώστε δεν μπορείς να βγάλεις συμπέρασμα, λέει ο Ρενό Σαλέρ, επικεφαλής της επενδυτικής Anaconda Invest, που τονίζει πως το δικό του fund εστιάζει το ενδιαφέρον στα θεμελιώδη οικονομικά μεγέθη για να λάβει αποφάσεις και όχι σε αυτά που λέει ο Αμερικανός πρόεδρος.

αφέρον του στα θεμελιώδη οικονομικά μεγέθη και βασίζει σε αυτά τις επενδυτικές του επιλογές και όχι στις δηλώσεις του Τραμπ. Όπως τονίζει, οι δηλώσεις του είναι τόσο πολλές και τόσο συχνές, ώστε δεν μπορεί

να βγάλει συμπέρασμα. Το εν λόγω fund έχει αυξήσει την έκθεσή του στις εταιρείες υπηρεσιών πετρελαίου και στις εταιρείες δεξαμενόπλοιων όπως και σε εταιρείες κατασκευής ενεργειακών υποδομών και σύμφω-

να με τον Σαλέρ, η στρατηγική αυτή του έχει αποδώσει κέρδη 35% έως τώρα. Δεν ήταν έτσι από την αρχή όμως. Όπως τονίζει ο Στίβ Σόσνικ, στρατηγικός αναλυτής της επενδυτικής Interactive Brokers, η πεποίθη-

ση των επενδυτών πως ο Τραμπ σκοπεύει να αποκλιμακώσει τον πόλεμο κατά του Ιράν έχει αποτρέψει τη μεγαλύτερη πτώση της αγοράς στη διάρκεια του Μαρτίου. Τώρα όμως, καθώς ο πόλεμος συνεχίζεται, πολλοί έχουν αρχίσει να ανησυχούν πως δεν πρόκειται να τελειώσει σύντομα και δεν πείθονται από τα λόγια του Τραμπ.

Η Κάρολ Σλίφ, στρατηγική αναλύτρια της BMO Wealth Management, επισημαίνει πως «η ψυχολογική του επιρροή αρχίζει να στερεύει», αναφερόμενη στον Αμερικανό πρόεδρο, ενώ αρχίζουν να υποψιάζονται ότι εξανεμίζεται η δυνατότητα του Τραμπ να καθυποκαίξει τους επενδυτές λέγοντάς τους αυτό που θέλουν να ακούσουν. «Ο Τραμπ φαίνεται να κάνει την επιρροή του στις αγορές», τονίζει ο Φαουάντ Ραζακζάντα, αναλυτής αγορών στο StoneX, και διευκρινίζει πως «οι επενδυτές δεν φαίνεται να παίρνουν πλέον τοις μετρητοίς τις δηλώσεις του και αρχίζουν να κινούνται με τρόπο αντίθετο προς αυτόν που προσπαθεί να τους υποδείξει και στο μεταξύ περιμένουν απτές αποδείξεις». Ερωτώμενος σχετικά ο εκπαιδωμένος του Λευκού Οίκου, Κους Ντεσάι, υποστήριξε πως «ο πρόεδρος εξακολουθεί να αποτελεί ισχυρή δύναμη που εμπνέει εμπιστοσύνη στην αγορά». Όπως τονίζει όμως η Κάρολ Σλίφ της BMO Wealth Management, οι αγορές θέλουν να δουν ένα πλαίσιο σταθεροποίησης της Μέσης Ανατολής, να δουν να ανοίγουν και πάλι τα Στενά του Ορμούζ και να διέρχονται από αυτά τα κρίσιμες σημασίας δεξαμενόπλοια και επιπλέον υπογραμμίζει πως «η αγορά θέλει να δει και πολύ πέραν αυτών των εξελίξεων».

Απώλειες διεθνώς για τα κρατικά ομόλογα τον Μάρτιο

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Τα κρατικά ομόλογα διεθνώς οδεύουν προς τις μεγαλύτερες μηνιαίες απώλειες του τελευταίου ενάμιση χρόνου, καθώς οι επενδυτές «ζυγίζουν» τους κινδύνους για τον πληθωρισμό και την ανάπτυξη από έναν παρατεταμένο πόλεμο στη Μέση Ανατολή. Οι τιμές του πετρελαίου παραμένουν σταθερά πάνω από τα 100 δολάρια, οδηγώντας τις αγορές να στοιχηματίζουν σε υψηλότερα παγκόσμια επιτόκια για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, μια δυναμική που έχει αποδυναμώσει τη θέση των ομολόγων ως «ασφαλό» επενδυτικού καταφυγίου.

Το sell-off του Μαρτίου οφείλεται στο ότι οι επενδυτές επικεντρώθηκαν στην πιθανότητα εκτόξευσης του πληθωρισμού, χθες ωστόσο άρχισαν να κυριαρχούν οι φόβοι για την ανάπτυξη, έπειτα και από προειδοποιήσεις μεγάλων επενδυτικών οίκων για το ενδεχόμενο ακόμα και ύφεσης στις ΗΠΑ, γεγονός που μείωσε τις πιέσεις στις αποδόσεις των ομολόγων.

Σε κάθε περίπτωση όμως, και παρά τη σχετική ηρεμία χθες, ο πόλεμος έχει εκτοξεύσει τα κόστη δανεισμού διεθνώς, «χτυ-

Κατέγραψαν τις μεγαλύτερες μηνιαίες απώλειες του τελευταίου ενάμιση χρόνου λόγω του πολέμου στο Ιράν.

πώντας» τα δημόσια οικονομικά, τη στιγμή που κυβερνήσεις στρέφονται σε μέτρα στήριξης για την προστασία των καταναλωτών από τις αυξήσεις τιμών. Ανησυχία προκαλεί και η σημαντικά μειωμένη ζήτηση στις πρόσφατες εκδόσεις ομολόγων στις οποίες προχώρησαν Γερμανία και ΗΠΑ, υπογραμμίζοντας τις σημαντικές πιέσεις που αντιμετωπίζει η αγορά.

Στο επίκεντρο βρίσκονται τα βραχυπρόθεσμα ομόλογα τα οποία αποτυπώνουν τους άμεσους κινδύνους για την οικονομία. Η απόδοση του διετούς ομολόγου των ΗΠΑ διαμορφώνεται στο 3,88% και οδεύει προς μηνιαία άνοδο περίπου 50 μονάδων βάσης, τη μεγαλύτερη από τον Οκτώβριο του 2024. Η απόδοση του διετούς κρατικού ομολόγου της Ιαπωνίας έχει αυξηθεί κατά 13 μ.β. τον Μάρτιο, στο 1,36% και στο υψηλότερο επίπεδο το

Οι τιμές του πετρελαίου παραμένουν σταθερά πάνω από τα 100 δολάρια, οδηγώντας τις αγορές να στοιχηματίζουν σε υψηλότερα παγκόσμια επιτόκια για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, μια δυναμική που έχει αποδυναμώσει τη θέση των ομολόγων ως «ασφαλούς επενδυτικού καταφυγίου».

1995, ενώ κατά περισσότερες από 60 μ.β. έχει σκαρφαλώσει το διετές γερμανικό ομόλογο, στο 2,7%, το υψηλότερο επίπεδο από τον Ιούνιο του 2024.

Οι τριγμοί έχουν μεταδοθεί και στους πιο μακροπρόθεσμους τίτλους, τη στιγμή που η Κριστίν Λαγκάρντ προειδοποίησε ότι οι ενεργειακές διαταραχές θα μπορούσαν να διαρκέσουν χρόνια, ενισχύοντας έτσι τις προσδοκίες για υψηλότερα επιτόκια για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Οι αποδόσεις του 10ετούς γερμανικού ομολόγου κινούνται κοντά

στο 3,1%, το υψηλότερο επίπεδο από τον Μάιο του 2011 και οδεύουν να κλείσουν τον Μάρτιο 44 μ.β. υψηλότερα. Οι αποδόσεις των 10ετών ιταλικών ομολόγων διαμορφώνονται στο 4,05%, έχοντας φτάσει στο υψηλότερο επίπεδο από τα μέσα του 2024 την Παρασκευή, ενώ τα 10ετή γαλλικά ομόλογα έφτασαν στα υψηλότερα επίπεδα από το 2009 με την απόδοση κοντά στο 3,85%. Η απόδοση του 10ετούς ομολόγου των ΗΠΑ κινείται στο 4,4% και σε υψηλά σχεδόν 10 μινών, και του 10ετούς ιαπωνικού είναι

στο 2,36% και στο υψηλότερο επίπεδο από το 1999.

Τα ελληνικά ομόλογα δεν έχουν μείνει αλώβητα από την παγκόσμια αναταραχή, με το 10ετές να ξεπερνάει την Παρασκευή το 4% για πρώτη φορά από τον Νοέμβριο του 2023 και να κινείται χθες μόνο ελαφρώς χαμηλότερα, στο 3,97%, ενώ το spread έχει εκτοξευθεί στις 90 μ.β. από 60 μ.β. πριν ξεσπάσει ο πόλεμος. Το... θετικό πάντως είναι πως η Ελλάδα δεν έχει κάποια «φιασύνη» αυτή τη στιγμή να βγει στις αγορές.

Deloitte.
Together makes progress

2026 Human Capital trends

From tensions to tipping points:
Choosing the human advantage

Learn more

© 2026 Deloitte Limited